

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Vnější vztahy a komunikace
Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

3/2020
Březen

Finanční a ekonomické

INFORMACE

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

Vydavatel:

Ministerstvo financí,
odbor Vnější vztahy a komunikace
Oddělení Informační podpora
a knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Mgr. J. Benda, Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. L. Horáčková, Bc. I. Janoušková,
Mgr. Martin Lukeš, Mgr. J. Machonský,
Bc. H. Nováková, PhDr. L. Tvrdá,
Mgr. E. Vaňová

Evid. číslo periodického tisku:

MK ČR E 18634

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 042 588

e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí,
odbor Vnější vztahy a komunikace,
odd. Informační podpora a knihovna,
Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 3. 4. 2020

Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)

[http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin](http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

Do čísla přispěli:

Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. L. Horáčková, Bc. I. Janoušková,
Mgr. Martin Lukeš, Bc. H. Nováková,
PhDr. L. Tvrdá, Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám březnové číslo dokumentačního bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE. Nabízí jako obvykle souhrn nejnovějších odborných článků, knih a jiných informačních zdrojů vztahujících se k problematice Ministerstva financí a jeho resortu.

V rubrice Podrobně k tématu najdete přehledový článek „Víceletý finanční rámec EU na období 2021-2027: dohoda v nedohlednu?“, který se věnuje složitým vyjednáváním, jež se vedla od začátku roku 2020 o rozpočtu EU stanovujícím limity pro celkové výdaje EU i různé oblasti činnosti na dobu příštích sedmi let. Text zachycuje stav jednání, které bylo ovlivněno významnou změnou v podobě odchodu Velké Británie z Evropské unie, ale činnost institucí Evropské unie ještě nebyla zásadním způsobem dotčena šířící se koronavirovou nákazou. Článek shrnuje vyjednávací pozice jednotlivých zemí, jejich požadavky a dokumentuje, jak problematiku byla shoda i v situaci, než se před EU objevila zcela nečekaná a bezprecedentní výzva.

Současná situace, kdy je rychlost reakce Evropské unie předmětem kritiky, kdy se dramaticky změnila ekonomická situace a kdy Eurokomisaři i ministři členských zemí jednají výhradně na dálku, což dále omezuje jejich akceschopnost, činí dohodu na jedné straně ještě složitější, na straně druhé však roste tlak na rychlost jejího přijetí. Bude nesmírně zajímavé sledovat, jak se Evropská unie se situací vyrovná a jak se nové podmínky do vyjednání promítnou.

Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme. Rádi Vám zajistíme

Mgr. J. Benda
vedoucí redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

O B S A H

Podrobně k tématu.....	4
Víceletý finanční rámec EU na období 2021-2027: dohoda v nedohlednu?	4
Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	9
Daně.....	9
Ekonomické vědy. Ekonomie	17
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	20
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	26
Informatika. Počítače	29
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	30
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	31
Podnik a podnikání.....	33
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	34
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	35
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	36
Právo.....	38
Statistika. Demografie. Sociologie.....	40
Účetnictví	41
Veřejná správa.....	43
Veřejné finance. Rozpočet	45
Zdravotnictví	47
Životní prostředí.....	47
Ostatní	47
Přehled nových knih.....	52

Víceletý finanční rámec EU na období 2021-2027: dohoda v nedohlednu?

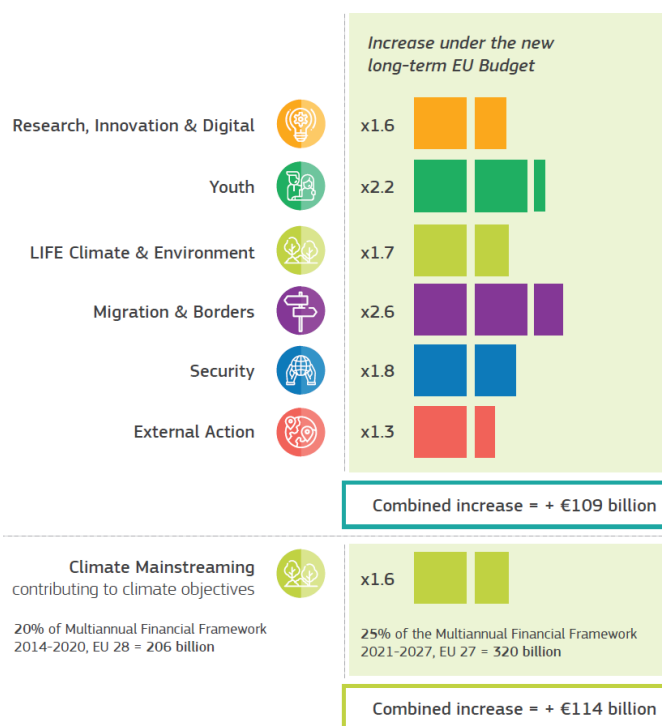
Bc. Lucie Horáčková

Oddělení 7403, Informační podpora a knihovna

Jednání o víceletém finančním rámci (VFR), jenž upravuje financování evropských politik na dobu sedmi let, bývají tradičně velmi složitá, vleklá a vypjatá. Současná vyjednávání jsou navíc komplikována novými výzvami, s nimiž se po odchodu Velké Británie z Evropské unie musí EU27 vypořádat. V tomto kontextu se jedná zejména o každoroční výpadek rozpočtových příjmů ve výši cca 7,8 mld. £ (8, mld. €)¹, které Británie jakožto čistý plátec a jeden z největších přispěvatelů do evropského rozpočtu odváděla. Hlavní otázkou a předmětem sporů tedy zůstává, jaká bude výše celkového rozpočtu a jakým podílem budou jednotlivé země přispívat. Vzhledem ke skutečnosti, že finální podobu rozpočtového rámce musí kromě Evropského parlamentu odsouhlasit i všechny členské země, je zapotřebí nutných kompromisů. Jak však v únoru ukázal mimořádný summit, dohoda se zdá být v nedohlednu.

Graf č. 1²

Evropská komise vedená Jeanem-Claudem Junckerem celý proces zahájila již v květnu 2018, když předložila návrh rozpočtu, jež sama označila za „pragmatický, moderní a dlouhodobý“³. Celkově počítá s rozpočtem ve výši 1,135 mld. € v závazcích (vyjádřeno v cenách roku 2018), což představuje 1,11 % HND EU27. Leitmotivem plánovaného VFR je tzv. *EU added value* (přidaná hodnota EU), jež je v současných diskusích hojně skloňována. Z úst evropského komisaře pro rozpočet a lidské zdroje Günthera Oettingera byl význam tohoto pojmu popsán následovně: „*Tento návrh rozpočtu je skutečně o přidané hodnotě EU. Budeme investovat do oblastí, kde státy nemohou jednat samostatně nebo kde je efektivnější jednat společně – ať už se jedná o výzkum, migraci, kontrolu hranic nebo obranu.*“⁴ Jeho slova ostatně reflektují celkový trend změny priorit EU, která se nyní namísto tradičních politik (koheze, zemědělská politika aj.) plánuje více orientovat na nové priority jako je např. bezpečnost, digitální ekonomika, výzkum, inovace, klimatické změny či migrace (ilustrováno na grafu č. 1).⁵ S tím souvisí například plánované zdvojnásobení

¹ OFFICE FOR NATIONAL STATISTICS. The UK contribution to the EU budget. In: *ons.gov.uk* [online].

September 30, 2019 [cit. 2020-02-18]. Dostupné z: <https://www.ons.gov.uk/economy/governmentpublicsectorandtaxes/publicsectorfinance/articles/theukcontributiontotheeubudget/2017-10-31>.

² Graf převzat z: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/budget-proposals-modern-eu-budget-may2018_en.pdf.

³ EU budget: Commission proposes a modern budget for a Union that protects, empowers and defends: press release. In: *ec.europa.eu* [online]. May 2, 2018 [cit. 2020-02-21]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_18_3570.

⁴ EUROPEAN COMMISSION. EU Budget For The Future. In: *ec.europa.eu* [online]. May 2, 2018 [cit. 2020-02-21]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/budget-proposals-modern-eu-budget-may2018_en.pdf.

⁵ EUROPEAN COMMISSION, ref č. 4

rozpočtu na Erasmus+ nebo na Evropský sbor solidarity, dále pak téměř trojnásobné navýšení finančních prostředků určených na ochranu hranic, azylovou politiku a migraci.⁶

Původní návrh Evropské komise naopak počítá s omezeným financováním některých svých politik, které by se mělo vztahovat zejména na politiku soudržnosti a společnou zemědělskou politiku (SZP), což mnohé země hlasitě odmítají (viz dále). Z prohlášení představitelů Evropské komise nicméně vyplývá, že obě zmíněné oblasti jsou i nadále vnímány jako velmi důležité – ostatně, má dojít pouze k mírnému snížení ve výši přibližně 5 %.⁷ Dva hlavní cíle, jež si Komise vymezila, pak byly následující:

1. dosáhnout toho, aby se Evropa stala důležitějším hráčem na evropském poli, zejména co se týče zajištění bezpečnosti a stability,
2. vypořádat se s brexitem, s nímž mimo jiné souvisí i výše uvedené rozpočtové výzvy.

V tomto kontextu se již dlouhou dobu hovoří o nutnosti nalézt dodatečné zdroje rozpočtu, které by nebyly do tak velké míry závislé na příspěvcích členských zemí. Koneckonců, alternativní systém vlastních zdrojů, který měl přílišné závislosti na členských příspěvcích zamezit, již v praxi uplatňován byl, a to od roku 1970 v tehdejších ESUO, EHS a Euroatomu (předchůdci dnešní EU). Činnost organizací byla tehdy financována zejména prostřednictvím výnosů plynoucích z cel, z DPH členských států nebo ze zemědělských dávek. Avšak když se cla začala postupně omezovat, automaticky klesaly i rozpočtové příjmy a v roce 1988 došlo k zavedení doplňkového mechanismu, jímž byly právě členské příspěvky. Jejich výše se odvíjela od HND dané země a postupem doby se tento zdroj stal nejdůležitějším příjmem do společného evropského rozpočtu.⁸ Téhož roku byl rovněž vypracován vůbec první víceletý finanční rámec, tehdy pouze na pětileté období.⁹ Nyní se opět začíná uvažovat o celkovém zjednodušení a větší diverzifikaci finančních zdrojů, resp. zavedení zcela nových, které by do rozpočtu mohly přispět až 12 % (cca 22 mld. € ročně).¹⁰ Komise navrhuje nově čerpat až 20 % prostředků ze systému obchodování s emisemi a od členských zemí chce rovněž vybírat 0,80 € za každý kilogram nerecyklovaného plastového odpadu. Třetím dodatečným zdrojem financování by měla být 3% paušální daň z příjmů právnických osob na základě konsolidovaného daňového základu.

Jak uvádí Lili Bayer, jednání o VFR představují jakousi „*multidimenzionální hru*“¹¹, v rámci níž mohou být země spojenci např. v otázce zemědělských dotací, v jiných oblastech se však jejich názory mohou diametrálně rozcházet. Navzdory této skutečnosti se server Politico pokusil stávající rozložení sil zobecnit a v listopadu minulého roku přišel s velmi praktickým přehledem zájmových uskupení, která lze v rámci vyjednávání o dlouhodobém rozpočtu vysledovat a definoval celkem pět skupin¹²:

1. Přátelé farmářů

Skupina zemí ve složení Bulharsko, Česká republika, Estonsko, Řecko, Irsko, Litva, Polsko, Rumunsko, Španělsko, Rakousko, Kypr, Chorvatsko, Maďarsko, Lotyšsko, Portugalsko, Slovensko, Malta, Lucembursko a Francie, prosazující udržení zemědělských dotací ve stávající výši. Společná zemědělská politika přitom představuje přibližně 35% podíl na výdajích plynoucích z evropského rozpočtu a stala se tudíž jednou z oblastí, do níž by dle návrhu Evropské komise mělo být alokováno relativně méně zdrojů ve prospěch tzv. nových priorit.¹³

⁶ NIEDERMAYER, Luděk. Víceletý finanční rámec EU (2021-2027). <https://www.niedermayer.cz/o-eu-a-cr-v-ni/articles/vicelety-financni-ramec-eu-2021-2027> In: *niedermayer.cz* [online]. June 12, 2018 [cit. 2020-02-18]. Dostupné z: <https://www.niedermayer.cz/o-eu-a-cr-v-ni/articles/vicelety-financni-ramec-eu-2021-2027>.

⁷ EU budget: Commission proposes a modern budget for a Union that protects, empowers and defends: press release, ref. č. 3.

⁸ PISKAČ, David. *Rozpočet Evropské unie a nová finanční perspektiva* [online]. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2013 [cit. 2020-03-19]. Dostupné z: <https://vskp.vse.cz/66918>.

⁹ NIEDERMAYER, Luděk, ref. č. 6.

¹⁰ NIEDERMAYER, Luděk, ref. č. 6.

¹¹ BAYER, Lili. The EU's budget tribes explained. In: *politico.eu* [online]. April 11, 2019 [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: <https://www.politico.eu/article/the-eus-budget-tribes-explained/>.

¹² BAYER, Lili, ref. č. 11.

¹³ BAYER, Lili, ref. č. 11.

2. Přátelé koheze

Jedná se o jednu z nevlivnějších skupin, jelikož zahrnuje celkem 17 členů (Česká republika, Chorvatsko, Estonsko, Řecko, Maďarsko, Slovensko, Itálie, Litva, Polsko, Portugalsko, Bulharsko, Kypr, Lotyšsko, Malta, Rumunsko, Slovinsko, Španělsko). Jejich společnou prioritou je především zájem o udržení kohezní politiky v její stávající podobě, o čemž tato neformální skupina diskutovala již na několika summitech, mimo jiné v Praze, kde byla 5. 11. 2019 přijata deklarace, v rámci níž se země vyslovují pro zachování kohezní a společné zemědělské politiky: „*Kohezní politika představuje klíčový investiční nástroj EU, který významně a viditelně přispěl reálné konvergenci regionů a členských států v rámci EU a k fungování vnitřního trhu, čímž pomohla oživit růst, posílit konkurenceschopnost, vytvořit pracovní místa a usnadnit přechod na nízkouhlikovou EU. (...) Je proto zásadní zajistit financování kohezní politiky na úrovni VFR na období 2014-2020. Významné snížení rozpočtu, obsažené v návrhu na VFR 2021-2021, může být překážkou pro dosažení cílů stanovených ve Smlouvě*“.¹⁴ Reagují tím na návrh Evropské komise, která nastínila možné snížení finančních prostředků na politiku soudržnosti o 10 %, přičemž dle informací z MMR by u České republiky došlo k poklesu až o 24 %.¹⁵ Kromě toho Přátelé koheze navrhují větší flexibilitu pro členské státy, které by napříště měly mít možnost alokovat zdroje podle svých vlastních národních a regionálních priorit.

Dalším aspektem, jež tyto země (včetně ČR) hodnotí spíše negativně, je návrh na snížení míry spolufinancování ze strany EU ze současných 50-60-85 % na 40-55-70 % v závislosti na vyspělosti toho kterého regionu. Jak uvádí kolektiv autorů Navrátil, Hrtúsová, Novák a Polanský, v ČR by měly na nejvyšší stupeň možného financování (70 %) nadále dosáhnout celkem 4 regiony, ostatní by získaly 55 %, přičemž Praha jakožto nejvyspělejší část země 40 %.¹⁶ Někteří odborníci se domnívají, že zmíněné snížení spolufinancování by mohlo v budoucnu představovat problémy. Podle slov analytika Czech Fund Lukáše Kovandy bude chybějící finance muset vynahradiť stát, kraje, obce nebo příspěvkové organizace, což by mohlo ohrozit dokončení jednotlivých projektů.¹⁷ Stejná slova volila i Olga Nebeská, náměstkyně pro řízení sekce koordinace evropských fondů a mezinárodních vztahů na MMR, která vyjádřila obavy nad tím, že snížení zapříčiní významný tlak na národní prostředky pro spolufinancování.¹⁸ Kovanda ale celkový návrh rozpočtu vnímá jako příznivý a snížení objemu finančních prostředků na SZP a kohezi je podle něj pro ekonomický vývoj unie pozitivní. Z hlediska nových hrozeb 21. století není, dle jeho názoru, optimální, aby téměř tři čtvrtiny rozpočtu směřovaly na tyto tradiční politiky.¹⁹

3. Klub 1,11 %

Tzv. *The 1.11 percent club* je považován za jakousi podskupinu Přátel koheze, která sdílí totožné zájmy, co se týče udržení stávajících příspěvků plynoucích na kohezní politiku, nicméně prosazuje takovou výši rozpočtu, kterou předložila Komise ve svém původním návrhu, tedy již dříve skloňovaných 1,11 % HND. Konkrétně server Politico hovoří o Španělsku, Slovinsku, Slovensku, Rumunsku, Maltě, Litvě, Itálii a Chorvatsku.

¹⁴ Joint Declaration on Multiannual Financial Framework 2021–2027. In: *CTK English-Language News Service* [online]. November, 5, 2019 [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: <https://search.proquest.com/docview/2311904575>.

¹⁵ PLEVÁK, Ondřej. EU se na novém dlouhodobém rozpočtu do konce roku nedohodne, shodují se odborníci. In: *euractiv.cz* [online]. September 18, 2019 [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/evropske-finance/news/eu-se-na-novem-dlouhodobem-rozpocetu-do-konce-roku-nedohodne-shoduji-se-odbornici/>.

¹⁶ NAVRÁTIL, David, HRTÚSOVÁ, Tereza, NOVÁK, Radek, POLANSKÝ, Jiří. Scénáře Brexitu: rizika a příležitosti pro ekonomiku ČR. In: *csas.cz* [online]. December, 4, 2018 [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: https://www.csas.cz/content/dam/cz/csas/www_csas.cz/dokumenty/analyzy/Brexit_podzim_2018.pdf.

¹⁷ PLAŠILOVÁ, Lenka. Od roku 2020 půjde na české projekty méně evropských peněz. In: *businessinfo.cz* [online]. December 17, 2018 [cit. 2020-02-18]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/clanky/od-roku-2020-pujde-na-ceske-projekty-mene-evropskych-penez/>.

¹⁸ PLEVÁK, Ondřej, ref. č. 15.

¹⁹ ČTK. Plánovaný rozpočet EU je pro Česko příznivý, říkají analytici. In: *Aktuálně.cz* [online]. May 2, 2018 [cit. 2020-02-18]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/planovany-rozpocet-eu-je-pro-cesko-priznivy-rikaji-analytici/r~083d8e184e1811e8aca5ac1f6b220ee8/>.

4. Jednoprocentáři

Jde o skupinu bohatých států sestávající z Dánska, Německa, Nizozemska, Švédska a Rakouska usilující spíše o střednější rozpočet, který by podle nich neměl přesáhnout 1 % HND EU27. Ve srovnání s původním návrhem Komise (1,11 % HND) se jedná o rozdíl 0,11 %, což se jeví jako minimální nuance, avšak vzhledem k řádům, v nichž se pohybujeme, je potenciální rozdíl v částkách značný, přihlédneme-li navíc k faktu, že všechny jmenované země jsou tzv. čistými plátcí.²⁰ Sebastian Kurz doslova prohlásil, že jelikož je EU nyní menší, je zapotřebí „zkrátit si kabát podle naší látky“ a s ohledem na zájmy daňových poplatníků celkový rozpočet snížit.²¹ Státy se zároveň vymezují proti návrhu zrušit tzv. rabaty, tedy slevy do rozpočtů, které si kromě Velké Británie vyjednalo právě i Nizozemsko, Švédsko, Německo, Rakousko a Dánsko.²²

Právě tato nová úprava byla součástí návrhu Evropské komise, která si od zrušení slev slibovala dodatečné příjmy do státního rozpočtu, k čemuž se pozitivně staví např. státy Přátel koheze, které vidí brexit jako jedinečnou příležitost k plošnému zrušení těchto vratek. To by ovšem znamenalo, že státy této skupiny by financovaly 75 % čistých plateb do evropského rozpočtu a nebylo by jim nikterak kompenzováno, že přispívají disproporcionálně více, což měl systém rabatů částečně vyrovnávat.²³

5. Propagátoři demokracie

Zástupci Německa, Francie, Švédska, Nizozemska, Dánska a Finska se nechali slyšet, že nebudou ochotni schválit návrh rozpočtu, v případě, že jeho čerpání nebude navázáno na dodržování zásad právního státu. Jedná se o nový mechanismus, který by Unii umožnil omezit nebo zcela zrušit možnost čerpání finančních prostředků zemím, v nichž nejsou respektovány zásady právního státu. O tomto kroku by rozhodovala Evropská komise, schválit by jej potom musela Rada EU a to za využití hlasování formou tzv. obrácené kvalifikované většiny. Znamenalo by to tedy, že Komisi navržené kroky by vešly automaticky v platnost, pokud by se do 10 dní nenašla kvalifikovaná většina zemí, která by její rozhodnutí svým nesouhlasem zvrátila.²⁴ Někteří úředníci přirovnávají toto opatření k požadavku na fiskální disciplínu zemí a označují tuto podmínku jako „*disciplínu ve fungování institucí*.“ Jak podotkla česká eurokomisařka Věra Jourová, zastavení finančních toků by se nijak nedotklo programů typu Erasmus+ nebo příspěvků pro farmáře či obce.²⁵ Státy, které jsou v otázkách dodržování zásad právního státu dlouhodobě kritizovány, jako Polsko a Maďarsko, návrhy na zřízení tohoto nástroje zcela logicky vehementně odmítají.

Finské předsednictví dříve deklarovalo, že jeho cílem je uzavřít vyjednávání o rozpočtu do konce roku 2019. Celý proces se nicméně protahuje do dalšího roku, a jak se ukázalo, ani mimořádný summit svolaný na 20. 2. 2020 a upravený návrh Komise, jenž měl vycházet vstříc některým námitkám ze strany členských států, finální řešení nepřinesl a to navzdory osmadvaceti hodinovému vyjednávání. Jak uvedla německá kancléřka Angela Merkel „*rozdíly byly zkrátka příliš velké*.“²⁶ Z německé strany zaznívala kritika ohledně nedostatečných záruk, že státy nedodržující zásady právního státu, přijdou o nárok čerpat z unijních fondů. Emmanuel Macron zase například vyjádřil

²⁰ KOVACEVIC, Tamara. EU budget: Who pays most in and who gets most back? In: *BBC* [online]. May 28, 2019 [cit. 2020-02-21]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/uk-politics-48256318>.

²¹ ZALAN, Eszter. Net payer countries push back on EU budget plans. In: *euobserver.com* [online]. February 17, 2020 [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: <https://euobserver.com/economic/147464>.

²² ZACHOVÁ, Aneta. Summit k rozpočtu EU: Dohoda premiérů nestačí. Klíčovými hráči jsou i europoslanci. In: *euractiv.cz* [online]. February 20, 2020 [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/evropske-finance/news/summit-k-rozpocet-eu-dohoda-premieru-nestaci-klicovymi-hraci-jsou-i-europoslanci/>.

²³ KURZ, Sebastian. The frugal four advocate a responsible EU Budget. In: *Financial Times* [online]. February 16, 2020 [cit. 2020-3-10]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/7faae690-4e65-11ea-95a0-43d18ec715f5>.

²⁴ Institucionální záležitosti v červnu 2011. In: *Euroskop.cz*. [online]. July 4, 2011 [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8443/19240/clanek/institucionalni-zalezitosti-v-cervnu-2011/>.

²⁵ DENKOVÁ, Adéla. Sledujte: Debata, která určí podobu EU – nový dlouhodobý rozpočet. In: *euractiv.cz*. [online]. April 2, 2018 [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/evropske-finance/news/sledujte-debata-ktera-urci-podobu-eu-novy-dlouhodoby-rozpocet/>.

²⁶ BACZYNSKA, Gabriela. 'Differences too big,' says Merkel as EU budget summit fails. In: *Reuters.com* [online]. February 21, 2020 [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-eu-budget-merkel/differences-too-big-says-merkel-as-eu-budget-summit-fails-idUSKBN20F2MK>.

nesouhlas nad příliš nízkým příspěvkem, jenž by měl plynout tamním zemědělcům. Ačkoliv se o plánu může vyjednávat až do podzimu letošního roku, předseda Evropské rady Charles Michel usiluje o co nejrychlejší nalezení kompromisu a to zejména s ohledem na fakt, že návrh bude muset být schválen ještě Evropským parlamentem.²⁷ Přišel proto s kompromisním návrhem, který počítá s výdaji ve výši 1,095 mld. €, tedy 1,074 % HND EU27, jenž ovšem od představitelů vlád členských států podporu nezískal.²⁸ Nejhlásitějšími odpůrci byly zejména státy, jimž se přezdívá tzv. *šetrná pětka (frugal five)* – Dánsko, Německo, Nizozemsko, Švédsko a Rakousko – jejichž odmítavý postoj mnoho politiků hodnotí jako hlavní překážku v dalším vyjednávání. V tomto duchu se vyjádřil např. francouzský prezident Macron nebo italský premiér Giuseppe Conte, který doslova uvedl, že „*dokud se „šetrné“ země nepohnou, je EU od nějaké shody na míle vzdálená*“ a vyjádřil naprostý nesouhlas s myšlenkou, že by se na budoucnosti Evropy mělo šetřit.²⁹

Vzhledem k tomu, že Evropský parlament (EP) požaduje rozpočet ve výši 1,3 % HND, což je v přepočtu o přibližně 190 mld. € více³⁰ než původní návrh Komise, který se již tak zdá některým zemím příliš vysoký, dá se očekávat, že ani hlasování na plénu EP neproběhne zcela hladce. Ostatně i předseda EP David Sassoli se opětovně nechal slyšet, že Michelův kompromisní návrh je neakceptovatelný a pohrozil jeho vetováním.³¹

²⁷ ČTK. Summit lídrů EU skončil. Dohodu na rozpočtu nenalezli, informoval šéf Evropské rady Michel. In: *iRozhlas.cz*. [online]. February 21, 2020 [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/brusel-mimoradny-summit-lidri-eu-vicelety-rozpocet-zadny-kompromis_2002211950_cha.

²⁸ KAFSACK, Hendrik von. Gibt es noch einen Durchbruch beim EU-Haushalt? In: *FAZ* [online]. February 21, 2020 [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: <https://www.faz.net/aktuell/wirtschaft/gibt-es-doch-noch-einen-durchbruch-beim-eu-haushalt-16645447.html>.

²⁹ KAFSACK, Hendrik von, ref. č. 28.

³⁰ KAFSACK, Hendrik von, ref. č. 28.

³¹ EU-Gipfel zum Haushalt gescheitert – Merkel: Differenzen zu groß. In: *SVZ.de* [online]. February 21, 2020 [cit. 2020-02-18]. Dostupné z: <https://www.svz.de/deutschland-welt/politik/EU-Gipfel-zum-Haushalt-gescheitert-Merkel-Differenzen-zu-gross-id27455307.html>.

Daně

Karel Janda, Zuzana Lajksnerová, Jakub Mikolášek

**A general equilibrium model of optimal alcohol taxation in the Czech Republic [elektronický zdroj]
Model všeobecné rovnováhy optimálního zdanění alkoholu v České republice**

Prague economic papers, Vol. 28 (2019), No. 5, p. 589-611

Autoři v článku předkládají model optimálního zdanění alkoholu. Model zohledňuje fiskální dopady daně i roli spotřební daně při zmírňování dopadů externalit. Výsledky naznačují, že sazba spotřební daně u vína a piva je v České republice pod optimální úrovní. - Poznámky. Plný text dostupný z: [http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2020/03/Prague Economic Papers 5 2019 str 589-611.pdf](http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2020/03/Prague_Economic_Papers_5_2019_str_589-611.pdf)

Madeleine Merckx and Anne Janssen

A new weapon in the fight against e-commerce VAT fraud : information from payment service providers

Nová zbraň v boji proti podvodům na DPH při elektronickém obchodování : informace od poskytovatelů platebních služeb

International VAT monitor, Vol. 30, (2019) No. 6, p. 231-239

Evropská komise představila v prosinci 2018 návrh, dle kterého by byli poskytovatelé platebních služeb povinni zaznamenávat určité informace při platebních transakcích a předávat je daňovým úřadům členských zemí EU. Autorky v článku nejprve popisují, jaké předpisy z hlediska DPH se vztahují na elektronické obchody; následně informují o tom, k jakým účelům mohou daňové správy využívat platební údaje; shrnují návrh Evropské komise a posuzují jeho efektivitu. Kritizována je především hranice 25 plateb za kalendářní čtvrtletí, která zavazuje poskytovatele platebních služeb k předání informací daňové správě. Obecně však autorky návrh vítají. - Poznámky. -- K podvodům na DPH viz i úvodník (s. 229-230) a článek na s. 240-246.

Michael D'Ascenzo

Australian VAT design and federalism

Podoba australské DPH a federalismus

International VAT monitor, Vol. 30, (2019) No. 6, p. 266-273

Autor v článku porovnává systémy DPH (resp. GST) v Brazílii a Austrálii, přičemž se soustředí na postavení daně v obou federativních státech. Podle jeho názoru může Austrálie posloužit jako dobrý příklad hodný následování pro jiné federativní státy (výběr GST/DPH na centrální úrovni namísto dílčích daní v jednotlivých státech federace; následné přerozdělení daňových příjmů jednotlivým státům). - Poznámky.

Roland Ismer and Magdalena Schwarz

Combating VAT fraud through digital technologies : a reform proposal

Boj proti podvodům na DPH prostřednictvím digitálních technologií : návrh reformy

International VAT monitor, Vol. 30, (2019) No. 6, p. 240-246

DPH je obecně významným zdrojem daňových příjmů, přičemž administrativní náklady spojené s výběrem této daně jsou relativně nízké. Zároveň ale bývá DPH předmětem podvodů, a to zejména u B2B transakcí (karuselové podvody). Autoři v článku představují již existující návrhy, které by podvody na DPH mohly omezit (balíček opatření Evropské komise zahrnující mj. zřízení jednotného místa pro podání daňového přiznání; reformy spočívající ve využití blockchainových technologií; tzv. mechanismus rozdělených plateb; povinné vydávání elektronických faktur či plošný mechanismus reverse charge) a následně předkládají vlastní návrh reformy. Tato reforma, která by měla potlačit podvody při B2B transakcích, je založena na kombinaci povinných elektronických faktur a mechanismu reverse charge. - Poznámky. -- K podvodům na DPH viz i úvodník (s. 229-230) a článek na s. 231-239.

Ivan Macháček

Daňové řešení podpory výzkumu a vývoje

Daně a právo v praxi, Sv. 25, (2020) č. 1, s. 16-19

Článek přibližuje daňový režim uplatnění odpočtu na podporu výzkumu a vývoje (VaV) jako odpočitatelnou položku od základu daně dle § 34 zákona o daních z příjmů. V rámci této podpory mohou poplatníci daně z příjmů fyzických i právnických osob uplatnit jak výdaje na VaV jako daňově uznatelné výdaje (náklady), tak odpočet výdajů vynaložených na výzkum a vývoj od základu daně z příjmů v daňovém přiznání za příslušné zdaňovací období, a to ve výši 100 %, resp. 110 % vynaložených výdajů na realizaci projektu VaV. K jednotnému postupu byl vydán metodický pokyn MF ČR č. D-288, který vymezuje pojmy pro účely uplatnění odpočtu zmiňovaných výdajů. Autor podrobněji představuje pokyn D-288 a problematiku dokresluje dvěma příklady.

Pieter Buyl, Annelies Roggeman

Do SMEs face a higher tax burden? : evidence from Belgian tax return data [elektronický zdroj]

Čelí malé a střední podniky vyššímu daňovému břemeni? : zjištění z údajů z belgických daňových přiznání

Prague economic papers, Vol. 28 (2019), No. 6, p. 729-747

Autoři v článku posuzují data z belgických daňových přiznání s cílem srovnat daňové břemeno malých a středních podniků a nadnárodních firem. Bylo zjištěno, že malé a střední podniky v Belgii čelí vyššímu daňovému zatížení. Kompenzace v podobě daňových pobídek poskytovaných malým a středním podnikům jsou ve srovnání s výhodami, kterých se dostává nadnárodním firmám, nedostatečné. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2020/03/Prague_Economic_Papers_6_2019_str_729-747.pdf

Václav Benda

Dodání zboží v řetězci

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 28, (2020) č. 3, s. 12-17

Dodání zboží v řetězci (nazývá se také řetězovým obchodem) je specifický způsob obchodování se zbožím v rámci EU, při němž je předmětné zboží dodáno od prodávajícího konečnému kupujícímu, ale prodávající jej nefakturuje přímo tomuto kupujícímu, ale jiné osobě (obvykle obchodníkovi, který zboží se ziskem prodá, a to případně ještě přes další společnosti). Při uplatňování DPH u takového obchodování vznikají problémy s určením místa plnění jak pro prodávajícího a další prostředníky, tak v případě uplatnění osvobození od daně při intrakomunitárním dodání zboží. Novelou zákona o DPH (sněmovní tisk č. 572), která navazuje na změny evropské směrnice o společném systému DPH, bude "dodání v řetězci" nově v tomto zákoně vymezeno. Autor nejprve vysvětluje základní pojmy zaváděné uvedeným návrhem novely a návazně představuje pravidla pro stanovení místa plnění při dodání zboží v řetězci. S využitím příkladů ukazuje praktické postupy uplatnění DPH, a to jak při dodání zboží z tuzemska do jiného členského státu, tak i při pořízení zboží z jiného členského státu v tuzemsku, které bylo dodáno v řetězci.

Awadh Ahmed Mohammed Gamal, Jauhari Dahalan, K. Kuperan Viswanathan

Estimating the underground economy, illegal money and tax evasion in Qatar : evidence from currency demand function

Odhad nelegální ekonomiky a peněz a daňových úniků v Kataru : zjištění z funkce poptávky po měně

Journal of financial crime, Vol. 26, (2019) No. 4, p. 1048-1064

Autoři s pomocí modelu poptávky po měně vyčíslují objem ilegální ekonomiky v Kataru v letech 1980-2010. Z analýzy vyplývá, že zjištěná čísla jsou mj. důsledkem přísné regulace, kdy značná část ilegální ekonomiky připadá na nelegální převody peněz do zahraničí, ke kterým se uchylují lidé pracující v Kataru na černo. Další příčinou je vysoké daňové zatížení v zemi. - Poznámky.

Mojca Bartol Lesar

EU VAT cross-border rulings

Předběžná daňová rozhodnutí s přeshraničním prvkem u DPH v EU

International VAT monitor, Vol. 30, (2019) No. 6, p. 247-254

V r. 2012 bylo rozhodnutím Evropské komise zřízeno Fórum EU pro DPH (EU VAT Forum), v rámci něhož si podniky i daňové úřady mohou vyměňovat názory a nejlepší praxi tak, aby bylo zajištěno hladké fungování systému DPH. V rámci fóra bylo zřízeno několik tematických skupin, z níž jednou je i podskupina týkající se přeshraničních předběžných daňových rozhodnutí (cross-border tax rulings, CBR). Autorka v článku objasňuje pozadí projektu CBR a uvádí podmínky, za kterých mohou podniky požádat o předběžné rozhodnutí v zemích, které jsou do projektu zapojeny (v době psaní článku šlo o 18 států, přičemž ČR zapojena zatím nebyla). Následně komentuje některé slabiny projektu (zejména nezávažnost rozhodnutí) a vysvětluje vztah mezi tímto projektem a pokyny vydávanými Výborem pro DPH (VAT Committee Guidelines). - Poznámky.

Christian Salder, Sarah Smykalla

FAQ zum Brexit

Často kladené otázky k tématu brexit

Der Betrieb, Jg. 73, (2020) Nr. 5, S. 196-197

Shrnující článek, který odpovídá na nejčastější otázky spojené s brexitem v kontextu budoucí úpravy celních a daňových zákonů. Autoři se věnují nadcházejícím změnám, délce přechodné fáze a ustanovením, která budou v jejím rámci uplatňována. Obsahem krátkého přehledového článku jsou rovněž otázky z praxe, které bývají často kladeny podnikateli ve spojitosti s odvodem DPH nebo možnými celními opatřeními po uplynutí pobrexitového přechodného období.

Lily Zechner

How to treat the ride-hailing company Uber for VAT purposes

Jak posuzovat přepravní společnost Uber pro účely DPH

International VAT monitor, Vol. 30, (2019) No. 6, p. 261-265

Příchod aplikací, jako např. Uber, Lyft či dalších, ovlivnil zásadním způsobem přepravu ve městech. V prosinci 2017 rozhodl Soudní dvůr EU, že Uber ve Španělsku poskytuje služby v oblasti dopravy a ne pouze služby informační společnosti. Autorka se v článku zabývá tím, jak posuzovat Uber z hlediska evropské legislativy o DPH. Text místy doplňuje o praxi v konkrétních zemích (mj. Rakousku). - Poznámky.

Rasmi Ranjan Das

Is the arm's-length-principle-based authorised OECD approach to the attribution of profits to a permanent establishment losing its authority?

Ztrácí Autorizovaný přístup OECD založený na principu tržního odstupu při přisuzování zisků stále provozovně svoje oprávnění?

Bulletin for international taxation, Vol. 73, (2019) No. 12, p. 656-661

Autorizovaný přístup OECD (authorised OECD approach, AOA) vychází z článku 7 vzorové daňové smlouvy OECD pojednávajícího o přisuzování zisků stálým provozovnám. AOA uvádí, že zisky by měly být stálým provozovnám přisuzovány za použití principu tržního odstupu. Autor příspěvku zastává názor, že uvedený přístup rychle ztrácí své opodstatnění, a rozebírá důvody svého postoje. Přibližuje mimo jiné různé zvažované přístupy k přisuzování zisku (významná ekonomická přítomnost (significant economic presence, SEP), marketing intangible (MI), user participation (UP) a unified approach (UA)) a jejich odlišnosti od principu tržního odstupu. - Poznámky.

Michal Erben, Jiří Šindelář

Jaké dopady by přineslo narovnání mezi zaměstnanci a osobami samostatně výdělečně činnými? : případová studie sociálního pojištění

Scientia et Societas, Sv. 15, (2019) č. 4, s. 86-96

V článku jsou modelovány dopady vyrovnání odvodové zátěže sociálního pojištění mezi zaměstnanci a osobami samostatně výdělečně činnými prostřednictvím navýšení odvodů OSVČ. S využitím daňové elasticity autoři zkonstruovali model dopadů jak na příjmy státního rozpočtu, tak na čistý příjem

průměrného OSVČ, a to pro různé scénáře odvodové pružnosti. Analýza ukazuje, že při realisticky očekávané nižší elasticitě odvodů lze vyrovnání zátěže obou skupin realizovat jen prostřednictvím vysokého nominálního nárůstu odvodů, který však značně negativně zasáhne OSVČ, které nemohou či nejsou ochotny ponížít svůj vyměřovací základ nezahrnutím části příjmů. V tomto segmentu by pak došlo k dramatickému nárůstu odvodové zátěže (260 % současného stavu), která dalece překračuje společný jmenovatel režimu zaměstnance a tzv. sebezaměstnání. - Poznámky.

Zdeněk Burda

Nespolehlivý plátc DPH v judikatuře správních soudů

Daně a právo v praxi, Sv. 25, (2020) č. 2, s. 47-56

Institut nespolehlivého plátce daně z přidané hodnoty byl zaveden do zákona o DPH jako jeden z nástrojů boje proti daňovým podvodům na DPH. Zařazení mezi nespolehlivé plátce může velmi významně negativně ovlivnit podnikatelskou budoucnost daňového subjektu. Autor přináší výběr komentovaných judikátů správních soudů věnujících se institutu nespolehlivého plátce (NP). Rozebírá problematiku nespolehlivého plátce ve vztahu k nesložení financí na zajištění daně; NP a naplnění pokynu GFR; NP v důsledku nesplnění výzvy FÚ k podání dodatečných daňových příznání; nezaplacení doměřené daně a zařazení mezi nespolehlivé plátce, vztah žádosti o posečkání a rozhodnutí o NP; doručování písemností ve vztahu k zařazení mezi NP; od kdy musí z registru plátců DPH zmizet údaj o NP; rychlost odstraňování údajů o nespolehlivosti plátce z registru plátců DPH.

CFE Fiscal Committee

Opinion statement FC 2/2019 concerning the implications of the decision of the Court of Justice of the European Union in Iberdrola (case C-132/16) on input tax deductions

Prohlášení o stanovisku FC 2/2019 týkající se důsledků rozhodnutí SDEU v případě Iberdrola (C-132/16) o odpočtech daně na vstupu

European taxation, Vol. 59, (2019) No. 12, p. 594-597

Seznámení se stanoviskem Evropské fiskální konfederace (CFE) FC 2/2019 týkajícím se rozhodnutí Soudního dvora EU v případě Iberdrola (C-132/16) o odpočtu daně na vstupu. Prohlášení o stanovisku bylo předloženo institucím Evropské unie v červnu 2019. Rozsudek SDEU deklaroval, že osoba povinná k dani má nárok na odpočet DPH zaplacené na vstupu za poskytnutí služeb spočívajících ve výstavbě nebo zhodnocení nemovitosti, jejímž vlastníkem je třetí osoba, jestliže tato třetí osoba získá výsledek těchto služeb bezúplatně a tyto služby využívají jak osoba povinná k dani, tak třetí osoba v rámci své ekonomické činnosti. V příspěvku je analyzováno, proč by právo na odpočet DPH na vstupu nemělo být přespříliš omezováno. - Poznámky.

Martin Děrgel

Pohledávky v daních z příjmů a DPH

Daně a právo v praxi, Sv. 25, (2020) č. 1, s. 2-10

Praktické řešení problematiky pohledávek za dlužníkem z pohledu daně z příjmů a daně z přidané hodnoty v ČR. Autor mj. uvádí, ve kterých případech musí neúčtující věřitelé zdanit neuhrazenou pohledávku, jaký je postup věřitele vedoucího podvojně účetnictví a jak se daňově řeší postoupení pohledávky. Poté přibližuje možnosti daňového odpisu pohledávky. V oblasti DPH zmiňuje zejména možnost vrácení daně z nezaplacené pohledávky a okolnosti opravy základu daně v případě nedobytné pohledávky. Problematika je ilustrována na několika příkladech.

Zdeněk Burda

Pokuty za opožděné tvrzení daně v judikatuře správních soudů

Daně a právo v praxi, Sv. 25, (2020) č. 1, s. 43-52

Komentované vybrané judikáty správních soudů v oblasti sankcí za opožděné tvrzení daně podle daňového řádu. Autor rozebírá rozsudky NSS ve věci pokuty za opožděné tvrzení daně jako trestu; pokuty v důsledku nepodání příznání způsobujícího nulový dílčí základ daně; základny pro výpočet pokuty za opoždění tvrzení daně u daně z nemovitostí; výše pokuty v případě, že později dojde ke změně daňové povinnosti; oprávněnosti pokuty v případě chybného podání; pozdního vydání výzvy k podání daňového příznání a jeho vztahu k výši pokuty za opožděné tvrzení daně a plné moci k odkladu daňového příznání podané poslední den neprodloužené lhůty na poštu.

Oliver Busch

RefE eines ATAD-Umsetzungsgesetzes: Überblick über die Verrechnungspreisaspekte
Referenční návrh k prováděcímu zákonu evropské směrnice ATAD : přehled o aspektech spojených se zúčtovacími cenami

Der Betrieb, Jg. 73, (2020) Nr. 5, S. 191-196

V polovině prosince 2019 zveřejnilo Spolkové ministerstvo financí referenční návrh k prováděcímu zákonu k evropské směrnici ATAD (směrnice proti vyhýbání se daňovým povinnostem), jenž s sebou přináší některé významné změny v regulaci převodních cen v Německu. Článek shrnuje nejzásadnější aspekty spojené se zmíněnými změnami, které autor posuzuje z hlediska jejich praktických dopadů. Odkazuje přitom nejen na směrnici EU, nýbrž i na aktivity OECD jako např. BEPS (plán v oblasti eroze daňových základů a přesouvání zisků). V tomto kontextu autor vyjadřuje zklamání nad tím, že návrhy OECD pravděpodobně nebudou včleněny do německého daňového práva. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M10.

Sandra Louven

Spanien führt Digitalsteuer ein
Španělsko zavádí digitální daň

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 35 (19.2.2020), S. 9

Nová španělská levicová vláda jedná o zavedení digitální daně, od níž očekává příjmy ve výši cca jedné miliardy eur ročně. Krom toho chystá zdanění finančních transakcí, což má do rozpočtu přinést dalších 850 milionů. Návrhy zákonů mají vstoupit v platnost nejpozději do konce druhého kvartálu r. 2020. Zdanění ve výši 3 % by se týkalo firem, jejichž obrat přesáhne celosvětově 750 mil. eur nebo tři miliony ve Španělsku.

Alexander Demling, Larissa Holzki

Steuer hin, steuer her : Facebook
Daně sem, daně tam : Facebook

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 36 (20.2.2020), S. 22-23

Společnost Facebook čelí silící kritice v oblasti tzv. digitální daně. Záležitostí se zabývá mj. daňový soud v San Franciscu, včetně možného záměrného podhodnocení společnosti v období kolem r. 2010 se záměrem výhodnějšího zdanění v USA. Další praktiky, jako využívání daňově výhodných zemí, čelí kritice mj. ze strany EU a OECD. Ředitel společnosti M. Zuckerberg se od podobných praktik distancoval a vyzýval členské státy OECD k vytvoření spolehlivého mezinárodního daňového systému. V rámci možných obchodních válek mezi USA a státy, které se na národní úrovni rozhodly společnosti Facebook a Google danit, lze tento krok nahlížet jako snahu minimalizovat dopad politického rozměru na chod společnosti.

Martin Děrgel

Stravování zaměstnanců v daních z příjmů a DPH

Daně a právo v praxi, Sv. 25, (2020) č. 2, s. 26-34

Pohled na daňové řešení stravování zaměstnanců. Autor nejprve rozebírá daňové výhody zaměstnance týkající se závodního stravování dle daně z příjmů a speciální daňový režim bezplatného stravování poskytovaného zaměstnavatelem na pracovních cestách. Dále se věnuje daňové situaci na straně zaměstnavatele poskytujícího zaměstnanci stravu na pracovišti dle zákona o daních z příjmů (vlastní zařízení, stravování prostřednictvím jiných subjektů, odběrní poukázky, univerzální stravenky). Poté rozebírá stravování zaměstnanců jako poskytnutí služby ve vztahu k DPH. Problematika je dokreslena řadou praktických příkladů.

Joel Slemrod

Tax compliance and enforcement

Dodržování daňových předpisů a vymáhání daňové povinnosti

The Journal of economic literature, Vol. 57, (2019) No. 4, p. 904-954

Autor shrnuje aktuální výzkum v oblasti dodržování daňových předpisů (tax compliance) a vymáhání daňové povinnosti. Nejprve se zabývá daňovými úniky z pohledu ekonomie, následně shrnuje aktuální metody měření daňových úniků a prezentuje zjištění z různých výzkumů. Poté jsou představeny různé

metody vymáhání, mj. zasílání dopisů daňovými správami daňovým poplatníkům či audity. V závěrečných kapitolách článku jsou navrženy oblasti možného výzkumu v budoucnu, kterým dle autora není věnována dostatečná pozornost. - Poznámky.

Brian J. Arnold

The evolution of controlled foreign corporation rules and beyond

Nejen k vývoji pravidel pro ovládané zahraniční společnosti

Bulletin for international taxation, Vol. 73, (2019) No. 12, p. 631-648

Příspěvek se zaměřuje na pravidla pro ovládané zahraniční společnosti (CFC rules) a na aktuální návrh minimálních standardů podle Inkluzivního rámce iniciativy OECD/G20 BEPS. Podrobněji rozebírá bohatou historii vývoje pravidel pro ovládané zahraniční společnosti (první byly přijaty v USA v r. 1962). Autor nejprve popisuje základní principy mezinárodního zdanění jako pozadí pro zjišťování funkce pravidel CFC v rámci širšího mezinárodního daňového systému a rozebírá jejich možnosti a potenciální účinnost v zamezení eroze daňového základu. Charakterizuje základní prvky pravidel, rámec jejich užití a míru zahraničního zdanění ovládaných společností. Dále přibližuje šíření CFC pravidel po r. 1962 do dalších zemí i vývoj a posilování vztahu mezi pravidly pro ovládané zahraniční společnosti a daňovými smlouvami. Rozebírá také druhý pilíř Inkluzivního rámce k BEPS předkládající nový minimální podíl zdanění příjmů CFC a nástroje daňové reformy z r. 2017 v USA, které se staly základem druhého pilíře (GILTI a BEAT). - Poznámky.

Ian Zahra

The principal purpose test : a critical analysis of its substantive and procedural aspects. Part 2

Test hlavního účelu : kritická analýza jeho hmotných a procesních stránek. 2. část

Bulletin for international taxation, Vol. 73, (2019) No. 12, p. 683-692

Příspěvek podrobně rozebírá nové pravidlo testu hlavního účelu transakce (principal purpose test, PPT) obsažené v čl. 29(9) Vzorové smlouvy OECD o zamezení dvojího zdanění příjmů a kapitálu. PPT byl do vzorové smlouvy OECD začleněn v r. 2017 v rámci změn, které reagují na projekt BEPS. Zároveň je test hlavního účelu jako tzv. minimální standard pro smluvní strany smluv o zamezení dvojího zdanění obsažen v čl. 7 MLI (Mnohostranná úmluva o implementaci opatření k boji proti snižování daňového základu a přesouvání zisků ve vztahu k daňovým smlouvám). V této části autor pokračuje v analýze výkladových a procedurálních důsledků PPT v některých zemích (Velká Británie, Indie, Austrálie) a souvislostí mezi pravidly testu hlavního účelu a dalšími opatřeními proti vyhýbání se daňovým povinnostem (GAAR, otázka daňového břemene, odepření výhod ze smlouvy). - Poznámky.

Francesco Cannas and Kristof Wauters

The rise of cooperative compliance programmes and the rule of law : a comparison between Belgium and Italy

Vzestup programů součinnosti při dodržování daňových povinností a právní řád : porovnání situace Belgie a Itálie

European taxation, Vol. 59, (2019) No. 12, p. 561-571

Po r. 2000 zavedlo mnoho daňových jurisdikcí programy součinnosti při dodržování daňových povinností (Cooperative Compliance Programmes, CCPs) s cílem zlepšit dodržování daňových předpisů ze strany velkých podniků. Autoři představují a porovnávají dva programy součinnosti mezi daňovými poplatníky a daňovou správou fungující v Itálii a v Belgii a zaměřují se na hodnocení jejich úspěšnosti. Rozebírají také důsledky ukončení účasti na CCP i právní základ ochrany daňového poplatníka v souvislosti s použitím informací získaných zapojením do programu součinnosti. - Poznámky.

David Gómez and Gorka Echevarría Zubeldia

The VAT conundrum of fuel cards : thoughts on the ECJ judgment in Vega International
Zapeklitý problém týkající se DPH u tankovacích karet : úvahy o rozsudku Soudního dvora EU v případě Vega International

International VAT monitor, Vol. 30, (2019) No. 6, p. 255-260

Autoři analyzují rozhodnutí Soudního dvora EU v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce v případě, který se týkal tankovacích (palivových, čerpacích) karet a vrácení DPH z nákupu pohonných hmot, které byly nakoupeny prostřednictvím těchto karet. Společnost Vega International, jejíž mateřská společnost sídlí v Rakousku, je tvořena několika dceřinými společnostmi sídlícími v různých členských zemích EU a mj. i v Polsku. Dceřiné společnosti provozují přepravu nových aut z továren k zákazníkům, přičemž nákup pohonných hmot probíhá prostřednictvím tankovacích karet. Polský finanční úřad odmítl vrátit v r. 2014 společnosti Vega International DPH, společnost se proto obrátila na polské i evropské soudy. V rozsudku Soudní dvůr EU rozhodl, že poskytnutí tankovací karty dceřiné společnosti se nepovažuje pro účely DPH za dodání pohonných hmot, ale za poskytnutí úvěru (to je v Polsku osvobozené od DPH). - Poznámky.

Robert C. Prätzler

Umsatzsteueränderungen 2020
Změny v dani z přidané hodnoty pro rok 2020

Der Betrieb, Jg. 73, (2020) Nr. 6, S. 241-251

Na přelomu let 2019/2020 vešla v platnost řada změn v německém systému daně z přidané hodnoty, které článek shrnuje. Autor se kromě faktického popisu právních úprav věnuje jejich praktickým dopadům, přičemž se soustředí i na některé problematické oblasti a sporné otázky. Nejzásadnější změny s sebou přinášejí v podstatě tři zákony: o daňovém zvýhodnění elektromobility, o realizaci programu na ochranu klimatu 2030 v daňovém právu a o zmírnění byrokratických procedur zejména pro středně velké podniky. Autor zmiňuje rovněž úpravy na úrovni EU týkající se DPH, které měly členské státy včlenit do národních legislativ k 1.1.2020. Realizované daňové změny autor hodnotí jako velmi rozsáhlé a pravděpodobně nejhlubší od r. 2010, kdy byl na evropské úrovni schválen balíček k úpravě DPH. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M9.

Fabiola Annacondia

VAT registration thresholds in Europe : (2019)
Registrační limity pro DPH v Evropě : (2019)

International VAT monitor, Vol. 30, (2019) No. 6, p. 274-277

Autorka v pravidelném každoročním příspěvku shrnuje výše obratu v evropských zemích (členských i nečlenských v EU), při jejichž překročení se poplatník musí registrovat jako plátc DPH. Limity jsou uvedeny v přehledné tabulce doplněné vysvětlivkami v poznámkách pod čarou. Jak autorka uvádí, některé členské země mají stanovena zvláštní pravidla, podle kterých se k DPH musí za určitých podmínek registrovat i podnik s obratem pod stanovenou hranicí (jde např. o Belgii, Maltu, Řecko a Francii). Dále autorka komentuje některá pravidla EU pro osvobození od daně. - Poznámky.

Petr Linx

Změny v DPH u intrakomunitárního obchodu se zbožím aneb quick fixes od 1.1.2020

Daně a právo v praxi, Sv. 25, (2020) č. 2, s. 19-22

Opatření rychlé nápravy neboli quick fixes mají za cíl sjednotit pravidla v oblasti DPH pro obchodování se zbožím v rámci EU. Dle evropské směrnice č. 2018/1910/EU a prováděcího nařízení č. 2018/1912 se quick fixes aplikují pro oblasti konsignačních skladů (call-off stock); přiřazování přepravy u řetězových obchodů; ověřování DIČ odběratele prostřednictvím aplikace VIES; správného vykazování a podávání souhrnného hlášení; prokazování dodání (přepravení) zboží do jiného členského státu EU. V příspěvku jsou podrobněji představeny zmiňované oblasti a připravovaná implementace jejich úpravy do českého zákona o DPH. - Poznámky. -- Viz také Účetnictví v praxi č. 2/2020, s. 2-3 a FDÚB č. 1/2020, s. 2-6. -- Dále viz DPH aktuálně č. 5/2020, s. 1-4.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Daně a právo v praxi : měsíčník informací z oblasti daní, práva a financí**Sv. 25, (2020) č. 2**

Příznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2019 (s. 2-9); Vliv změny sazby nemocenského pojištění od 1.7.2019 na výpočet dílčího základu daně z příjmů ze závislé činnosti u zahraničních zaměstnanců (s.10-13); Daňové řešení podílových fondů (s. 14-18); Změny v DPH u intrakomunitárního obchodu se zbožím aneb quick fixes od 1.1.2020 (s. 19-22); Náhrada škody způsobené při výkonu daňové správy (s. 23-25); Stravování zaměstnanců v daních z příjmů a DPH (s. 26-34); Změny ve zdravotním pojištění k 1.1.2020 (s. 35-39); Živnostenský balíček má zajistit vstřícné daňové prostředí (s. 40-41); Změny náhrad cestovních výdajů s účinností od 1.1.2020 (s. 42-44); Nespolehlivý plátců DPH v judikatuře správních soudů (s. 47-56).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále**Sv. 21, (2020) č. 3**

Zákon o EET - novela č. 256/2019 Sb. (s. 3-6); Tržby vyloučené z evidence tržeb (s. 7-10); Zdravotní pojištění - změny v důsledku zvýšení minimální mzdy (s. 11-14); Změny sazeb DPH - novela zákona o EET (s. 15-16); Ostatní příjmy FO - zdanění dle § 10 ZDP (s. 17-20); Místo plnění při dodání zboží (s. 28-30); Platí ústní pracovní smlouva? (s. 40-42); Lékařské posudky a jejich důsledky pro zaměstnance (s. 43-46); Zálohy a závdavky v daních z příjmů (1. část) - účtující a neúčtující podnikatel (s. 47-50); Minimální mzda - zvýšení (s. 51-53); Mzdová účetní - novela ZP (s. 58-61); Zdanění příjmů neprokázaného vzniku a původu - judikát (s. 70-72) a související příspěvek na s. 65-69.

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK**Sv. 28, (2020) č. 3**

Novela daňových zákonů - č. 364/2019 Sb. (s. 3-5); Blíže k některým ustanovením zákona o daních z příjmů ve vztahu k fyzickým osobám - 3. část (s. 6-11); Dodání zboží v řetězci - z pohledu DPH (s. 12-17); Správce daně může zadržet jen spornou část odpočtu DPH (s. 18-26); Kontrolní vazby v účetnictví - krok za krokem (s. 27-31); Podíly - podstatný vliv (s. 32-35); Dopady nové autorskoprávní směrnice (s. 36-38); Rozsudek SD EU ve věci "kdy okamžikem uskutečnění zdanitelné plnění může být také formální převzetí stavebních prací" - C-224/18 Budimex (s. 39-41).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2020, č. 4-5**

Příklad k vyplnění daňového příznání fyzické osoby za rok 2019 (s. 1-4); Vyhněte se chybám při zpracování daňového příznání FO za rok 2019 - 2. část - dokončení (s. 5-7); Několik poznámek k účetní závěrce za období 2019 (s. 8-12); DPH z individuálních hodin výuky jazyků - dotazy a odpovědi (s. 13).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH**Sv. 2020, č. 3**

Aktualizace pokynu k promíjení pokut ke kontrolnímu hlášení (s. 1-4); DPH při insolvenční firmě - dotazy a odpovědi (s. 5); DPH a fakturace služeb do Švýcarska - dotazy a odpovědi (s. 7); Kontrolní hlášení k DPH a SVJ - dotazy a odpovědi (s. 8).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH**Sv. 2020, č. 4**

Dotazový speciál - Dotazy a odpovědi: Faktura omylem zaplacená dvakrát (s. 1); DPH při prodeji jednotek v nemovitosti (s. 2-3); Nárok na odpočet DPH u faktury za energie (s. 3-4); DPH a lesnické práce (s. 4); DPH a architektonická soutěž (s. 5-6); Režim call-off stock (s. 7); Prodávající v třístranném obchodu (s. 8).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH**Sv. 2020, č. 5**

Změny zákona o DPH při obchodování mezi členskými státy, ke kterým mělo dojít od 1.1.2020 - přiřazení přepravy u řetězových dodání zboží, režim skladu, osvobození od daně a jeho důkazní prostředky (s. 1-4); Uplatnění daně z přidané hodnoty u dodání zboží s povinností/možností odkupu (s. 5-6); DPH a rozúčtování tepla - dotazy a odpovědi (s. 7-8).

Finanční, daňový a účetní bulletin**Sv. 28, (2020) č. 1**

Změny v uplatňování DPH u intrakomunitárních dodávek v roce 2020 (s. 2-6); Přiznání k dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období započatá v roce 2019 (s. 7-17); Odečet úroků z hypotečního úvěru a z úvěru ze stavebního spoření v ročním zúčtování (s. 18-22); Investování na finančním trhu - související zdanění příjmů (s. 23-31); Účtování cenných papírů a podílů u podnikatelů - 2. část (s. 32-39); Vznik, rozdělení, sloučení, splynutí nebo zrušení příspěvkových organizací (s. 40-45); Evidence tržeb ve zvláštním režimu - dotazy a odpovědi (s. 47-48).

Účetnictví**Sv. 2020, č. 2**

Daňové přiznání pro podnikající právnické osoby 2019 aneb účetní pohled na sestavování daňového přiznání (1. část) (s. 2-12); Koordinační výbor k zákonným opravným položkám u pohledávek s ručiteli a více dlužníky (s. 14-22); Korespondence se správcem daně: daňové a vyměřovací řízení (s. 24-26); Solidární zvýšení daně a zálohy na daň z příjmů v roce 2020 (s. 35-38); Vykazování nákladů na audit a zpracování daňového přiznání za uplynulé období (s. 38-43).

Účetnictví v praxi**Sv. 24, (2020) č. 2**

Nájem nebytových prostor mezi plátcí DPH (s. 8-16); Osвобоzení od DPH ve zvláštních případech (s. 17-19); Automobil pohledem daně z přidané hodnoty (s. 20-24); Registrační povinnosti daňových subjektů (s. 25-31); Výběr z aktuálních daňových judikátů (s. 32-35).

Ekonomické vědy. Ekonomie

By Gauti B. Eggertsson, Manuel Lanchastre, and Lawrence H. Summers

Aging, output per capita, and secular stagnation**Stárnutí, výstup na obyvatele a sekulární stagnace**

The American Economic Review, Vol. 109, (2019) No. 3 INSIGHTS, p. 325-341

Autoři zkoumají vztah mezi stárnutím populace a hospodářským růstem. Potvrzují výsledky některých předchozích výzkumů a ukazují, že vztah mezi stárnutím populace a výstupem na obyvatele nefunguje v prostředí nulové hranice úrokových sazeb. V souladu s hypotézou o sekulární (trvalé, dlouhodobé) stagnaci mělo stárnutí populace v letech 2008-2015 negativní dopady na životní úroveň. - Poznámky.

Stanislav Kováč

Bitcoin volatility analysis : deterministic and probabilistic approach**Analýza volatility bitcoinu : deterministický a probabilistický přístup**

Ekonomické rozhledy, Vol. 48, (2019) No. 4, p. 375-387

Bitcoin je pravděpodobně nejúspěšnější, ale zároveň nejkontroverznější kryptoměnou současnosti. Je využíván zejména k investičním účelům, proto má analýza volatility bitcoinu velký význam. Autor zkoumá schopnosti probabilistického a deterministického modelování v této oblasti. Modeluje za použití deterministického přístupu (reprezentovaného fGARCH modelem) a probabilistického přístupu (model stochastické volatility) vývoj volatility bitcoinu v čase. V návaznosti provádí empirické zkoumání dat o cenách bitcoinu na bitcoinových burzách od 23.7.2017 do 22.6.2019. Připojuje také krátkodobou předpověď vývoje volatility. - Poznámky. -- Příspěvek o teorii modelování společných pohybů směnných kurzů (GARCH) viz Statistika č. 3/2019, s. 259-271.

Radim Valenčík, Petr Wawrosz

Economics of productive consumption as an offshot of main currents of economic theory**Ekonomie produktivní spotřeby jako přesah hlavního proudu ekonomické teorie**

Acta VŠFS, Vol. 13, (2019) No. 2, p. 113-134

Autoři se v článku věnují ekonomii produktivní spotřeby, což je směr, který je přesahem neoklasické ekonomie. Nejprve je představena klasická ekonomie a její přesahy, následně neoklasická ekonomie a její přesahy a dále je shrnut vývoj ekonomie produktivní spotřeby a související literatura. Rozdíly ekonomie produktivní spotřeby oproti předchozím teoriím spočívají v odlišném pojetí užítku a jeho maximalizace. Plný text dostupný z: <https://www.vsfs.cz/?id=3004-archiv-archiv>

Kuo-Hsuan Chin

Fiscal stimulus on Bayesian DSGE models [elektronický zdroj]

Fiskální stimul v bayesovských DSGE modelech

Prague economic papers, Vol. 28 (2019), No. 6, p. 688-708

Autor v článku studuje různé podoby fiskálního stimulu v různých verzích DSGE modelu autorů Smetse a Wouterse z r. 2007. Model je přizpůsoben americké ekonomice. Dále je mj. zkoumána i situace obdobná recesi z let 2008/2009. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.708>

Kateřina Gawthorpe

Input-output DSGE model for the Czech Republic [elektronický zdroj]

DSGE model vstup-výstup pro Českou republiku

Prague economic papers, Vol. 28 (2019), No. 5, p. 612-630

Autorka v článku předkládá DSGE model české ekonomiky, který rozšiřuje dřívější model vytvořený ministerstvem financí. Předností rozšířeného input-output modelu je zohlednění různých sektorů v ekonomice. Při nedostatečném zohlednění sektorové různorodosti dochází k podhodnocování dopadů technologických šoků na HDP v ČR. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.724>

Philip Georgiadis, Robin Wigglesworth, Hudson Lockett

Investors hunt for alternative data to track virus shock

Investoři na lovu alternativních dat ke stopování virového šoku

Financial Times, Vol. 2020, No. 40328 (20.2.2020), p. 19

Zpomalení ekonomiky v důsledku čínských opatření v reakci na epidemii koronaviru vyvolalo silící poptávku po informacích mezi investory. Pokles ekonomické aktivity byl znatelný mezi lunárním a čínským novým rokem. Absence oficiálních dat vede k ad hoc řešením sběru informací v krátkodobém horizontu. -- Ke koronaviru i viz The Economist č. 9183/2020, s. 7, 14-17, 48, 57-58 a 58-59.

Radmila Krkošková

Modelování makroekonomických agregátů české a slovenské ekonomiky pomocí VAR modelů

Politická ekonomie, Sv. 67, (2019) č. 6, s. 593-610

Studie se zabývá modelováním a srovnáváním strukturálních dlouhodobých rovnovážných vztahů pro českou a slovenskou ekonomiku v období let 2005-2017. Autorka používá kointegrační vektorový autoregresní model (CVAR) s restrikcemi pro endogenní proměnné (krátkodobá úroková míra, cenová hladina, peněžní zásoba a HDP) za českou a slovenskou republiku. Zaměřuje se na analýzu dopadů měnové politiky a potvrzení nebo vyvrácení následujících hypotéz: změna měnového agregátu ovlivňuje změnu cenové hladiny a změnu hospodářského růstu v obou zemích; v obou zemích existují kauzální vztahy mezi HDP a peněžním agregátem M2; u obou zemí existuje přímá úměra mezi úrokovou mírou a cenovou hladinou předpokládanou ve Fisherově rovnici. Ve své analýze následně používá i další ekonometrické nástroje, jako jsou Grangerova kauzalita, analýza funkcí odezvy a kointegrace časových řad. - Poznámky.

Petr Mach

On the origin of the Laffer curve

O původu Lafferovy křivky

Acta VŠFS, Vol. 13, (2019) No. 2, p. 186-191

Autor stručně představuje pozadí vzniku Lafferovy křivky, která ilustruje negativní dopady příliš vysokých daní na daňové příjmy. Dle Macha myšlenku o možném vztahu daňových sazeb a daňových příjmů vyslovili ještě před Lafferem i jiní ekonomové, jmenovitě M. Friedman, J. M. Keynes nebo A. Smith. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://www.vsfs.cz/?id=3004-archiv-archive>

Progress of a sort

Jakýsi pokrok

The Economist, Vol. 434, (2020) No. 9180, p. 62

V posledních desetiletích se rozdíl ve vzdělání i příjmech mezi ženami a muži významně snížily, přesto však do značné míry přetrvávají, a to zejména v participaci na trhu práce. Článek nahlíží na toto téma z pohledu ekonomie, a to na základě lednové přednášky Marianne Bertrand z University of Chicago. Genderové rozdíly na trhu práce již nejsou důsledkem otevřené diskriminace, jako tomu bývalo dříve,

ale souvisí spíše s učiněnými rozhodnutími žen (např. výběr povolání či rozhodnutí mít potomka, s čímž se pojí tzv. "motherhood penalty"), která jsou naopak ovlivněna společenskými normami. Argumenty M. Bertrand mohou mít přesah nad rámec genderové problematiky a diskriminace - ukazuje se, že rozhodování o účasti na určitém trhu není motivováno pouze snahou maximalizovat užitek. Ekonomové nemohou porozumět trhům, dokud nepochopí společenské síly, které ovlivňují chování.

By Jonathan A. Parker and Nicholas S. Souleles

Reported effects versus revealed-preference estimates : evidence from the propensity to spend tax rebates

Vykázané účinky vs. metoda projevených preferencí : zjištění ze změny výdajů domácností v reakci na daňové úlevy

The American Economic Review, Vol. 109, (2019) No. 3 INSIGHTS, p. 273-289

Autoři se v článku zabývají dvěma metodami pro zkoumání účinků hospodářské politiky: tzv. vykázanými účinky (reported effects) a projevenými preferencemi (revealed-preference estimates). První z metod spočívá v dotazování respondentů, jak změnili své chování v důsledku určitého opatření. Druhá metoda je založena na analýze dostupných dat o chování osob. Obě metody jsou v článku použity k měření výdajů domácností v reakci na daňové úlevy v USA z r. 2008. Konkrétně je zkoumáno, zda jsou závěry obou metod navzájem konzistentní - zda výdaje, o kterých respondenti uvedli, že k nim došlo v reakci na daňové úlevy, jsou v souladu s odhady dle metody projevených preferencí. Závěry o dopadech opatření z r. 2008 dle obou metod jsou podobné, určité rozdíly oproti předpokladům však byly identifikovány při zjišťování účinků opatření u domácností s různou úrovní likvidity (objemu finančních prostředků snadno dostupných v případě výpadku příjmů). - Poznámky.

Arthur Lewbel

The identification zoo : meanings of identification in econometrics

Zmatek ohledně pojmu "identifikace" : význam tohoto pojmu v ekonometrii

The Journal of economic literature, Vol. 57, (2019) No. 4, p. 835-903

Pojem "identifikace" v ekonometrii spočívá podle autora ve stanovování parametrů či charakteristických znaků modelu na základě populace, která data generuje. V literatuře se vyskytuje pojem "identifikace" ve více než dvou desítkách obměn. Účelem článku je vytvořit zastřešující rámec pro jednotlivé obměny pojmu, jejich následné shrnutí a diskuze nad koncepty, které s identifikací souvisejí. - Poznámky.

Cyril de Williencourt, Florian Jacquetin

Use of macroeconomic modelling in public policy evaluation [elektronický zdroj]

Použití makroekonomického modelování k hodnocení veřejné politiky

Tresor-economics, No. 252 (2019), p. 1-8

Článek představuje použití makroekonomických modelů ve veřejné správě - nejprve obecně (charakteristika těchto modelů, jejich společné znaky) a následně konkrétně ve francouzském prostředí. Popsán je model "Mésange", jenž byl vytvořen francouzskými institucemi DG Trésor a Insee a který je složen z přibližně 1800 rovnic, z nichž část se týká ekonomického chování různých subjektů a část vyjadřuje rovnováhu na trzích se zbožím a službami. Popsány jsou odlišnosti v použití modelu v závislosti na typu hodnocené reformy, specifika interpretace výsledků a skutečnosti, které je třeba brát v úvahu při použití modelů. Součástí článku jsou dva vložené boxy s informacemi o jiných makroekonomických modelech používaných ve Francii a se srovnáním makroekonomického modelu a modelu DSGE. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2020/03/Tresor_Economics_252_2019.pdf

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Ruth Berschens

Angst vor Basel IV

Strach z Basel IV

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 32 (14.2.2020), S. 29

Dodatky k bankovním standardům z let 2016 a 2017 vyvolávají smíšené reakce v německém bankovním sektoru. Vyšší požadavky na bankovní kapitál (až o 38 %) jsou dle Spolku německých bank (Bundesverband deutscher Banken) přemrštěné a v důsledku by vedly k růstu cen půjček, který by nejvíce zasáhl střední podnikatele. Zavedení tzv. output floor by pak stanovilo spodní hranici pro rizikovost úvěrů. Finální podoba návrhu dodatků, která získala neoficiální název Basel IV, bude hotova začátkem léta 2020.

Ingo Narat

Anlageklasse der Rekorde : private Geldanlage

Rekordní kategorie aktiv : soukromé investice

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 28 (10.2.2020), S. 34-35

Indexové fondy se těší vzrůstající popularitě mezi evropskými investory. Za r. 2019 bylo investováno 170 mld. eur., z toho 103 mld. v Exchange Trading Funds (ETF). Investory lákají nízké náklady. Většina investic směřovala do produktů v populárních indexech S&P 500, Euro Stoxx 50 a MSCI World. Obdobný vzestup popularity je očekáván u ETF s obligacemi. Potenciálním rizikem těchto fondů je relativně nízká likvidita, což se stalo předmětem zájmu ESMA, která se tomuto problému bude v letošním roce věnovat.

Frank M. Drost, Felix Holtermann

Banken planen Einstieg ins Kryptogeschäft

Banky plánují vstoupit do obchodu s kryptoměny

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 28 (10.2.2020), S. 33

Bafin (Spolkový ústav pro dozor nad finančními službami) zaregistroval od ledna 2020 přes 40 poptávek bankovních institucí po povolení operovat s kryptoměny. V souvislosti se zákonem o praní špinavých peněz, platným od ledna 2020, je třeba institucionálního dozoru nad bankami kvůli potenciální zneužitelnosti anonymity kryptoměn.

Thomas Humblot

Banking in a low interest rate environment : the case of Portugal [elektronický zdroj]

Bankovníctví v prostředí nízkých úrokových sazeb : případ Portugalska

Conjoncture, No. 10 (2019), p. 2-11

V článku jsou detailně hodnoceny finanční výsledky portugalských bank v situaci, kdy se úrokové sazby pohybují na nízkých úrovních. V r. 2018 bylo pět největších bank v Portugalsku poprvé od r. 2010 ziskových. Krátkodobě jsou nízké úrokové sazby pro portugalské banky příznivé, pokud by však měl stav přetrvávat po delší období ("lower for longer"), je očekáván spíše opačný trend. - Poznámky. -- Text je dostupný i ve francouzštině. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2020/03/Conjoncture_10_2019.pdf

Bryan Harris

Brazil central bank set to gain independence

Brazilská centrální banka získá nezávislost

Financial Times, Vol. 2020, No. 40331 (24.2.2020), p. 4

Brazílie chystá osamostatnění centrální banky od politického vlivu. Prezident centrální banky nově nebude moci být odstaven z funkce vládou na základě odborných neshod a bude zastávat čtyřleté funkční období. Od nezávislosti banky si vláda slibuje její větší flexibilitu a efektivitu po vzoru Chile a Mexika.

Felix Holtermann

Das Ende der Anarchie an den Kryptomärkten

Konec anarchie na trzích kryptoměn

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 8 (13.1.2020), S. 34-35

Politici, technologické společnosti a centrální bankéři experimentují s novými digitálními měnami. To představuje šance pro investory a hrozby pro bitcoin.

Jan Mallien

Das Pfund als Spielball der Politik

Britská libra jako hříčka politiky

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 30 (12.2.2020), S. 34-35

Kurz libry patří kvůli brexitu k dynamičtějším kurzům měn v celosvětovém měřítku. Ačkoli libra mírně posílila (až na 0,9 libry za euro k začátku října 2019) kvůli vyjasnění britské politické situace, obecně je vzhledem k odchodu Velké Británie z vnitřního trhu EU očekáván nízký hospodářský růst (0,8 %) a oslabení libry, primárně z politických příčin.

Jakob Blume

Der Anleihemarkt wird Amerikanisch

Trh s pohledávkami se stává americkým

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 26 (6.2.2020), S. 34-35

Evropský trh s pohledávkami je atraktivní pro americké firmy. Tzv. "reverse Yankees" je označení pro firemní obligace amerických koncernů v cizí měně. Jejich motivace pramení především z nízkých úrokových sazeb a volnější politiky Evropské centrální banky. Americké emise v eurech dosáhly za r. 2019 90 miliard, následovány Německem (80 mld) a Francií (78 mld). Kritické hlasy upozorňují na rizika plynoucí z rostoucího provázání obou trhů a z řádově vyššího zadlužení amerických firem při srovnatelné bonitě s evropskými společnostmi. Rostoucí amerikanizace evropského trhu s pohledávkami může vést k vyšší spekulativnosti.

Norbert Häring

Die Antwort auf Facebooks Libra

Odpověď na Libru Facebooku

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 38 (24.2.2020), S. 12

Oznámení digitální měny Libra, projektu společnosti Facebook, nezůstalo bez odezvy. Evropská centrální banka proto vytvořila spolu s centrálními bankami Švédska, Kanady, Velké Británie a Švýcarska pracovní skupinu, která má za cíl adekvátně reagovat na soukromou konkurenci. Dalším impulzem pro zintenzivnění práce na vlastní digitální měně je obdobné úsilí Čínské lidové banky.

Jan Mallien

Die unheimliche Stärke des Dollar : Devisen

Hrozivá síla dolaru : devizy

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 33 (17.2.2020), S. 36-37

Dolar oproti očekáváním pro r. 2020 stále posiluje, zejména kvůli bezpečným investicím a carry trades spolu se slábnoucím eurem. Lze očekávat zásah centrální banky směřující k regulaci kurzu.

E. Atzler, F. Holtermann, A. Kröner, M. Maisch

Großangriff auf die Banken

Velký útok na banky

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 6 (9.1.2020), S. 30-31

Německé banky se stávají cílem hackerů, přičemž útoky jsou čím dál rafinovanější. V jednom z nejnovějších případů kybernetický útok směřoval na poskytovatele IT služeb (firmu FI-TS). Německý Úřad pro dohled nad finančním trhem IT systémy bank pravidelně prověřuje, přičemž s výsledky je tento úřad nespokojený. Na vážnost případných kyberútoků proti bankám upozorňují i různé studie a průzkumy citované v článku. -- Viz i komentář na s. 29.

Jan Mallien

Hilferuf aus Frankfurt

Volání o pomoc z Frankfurtu

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 27 (7.2.2020), S. 24-25

Nová prezidentka Evropské centrální banky Christine Lagardeová představila v Evropském parlamentu strategii ECB. Lagardeová vidí potenciální problém v malém manévrovacím prostoru ECB, daném z jejího pohledu nízkou inflací a nízkými úroky, což ztěžuje možnosti reakce ECB v případě recese. Konkrétní kroky učiněné ECB (záporný úrok ve výši -0,5%, intenzivní skupování pohledávek aj.) se staly spolu s nejasně formulovanou inflační politikou cílem kritiky odborné veřejnosti, především vedením národních bank. -- Viz i články v HB č. 17/2020, s. 26-27.

Zbyněk Kalabis

Historie centrální banky Haiti

Bankovníctví, Sv. 28, (2020) č. 2, s. 48-49

Seznámení s historickým vývojem a hlavními úkoly centrálního bankovníctví na Haiti. Nejprve k vyhlášení nezávislosti Haiti v r. 1804, k prvním úvahám o zřízení místní banky a založení centrální banky Banque d'Haiti v r. 1826. Poté k pozdějším plánům na založení nové banky, k neúspěchu Banque National d'Haiti z r. 1875 a k charakteristice nové Banque National d'Haiti po r. 1880. Článek také přináší doplňující informace o datech založení dalších centrálních bank střeždoamerického regionu (Aruba, Bahamy, Belize, Dominikánská republika, Honduras, Kostarika, Kuba, Mexiko, Nikaragua, Salvador, Trinidad a Tobago).

Don Weinland

China reopens bond futures trading to big local banks

Čína znovu otevírá burzovní obchody s termínovanými dluhopisy velkým místním bankám

Financial Times, Vol. 2020, No. 40330 (22.2.2020), p. 13

Pět největších čínských bank, včetně Čínské průmyslové a obchodní banky, se zúčastní pilotního projektu obchodu s deriváty domácích termínovaných dluhopisů. Krok je součástí víceletého plánu čínských regulačních orgánů na posílení participace na trhu se státními dluhopisy. Jedná se o první pokus od neúspěchu v r. 1995 (kolaps Shanghai Stock Exchange).

Dana Heide

Chinas Zentralbank kämpft gegen Corona

Čínská centrální banka bojuje proti koronaviru

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 30 (12.2.2020), S. 33

Čínská centrální banka zavádí další opatření na podporu finančního systému oslabeného ekonomickými dopady epidemie koronaviru. Celkově uvolnila čínská emisní banka k podpoře domácího hospodářství přes 270 miliard eur. Jedná se o největší podpůrná opatření od r. 2004. Zpomalující hospodářský růst může v některých provinciích Číny dosáhnout záporných hodnot. -- Ke koronaviru i viz The Economist č. 9183/2020, s. 7, 14-17, 48, 57-58 a 58-59.

E. Atzler, A. Kröner

Immer mehr Banken berechnen Minuszinsen

Stále více bank účtuje záporné úroky

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 5 (8.1.2020), S. 32

Počet peněžních ústavů se zápornými úroky nebo zvláštními poplatky u účtů pro denní peníze v Německu stále stoupá. Banky přitom očividně hromadí hotovost. -- Téma viz též HB č. 208/2019 (29.10.2019).

F. Holtermann, A. Rezmer, C. Schnell

Investoren erwarten klares Ergebnis

Investoři očekávají jasný výsledek

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 33 (17.2.2020), S. 33

Firma Wirecard se potýká s důsledky zjištění Financial Times týkajících se nekalých účetních praktik a nadhodnocování obrátu. I přes ztrátu důvěry investorů společnost překvapivě zaznamenává růst, nicméně čeká na výsledky auditu KPMG, od čehož se bude dále odvíjet i soudní spor s Financial Times.

Grant Frederick Newsham

Japan's Yakuza - still alive, and yes, they do matter

Japonská Jakuza - pořád funguje a ano, je významná

Journal of financial crime, Vol. 26, (2019) No. 4, p. 938-950

Článek informuje o činnosti japonského organizovaného zločinu (Jakuzy) - obdoby mafie, o jejím prostoupení japonskou společností a o působení v oblasti financí, legálním i ilegálním. - Poznámky.

Nad'a Blahová

Makrobezpečnostní politika v praxi ČR [elektronický zdroj]

Český finanční a účetní časopis, Sv. 14 (2019), č. 4, s. 31-55

Autorka podává přehled o nástrojích makrobezpečnostní (makroprudenční) politiky používaných v uplynulých šesti letech v ČR. Cílem makrobezpečnostní politiky je přispět ke stabilitě finančního systému a minimalizovat systémové riziko. Nástroje používané v ČR autorka dělí do dvou skupin podle toho, jakou jejich použití vyvolává v ČR odezvu. Do první skupiny nástrojů, jejichž použití provázejí silné diskuze kvůli jejich významu a potenciálním dopadům, patří proticyklická kapitálová rezerva a řízení rizik u retailových úvěrů zajištěných rezidenčními nemovitostmi. Druhá skupina, která tolik diskutována není, zahrnuje tyto nástroje: kapitálovou rezervu pro krytí systémového rizika a kapitálovou rezervu pro systémově významné banky, omezení koncentrace svrchovaných pozic a bezpečnostní kapitálovou rezervu. Dále je v článku hodnocen soulad metodik České národní banky s doporučeními Evropské rady. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2020/03/Cesky_financni_a_ucetni_casopis_4_2019_str_31-55.pdf

Eva Zamrazilová

Měnová politika - kudy dál?

Politická ekonomie, Sv. 67, (2019) č. 6, s. 655-671

Diskusní příspěvek o měnové politice reaguje na aktuální problémy měření výstupu a inflace, které do ekonomiky vnášejí výrazné změny na nabídkové straně, související s rostoucí digitalizací a globalizací. Hlavní výzvu spatřuje autorka ve vybalancování rizika mezi hrozbami typu sekulární stagnace vyžadujícími stále nižší sazby a mezi podceněním vedlejších účinků extrémně uvolněné měnové politiky. Přínosným směrem pro měnovou politiku a pro zdokonalování komplexních makroekonomických modelů, na nichž je měnověpolitické rozhodování založeno, má být zapracování informací přicházejících z trhu práce (konkrétně o míře nezaměstnanosti). Autorka přináší konkrétní výsledky této alternativy pro podobu měnové politiky v ČR v období cílování inflace a porovnává je se skutečným minulým nastavením měnové politiky. V závěru shrnuje hlavní výsledky a hospodářsko-politická doporučení. - Poznámky.

Privacy and its limits : asset management

Investování do soukromého kapitálu a jeho limity : investiční management

The Economist, Vol. 434, (2020) No. 9179, p. 61-63

V posledním desetiletí výrazně vzrostl zájem o tzv. pasivní investování, což je investování do fondů, jež kopírují dění na trzích. V souvislosti s tím se však zároveň zvyšuje zájem investorů o protipól pasivního investování - o aktivní investování a soukromý kapitál. Zájem o toto investování je motivován snahou o dosažení vyšší výnosnosti, mj. také vzhledem k jinak nízkým úrokovým sazbám. S nynějším boomem jsou ale spojena různá rizika: konkrétně riziko likvidity, postupně klesající výnosnost (s rostoucím zájmem investorů o tento způsob investování) a vznik nového typu nákladů zastoupení (agency costs). Hrozbou pro soukromé investování by se v budoucnu mohla stát recese nebo zvyšování úrokových sazeb. -- Viz i HB č. 22/2020, s. 36.

Jan Mallien

Rohstoffwährungen im Abwärtssog : Coronavirus

Komoditní měny v sestupném víru : koronavirus

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 44 (3.3.2020), S. 36-37

Dopady šíření koronaviru ovlivňují devizový trh. Znatelný bude vliv v případě zemí úzce ekonomicky spjatých s Čínou a zemí, jejichž ekonomika je závislá na ceně ropy. Tradiční "safe havens", americký dolar, švýcarský frank a euro, mohou být negativně ovlivněny posílením, které zvedne exportní ceny.

Rummaging in the toolbox**Prohledávání dostupných nástrojů**

The Economist, Vol. 434, (2020) No. 9179, p. 66

Americká centrální banka Fed se připravuje na případný budoucí hospodářský pokles. V souvislosti s tím se řeší, jaké nástroje budou moci být použity. Zcela jistě dojde ke snížení úrokových sazeb na nulu, dále se ale také uvažuje o tzv. řízení výnosové křivky (yield-curve control), což je nástroj již vyzkoušený v Japonsku. V praxi řízení výnosové křivky znamená nákup a prodej dluhopisů centrální bankou s cílem udržet výnosnost na požadované úrovni. Ani tento nástroj však při příští recesi pravděpodobně nebude stačit - žádoucí by bylo doplnit měnovou politiku fiskálním stimulem.

Katharina Schneider

Schnelles Wachstum, selten profitabel**Rychlý růst, ziskovost ale pouze zřídka**

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 1 (2.1.2020), S. 30-31

Zhodnocení situace německých start-upů ve finanční oblasti za r. 2019 a nastínění výzev do roku letošního. Objem investic do německých fintechů roste, obecně se ale tyto podniky potýkají zatím s nedostatečnou ziskovostí, která bývá odůvodňována nutností rychlého růstu. S nízkou ziskovostí souvisí i další výzva: přilákání dostatečného počtu zákazníků. -- Viz i další příspěvek na s. 31.

Spheres of influence : the Bundesbank**Sféry vlivu : Německá spolková banka**

The Economist, Vol. 434, (2020) No. 9182, p. 59-60

Vztahy Evropské centrální banky a Německé spolkové banky, jež obě sídlí ve Frankfurtu, jsou v posledním desetiletí napjaté. Uvolněná měnová politika ECB bývá v německém tisku označována za útok na německé střadatele. Liší se i pohled na inflační cíl 2 % (Německo jej na rozdíl od ECB nepovažuje za symetrický) a na to, co by mělo být vlastně úkolem centrální banky. Německá spolková banka se u Němců těší velké důvěře a tuto důvěru se banka snaží zachovat. S nástupem Christine Lagarde do čela ECB a s dalšími personálními změnami (jmenování Isabel Schnabel do Výkonné rady ECB) by však mohlo dojít ve vztazích mezi oběma centrálními bankami k obratu. -- Viz i článek na s. 8-9.

Andrea Cünnen

Spuren des Virus an den Märkten**Stopy viru na trzích**

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 34 (18.2.2020), S. 34-35

Po úvodním propadu v souvislosti s propadem čínské ekonomiky v důsledku opatření k epidemii koronaviru se akciové trhy začínají stabilizovat. Index Dax dosáhl 13795 bodů, S&P 500 3385 bodů. Odhady pro první kvartál r. 2020 hovoří o propadu čínské ekonomiky o 2-3 %, což se promítlo na trhu s průmyslovými surovinami (železná ruda, měď, ropa), jejichž významným odběratelem je právě Čína. Investice se v rámci redukce rizik začaly přesunovat z akcií do jiných komodit, především do státních dluhopisů a zlata. -- Ke koronaviru i viz The Economist č. 9183/2020, s. 7, 14-17, 48, 57-58 a 58-59.

Zbyněk Kalabis

Střípky z dějin centrálního bankovníctví v USA

Bankovníctví, Sv. 28, (2020) č. 1, s. 48-49

Seznámení s historickým vývojem a hlavními úkoly centrálního bankovníctví v USA. Nejdříve pohled na používání peněz a výrobu mincí v 17. století na území dnešních USA, vydávání credit bills a na vývoj situace celonárodní americké měny. Dále o prohlášení dolaru oficiální měnovou jednotkou USA v r. 1792. Následně autor přibližuje pokusy o zřízení centrální banky v USA - od činnosti First Bank of the United States přes Second Bank of the United States a neexistenci žádné formální centrální banky v období 1837-1862 až po zavedení systému národních bank jednotlivých států zákonem National Banking Act v r. 1863. Poté se věnuje provedení bankovní a měnové reformy po r. 1908, jehož součástí bylo založení Federálního rezervního systému (Fed) v r. 1913.

Marcin Grzelak

The "hold-up problem" and banking relationships : evidence from the Polish SME sector
[elektronický zdroj]

Problém finanční podpory a bankovní vztahy : poznatky z polského sektoru malých a středních podniků

Prague economic papers, Vol. 28 (2019), No. 6, p. 670-687

Autor zkoumá, jak vztahy mezi dlužníky a věřiteli ovlivňují velikost nákladů (úroků) u půjček malých a středních podniků. Dle vztahového bankovníctví může mít délka vztahu banky a dlužníka na výši úroků dvojitý dopad: pozitivní či negativní. Tzv. hypotéza finanční podpory (hold-up problem či commitment problem) předpokládá negativní dopad - vlivem informační asymetrie jsou podniky odkázány pouze na půjčky u stávající banky, se kterou mají již navázaný vztah. Z této situace profitují pouze stávající věřitelé a mohou si tak nárokovat vyšší úrokové sazby. Analýzou polských dat z let 2006-2015 se však problém finanční podpory u polských malých a středních podniků nepotvrdil - polské podniky naopak ze vztahů s věřiteli profitují. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.727>

Frank Drost

Übernahmeplan für die Landessparkasse
Plán převzetí pro braunschweigskou spořitelnu

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 29 (11.2.2020), S. 30

Starosta Braunschweigu Ulrich Markurth pokračuje ve snaze vyčlenit Braunschweigische Landessparkasse z NordLB (Norddeutsche Landesbank). Krok zdůvodňuje větším akcentem na bankovní služby v regionálním kontextu. Plán může ztroskotat na finanční stránce převodu: spořitelna si musí podržet základní kapitál 650 mil €, nicméně příslušné kraje jsou finančně zatíženy jinými projekty. V institucionální rovině bylo dosaženo konsenzu mezi spolkovými zeměmi, které figurují jako spoluvlastníci NordLB (jmenovitě Meklenbursko-Přední Pomořansko, Sasko-Anhaltsko a Dolní Sasko).

Yasmin Osman, Astrid Dörner

Vertrauensbeweis für Deutsche Bank : Capital Group
Důkaz důvěry pro Deutsche Bank : Capital Group

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 27 (7.2.2020), S. 26

Kalifornská společnost Capital Group se stala tříprocentním (3,1 %) podílníkem Deutsche Bank. Akvizice 64 milionů akcií v odhadované hodnotě půl miliardy euro je vnímána jako pozitivní znamení. To se projevilo na růstu ceny akcií Deutsche Bank (od prosince 2019 do února 2020 o více než třetinu) a poklesu rizikových premií. Capital Group je třetím největším investorem za Katarem (6,1 %) a společností Blackrock (4,49 %). -- Viz také komentář na s. 23.

Jens Weidmann ; rozhovor vedli Jan Mallien a Frank Wiebe

Weidmann fordert Härte gegen Libra : Kryptowährungen
Weidmann volá po přísnosti vůči facebookové měně Libra : kryptoměny

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 2 (3.1.2020), S. 28-29

Jens Weidmann, prezident Německé spolkové banky, v rozhovoru komentuje plány sociální síť Facebook vytvořit vlastní virtuální měnu "Libra". Weidmann požaduje nastolení rovných podmínek hospodářské soutěže a omezování monopolů internetových platforem. Dále diskutuje o zavádění digitálních měn ze strany centrálních bank. -- Viz i krátký příspěvek na s. 3 a další článek na s. 29.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Bankovníctví : odborný časopis pro praktickou činnost bank

Sv. 28, (2020) č. 2

Cesta k BankID je otevřena. Prezident podepsal potřebné změny zákonů (s. 6); Moneta byla jako jediná firma z ČR zařazena na Index genderové rovnosti 2020 (s. 8); Nový fintech motivuje cashbackem snižovat uhlíkovou stopu - Mogo (s. 9); Z řeči čísel: Více zaměstnanců znamená vyšší čistý zisk (s. 10-12); Inteligentní obrana proti regulační tsunami - bankovní regulace (s. 18-19); Nový zákon o bankách a platebním styku aneb co nového v regulaci (s. 29); Vlastní nebo externí zaměstnanci?

Základem je určit si priority (s. 30-31); Analýza konvergence Slovenska: EÚ dobiehame pomaly (s. 44-45); Koronavirus určuje ceny komodit (s. 46-47); Historie centrální banky Haiti (s. 48-49).

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Paul Krugman ; rozhovor vedli Astrid Dörner a Jens Münchrath

"Europa sieht aus wie Japan vor 20 Jahren" : Streit um Welthandel

"Evropa vypadá jako Japonsko před 20 lety" : hádky o světový obchod

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 1 (2.1.2020), S. 4-7

Americký ekonom a nositel Nobelovy ceny za r. 2008 P. Krugman v rozhovoru komentuje současnou situaci světové ekonomiky, varuje před obchodními válkami vyvolávanými USA a před následky v obchodní i ekonomické oblasti v případě, když by byl současný americký prezident D. Trump zvolen i na druhé funkční období. Dle Krugmana nemají centrální banky (ECB, Fed) příliš prostoru reagovat na případný šok, přičemž s výjimkou Německa chybí prostor na krizi reagovat i ve fiskální oblasti. Krugman dále hovoří mj. o Evropské centrální bance a jejím vedení, o zadlužení v USA, o nulové hranici úrokových sazeb, o nedostatečném růstu produktivity a o dalších v současnosti často diskutovaných tématech. -- Viz i krátký příspěvek na titulní straně.-- K riziku "japanifikace" eurozóny viz i čas. Conjoncture, č. 9/2019, s. 2-9.

A train of troubles : Hong Kong's economy

Série problémů : ekonomika Hongkongu

The Economist, Vol. 434, (2020) No. 9180, p. 57-58

Diskuze nad stabilitou ekonomiky Hongkongu v souvislosti se situací posledních měsíců (občanské nepokoje, obchodní válka, koronavirus), ve které se tato zvláštní administrativní oblast Číny nachází. Problémem je nemožnost depreciace měny kvůli vázanosti kurzu na americký dolar (v jiných regionech také postižených koronavirem již k depreciaci došlo). Otázkou je, zda je vázanost kurzu na dolar (a existence vlastní měny vůbec) do budoucna udržitelná.

D. Heide, S. Hua, T. Jahn, S. Menzel, M. Telgheder ; Mitarbeit: Bert Fröndhoff, Franz Hubrik, Jens Koenen, Gregor Waschinski, Effy Zhang

Angst vor Ansteckung

Strach z nákazy

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 37 (21.2.2020), S. 44-50

Obsáhlý článek rozebírá dopady koronaviru na čínskou, a v důsledcích na evropskou a celosvětovou ekonomiku. Kvůli zpomalující čínské ekonomice v důsledku hygienických a karanténních opatření je očekáván pokles i v celosvětovém měřítku. Analýza Oxford Economics předpokládá v případě rozšíření viru za čínské hranice recesi pro první pololetí r. 2020, které by dle prognózy mělo být následováno dvěma kvartály postupného zotavování. Na zpomalení ekonomiky i za čínskými hranicemi má podíl i snížení čínských subdodávek pro automobilový a elektronický průmysl. V oblasti farmakologie plánuje Německo na úrovni EU otevřít téma částečného návratu výroby z Číny. -- Ke koronaviru i viz The Economist č. 9183/2020, s. 7, 14-17, 48, 57-58 a 58-59.

Kevin Knitterscheidt

Ansteckungsgefahr für die Märkte

Nebezpečí nákazy trhů

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 33 (17.2.2020), S. 4-5

Dopady epidemie koronaviru na čínskou ekonomiku nepřímo ovlivňují i hospodářství zemí, které udržují s Čínou obchodní kontakt. Týká se to především oblastí, kde jsou čínské firmy subdodavatelem či přímo výrobcem, tedy především v oblasti elektroniky, automobilového průmyslu a farmacie. Efekt na ostatní země je tak dvojitý, pokles čínské poptávky je také následován zpomalením či zastavením importu specifických komodit. Prognózy hospodářského růstu firem i států jsou neurčité kvůli ne zcela předvídatelnému charakteru situace. -- Ke koronaviru i viz The Economist č. 9183/2020, s. 7, 14-17, 48, 57-58 a 58-59.

Frank Wiebe

Corona-Shock an den Börsen

Koronavirový šok na burzách

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 39 (25.2.2020), S. 30-31

V důsledku šíření koronaviru v kontinentální Evropě spolu s poklesem PMI v USA na 49,4 bodu pokračuje trend poklesu akciových trhů a obrat investorů k bezpečnějším investicím. Index Dax ubral o 13 tisíc bodů (více než 4 % ztráta), index Dow Jones poklesl o 3 %. Krom automobilového průmyslu a elektroniky pociťuje dopady i trh s luxusním zbožím, kde je přechodná ztráta odbytu v Číně citelná. Dochází také k poklesu rentity státních dluhopisů. Autor upozorňuje na rozdíl v poklesu cen akcií v asijských a evropských zemích, kde Asie zaznamenala značně nižší pokles. Další vývoj situace bude ovlivněn cenami drahých kovů, především zlata. Situace v Číně se postupně stabilizuje, v postižených pobřežních oblastech je v provozu skoro 3/4 velkých koncernů, export z Číny je však na 70 % obvyklého stavu. -- Ke koronaviru i viz The Economist č. 9183/2020, s. 7, 14-17, 48, 57-58 a 58-59.

Downturn, disrupted : business and the next recession

Hospodářský pokles a radikální změny : podniky a příští recese

The Economist, Vol. 434, (2020) No. 9182, p. 51-54

Od poslední hospodářské krize, která vypukla ve světě v r. 2008, se v ekonomice mnohé změnilo. Jak bude vypadat příští recese a jaké bude mít důsledky? Podstatné bude, jak recesi ustojí technologické firmy. V obtížích se pravděpodobně ocitnou firmy s vysokými fixními náklady, které navíc nabízejí zákazníkům luxusní statky, bez kterých je jednoduché se obejít. Otázkou dále je, jakým způsobem budou firmy snižovat náklady (mnohé podniky nyní deklarují odpovědnost nejen vůči vlastníkům, ale i vůči širšímu okolí podniku, kam patří také zaměstnanci; od předchozí krize došlo ke změnám ve struktuře nákladů podniků). Nejvíce recese postihne zadlužené firmy (mnoho peněz směřovalo po r. 2007 k firmám, které jsou obecně méně schopné splácet své dluhy). -- O možné technologické bublině viz článek na s. 7.

Peter Baláž, Juraj Bayer

Energy prices and their impact on the competitiveness of the EU steel industry [elektronický zdroj]

Ceny energií a jejich vliv na konkurenceschopnost evropského ocelářského průmyslu

Prague economic papers, Vol. 28 (2019), No. 5, p. 547-566

Evropský ocelářský průmysl byl v uplynulých letech zasažen růstem produkce oceli v Číně. Na trhu s ocelí bude vlivem ochranných opatření pravděpodobně docházet k dalším změnám i v budoucnu. Autoři se v souvislosti s tím zabývají konkurenceschopností evropského ocelářství - konkrétně vlivem cen energií (a s tím souvisejících nákladů) na toto odvětví. Je vyčísleno, o kolik procent se sníží podíl vývozu evropské ocelářské produkce v případě, že se ceny energií zvýší očekávaným způsobem. Dále jsou v závěru formulována doporučení, jak na situaci reagovat. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.715>

Valentina Romei

Eurozone shrugs off epidemic concerns

Eurozóna vyvrací obavy z pandemie

Financial Times, Vol. 2020, No. 40330 (22.2.2020), p. 2

Pokles produktivity eurozóny se během února zmírnil i přes obavy z ekonomického dopadu koronaviru. Dominantní sektor služeb odolal omezením, s nimiž se potýkal především průmyslový sektor. Růst pokračuje tempem 0,1 % za první kvartál, což navazuje na poslední kvartál r. 2019. Index PMI pro eurozónu vzrostl z lednových 47,9 na 49,1 aktuálních ke konci února.

Joseph Stiglitz

In allen Punkten durchgefallen

Propadá ve všech bodech

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 22 (31.1.2020), S. 64

Nositel Nobelovy ceny za ekonomii za r. 2001 Joseph Stiglitz komentuje ve svém příspěvku hospodářskou politiku amerického prezidenta D. Trumpa. Stiglitz hodnotí nynější hospodářskou politiku USA velmi kriticky - růst HDP je sice na vysoké úrovni, tento indikátor však sám o sobě není vypovídající. Z Trumpovy hospodářské politiky (mj. snižování daní) profitují nejvíce majetní

obyvatelé a nadnárodní korporace, běžní občané si ale pohoršili: např. mortalita osob ve středním věku je nejvyšší od 2. sv. války, což souvisí mj. s horším pokrytím zdravotního pojištění. Nerovnosti mezi obyvateli se prohlubují, medián příjmů se výrazně nezměnil, roste zadlužení a nižší daně se nepromítly do růstu investic. Neuspokojivé jsou i výsledky v oblasti pracovního trhu a zahraničního obchodu. Dosažený hospodářský růst navíc není provázen ekologickou udržitelností. Trump tak podle Stiglitze neobstál ani v oblasti hospodářské politiky, a to i přes deklarovaný růst HDP. -- Zhodnocení prvního funkčního období D. Trumpa viz HB č. 17/2020, s. 44-51.

Martin Kölling

Japan fürchtet die Rezession

Japonsko se obává recese

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 34 (18.2.2020), S. 19

V Japonsku stoupá riziko recese. Závěrečný kvartál r. 2019 zaznamenal pokles HDP o 1,6 % oproti předchozímu. Silný tajfun, obchodní válka USA s Čínou, pokles turismu v důsledku opatření proti koronaviru a zvýšení DPH má negativní vliv na domácí ekonomiku.

Motive power

Hybná síla

The Economist, Vol. 434, (2020) No. 9183, p. 62

Ekonomové si v posledních letech kladou otázku, zda slabý hospodářský růst může souviset s nedostatkem nových nápadů. Dojem, že lidstvo vše podstatné již vymyslelo, se nicméně již mnohokrát v minulosti ukázal jako mylný. Jaké faktory tedy brání skutečně významným inovacím? Dle článku může existovat více příčin: od nutnosti vědců vypořádat se se zvětšujícím se objemem znalostí před zahájením dalšího výzkumu až po jejich orientaci na co největší citovanost, s čímž souvisí publikování spíše většího počtu menších vědeckých prací namísto jedné průlomové.

J. Blume, H.-P. Siebenhaar

Opec unter Zugzwang

Opec v nevýhodě tahu

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 25 (5.2.2020), S. 34-35

Epidemie koronaviru snížila čínský import ropy. Odhady se pohybují v rozmezí 600 tisíc až dva miliony barelů pro první kvartál oproti stavu začátkem r. 2019. Pokles poptávky největšího světového importéra akceleruje pokles cen ropy, odborná veřejnost předpokládá největší cenový šok od finanční krize v letech 2008 a 2009. Opec+ reaguje snížením těžby, v krajním případě až o 2,2 mil. barelů denně v rámci všech 24 členských zemí Opec+. Setrvání poklesu poptávky i v druhém kvartálu r. 2020 povede k dalšímu poklesu cen. -- Viz také komentář na s. 28.

Barbara Gillmann, Klaus Stratmann

Regierungsberater warnen vor China

Vládní poradci varují před Čínou

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 36 (20.2.2020), S. 6-7

EFI (Expertenkommission für Forschung und Innovation, Expertní komise pro výzkum a inovace) v rámci novelizace zákona o přezkumu zahraničních investic varuje před technologickou závislostí na Číně. Problematickou shledává asymetrii podmínek působení firem v Číně a EU a těsnou provázanost čínské vlády a akademické a firemní sféry. Návrh novely zákona o zahraničním obchodu zpřísňuje kritéria účasti pro obory klíčové pro výzkum a bezpečnost, jmenovitě umělou inteligenci, robotiku, polovodiče, biotechnologie a kvantové technologie. Klíčové obory budou obsaženy v nově tvořeném katalogu. Společně s obezřetnějším přístupem k čínskému působení roste poptávka po sinolozích, ovládajících na patřičné úrovni jazyk.

William de Vijlder with the contribution of Zoé Klein

Sustainable and inclusive growth : the role of cities [elektronický zdroj]

Udržitelný a inkluzivní růst : role měst

Conjoncture, No. 10 (2019), p. 12-21

Ve městech žije v současné době více než polovina světové populace, zároveň na města připadá 80 % celosvětového HDP. Do r. 2050 podíl populace žijící ve městech ještě poroste. S tím jsou však spojeny

různé negativní jevy - metropolitní oblasti pokrývají pouze 4 % území planety, objevuje se proto riziko přehřívání měst i nepříznivých dopadů na zdraví a životní prostředí (mj. znečištění či výskyt extrémních teplot). Autor se v článku zabývá rolí měst v ekonomice a jejich podílem na hospodářském růstu ("města jako ostrovy inovací"), souvisejícími externalitami (pozitivními i negativními) a snahami o zlepšení životního prostředí ve městech. Města mají dle autora potenciál stát se tahouny udržitelnosti a inkluзивity. - Poznámky. -- Text je dostupný i ve francouzštině. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2020/03/Conjoncture_10_2019.pdf

Fernando Alvarez, Francesco Lippi

Temporary price changes, inflation regimes, and the propagation of monetary shocks

Dočasné změny cen, inflační režimy a šíření měnových šoků

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 12, (2020) Nr. 1, p. 104-152

Autoři se za použití různých cenových modelů věnují zkoumání cenové hladiny, přičemž předpokládají její časté, avšak povětšinou dočasné změny. V první části se zabývají problémem stanovování cen a odvozují optimální politiku firmy, v druhé části posléze porovnávají predikce modelů v ustáleném stavu a čerpají přitom z dat o vývoji cenové hladiny v Chile, USA a Argentině. Součástí velmi detailní analýzy jsou rovněž různé cenové plány, v rámci nichž autoři pozornost věnují zejména míře a četnosti jejich změn. Závěrem problematiku nahlížejí z makroekonomického hlediska a hledají odpověď na otázku, zda dočasné změny cen ovlivňují přenos měnových šoků. - Poznámky.

Trickle-up economics

Zlepšování situace nejnižších příjmových skupin s cílem podpořit ekonomiku

The Economist, Vol. 434, (2020) No. 9181, p. 62

Spojené státy zažívají rekordně dlouhou hospodářskou expanzi. Expanze je provázena neobvyklým jevem - mzdy zaměstnanců na spodním konci příjmové distribuce se zvyšují rychleji než u zaměstnanců na opačném konci rozložení příjmů. Od přelomu tisíciletí byla brzdou hospodářského růstu spíše nedostatečná poptávka než nabídka. Příčiny slabé poptávky mohou být různé: stárnutí populace, zpomalení technologického pokroku či vzestup nerovností ve společnosti (majetnější domácnosti spíše spoří než utrácí). V minulosti se kupní síla méně majetných obyvatel zvyšovala pouze za cenu prohlubování zadlužení. Nynější zotavení je tak jiného charakteru než dříve. K této situaci došlo vlivem růstu minimálních mezd v některých amerických státech. Otázkou je, jak se růst příjmů nejméně majetného obyvatelstva bude vyvíjet do budoucna; diskutována jsou různá protichůdná opatření. -- O růstu mezd v USA a možných souvislostech s migrací viz článek na s. 30-31.

Frank Wiebe

Vorsicht bei den Schwellenländern

Obezřetnost u nově industrializovaných zemí

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 29 (11.2.2020), S. 34

Analýza banky JP Morgan vyhodnocuje dopady epidemie koronaviru na trhy v rozvíjejících se zemích. Zpomalení růstu čínské a potažmo světové ekonomiky, klesající cena ropy a silný dolar jsou společně zátěží pro rozvojové trhy. -- Ke koronaviru i viz The Economist č. 9183/2020, s. 7, 14-17, 48, 57-58 a 58-59.

Informatika. Počítače

Dietmar Neurer

Irland wegen Facebook in der Kritik : Datenschutz

Irsko kritizováno kvůli Facebooku : ochrana dat

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 40 (26.2.2020), S. 9

Irsko čelí kritice EU za neefektivní postup v případě jedenácti vyšetřování, vedených od května 2018 proti společnosti Facebook, jež v Irsku sídlí. Průtahy v postupu praktické aplikace GDPR vyvolávají u odborné veřejnosti pochybnosti o současném těžkopádném nastavení systému, který řešení podnětů nechává na členských zemích. Situaci by mohlo zefektivnit založení specializovaného útvaru na evropské úrovni.

T. Hoppe, M. Koch, D. Neuerer, T. Riecke, S. Scheuer, H. Steuer

Kampf um digitale Souveränität

Boj o digitální suverenitu

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 31 (13.2.2020), S. 4-5

V souvislosti s bezpečnostními riziky, která obnáší účast firmy Huawei na budování 5G infrastruktury, probíhají jednání o řešení situace. USA sledují linii samostatnosti s plánem nabídnout vlastní technologickou alternativu, v této souvislosti probíhají jednání s firmami Nokia a Ericsson. Postoj evropských států k vyloučení Huawei z telekomunikačního trhu je zdrženlivý, čínskou firmu zcela vyloučilo pouze Japonsko, Nový Zéland a Austrálie.

Till Hoppe

Neues Selbstbewusstsein

Nové sebevědomí

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 35 (19.2.2020), S. 4

Evropská komise připravuje novou podobu strategie pro digitální infrastrukturu a bezpečnost. V přípravě jsou tři stěžejní dokumenty. Akční plán pro digitalizaci stanovuje cíle pro digitalizaci státní správy, podporu vývoje softwaru a hardwaru, umělé inteligence, personální politiku, klade důraz na evropské výrobce a poskytovatele služeb a upravuje právní otázky vztahu mj. soukromého a státního sektoru v digitálním prostředí. Datová strategie se zaměřuje na výstavbu a aplikaci informační infrastruktury na lokální i celoevropské úrovni. Bílá kniha upravuje otázky bezpečnosti. Návrhy příslušných zákonů jsou očekávány do konce r. 2020.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Into the wide blue yonder : brexit and regulation

Do širé modré dále : brexit a regulace

The Economist, Vol. 434, (2020) No. 9179, p. 25-27

Velká Británie zamýšlí po odchodu z Evropské unie opustit evropskou regulaci a vytvořit svoji vlastní. S tím budou spojena nejen rizika, ale i přínosy. Článek shrnuje regulatorní změny v různých oblastech, ke kterým Británie může přikročit. Možná je řada změn ve finanční oblasti, ve vědě, nových technologiích (volnější regulace umělé inteligence) či v pracovněprávní oblasti. Pravděpodobně největší změny by se mohly týkat rybářského průmyslu a zemědělství. -- Brexitu se týkají i další články a kratší příspěvky v čísle (s. 9, 17-19, 24, 26, 27, 28 a 30). -- Dále viz HB č. 22/2020, s. 6-9.

Moritz Koch, Jens Münchrath, Klaus Stratmann

Mit aller Macht gegen Nord Stream 2

Vší silou proti Nord Streamu 2

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 25 (5.2.2020), S. 8-9

Shrnutí roztržky mezi Spojenými Státy a Německem ohledně výstavby plynovodu Nord Stream 2. V souvislosti s protiruskými sankcemi v reakci na anexi Krymu pohrozil americký senátor Ted Cruz majiteli švýcarské firmy Allseas, zajišťující klíčové práce při výstavbě plynovodu, ekonomickými sankcemi. Událost nebyla přímo reflektována ministerstvy zahraničí obou států, USA však vyvíjí setrvalý nátlak proti výstavbě plynovodu, který dle jejich názoru ekonomicky ohrožuje Ukrajinu, kudy vedou plynovody Sojuz a Družba. Zdržení stavby plynovodu Nord Stream 2 komplikuje ekonomickou stránku německé snahy o klimaticky šetrnější energetiku.

André Ballin

Russland schert bei Förderkürzung aus

Rusko vybočuje z kurzu regulace cen ropy

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 32 (14.2.2020), S. 28

Rozhodnutí OPEC regulovat cenový výkyv ropy, způsobený mj. epidemií koronaviru a následným poklesem čínské poptávky, je rozporován Ruskem. Ruský export ropy nebyl pandemií ovlivněn, Rusko tak dané situace využívá pro zajištění lepších pozic svých ropných koncernů.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Jan A. Micallef

An EU-US trade agreement on industrial goods : a preliminary evaluation from an EU perspective

Obchodní dohoda mezi EU a USA o průmyslovém zboží : předběžné zhodnocení z pohledu EU

Global trade and customs journal, Vol. 14, (2019) No. 11-12, p. 503-512

I přes momentálně napjaté vztahy EU a USA v obchodní oblasti uzavřely v červnu 2018 obě strany společné prohlášení (Joint Statement), ve kterém se mj. zavazují k vyjednání obchodní dohody, která by odstranila veškerá cla na průmyslové zboží. Autor v článku hodnotí možnou dohodu z pohledu EU - zabývá se vyjednáváním dohody, důsledky odnětí cel, otázkami souvisejícími s prokazováním původu zboží, možnou podobou mechanismu řešení sporů a hlavními přínosy dohody i výzvami s ní spojenými. - Poznámky.

Mathias Brüggmann

Gemischte Signale aus Berlin

Smíšené signály z Berlína

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 35 (19.2.2020), s. 9

Německá spolková vláda je ochotna a připravena rozvíjet obchodní vztahy s Ruskem i přes mezinárodní sankce. V oblasti energetiky se to týká konkrétních aspektů výstavby ropovodu Nord Stream 2. Postoj čelí domácí i zahraniční kritice, kromě politického aspektu i kvůli možnému porušení obchodního tajemství německých výrobců, protože Rusko trvá na lokalizaci výroby na svém území.

J. Blume, L.-M. Nagel

Leichtes Gold

Lehké zlato

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 38 (24.2.2020), S. 36

Firma PIM Gold GmbH čelí vyšetřování sedmi zaměstnanců německým státním zastupitelstvím. V letech 2017-2019 došlo k řadě případů prodeje podměrečných zlatých prutů. Věřitelé nárokují 6500 za nesprávně odvážené zlato v hodnotě 160 mil. eur. Istanbulská firma Nadir Metal Refinery, zhotovitel prutů pro PIM Gold, je podrobena přezkumu London Bullion Market Association kvůli neoprávněnému užití jakostní certifikace, garantované LBMA.

Dominic Ziegler

Return to centre : special report: China's Belt and Road

Návrat do středu : zvláštní zpráva: Nová Hedvábná stezka Číny

The Economist, Vol. 434, (2020) No. 9180, centr. sect. (12 p.)

Speciální příloha se zabývá čínským projektem Nové Hedvábné stezky (Belt and Road Initiative, BRI). Čína ve velkém investuje do rozvoje infrastruktury (plánovaný objem investic výrazně převyšuje poválečný Marshallův plán) ve snaze zlepšit obchodní cesty mezi Evropou a Asií, autor však mj. poukazuje na strategickou a politickou motivaci Číny, která projekt provází. Jednotlivé články se týkají pozemní i námořní stezky, digitální oblasti a budoucnosti projektu.

Alice Ross, Alan Beattie, Henry Foy, Laurence Fletcher, Bruce Love, James Politi, Conor Sullivan, Steven Bird, Daniel Pudles, Esan Swan

Sanctions

Sankce

Financial Times, Vol. 2020, No. 40310 (30.1.2020), sep. sect. (11 p.)

Ekonomické a finanční sankce byly po dlouhou dobu aplikovány poměrně konzistentně a předvídatelně, od nástupu D. Trumpa do funkce se ale mnohé změnilo. Nyní Spojené státy používají sankce častěji a méně se starají o jejich vedlejší účinky. Zavádění sankcí je také více motivováno bezpečnostními otázkami. Agresivnějším způsobem je zároveň využívána dominance dolaru. Ve speciální příloze FT jsou představeny různé články, které se týkají sankcí (sankce ze strany USA; sankce aplikované Velkou Británií na různé země po odchodu z EU; obchodní sankce vůči Rusku; pokuty vůči bankám; sankce vůči Iráku; dopady sankcí na podniky; obavy USA z čínských technologických firem).

Pallavi Kishore

The role of consumer protection in the relations between Asia and the European Union

Význam ochrany spotřebitele ve vztazích mezi Asií a Evropskou unií

Global trade and customs journal, Vol. 14, (2019) No. 11-12, p. 537-552

Autor rozebírá problematiku ochrany spotřebitele v Evropské unii v souvislosti s případem z r. 2002, kdy byl do EU zakázán dovoz krevet z Asie kvůli tomu, že krevety neoprávněně obsahovaly antibiotika. Konkrétně je zjišťováno, zda byl postup EU v souladu s její vlastní legislativou a s legislativou WTO a jaké dopady mají aktivity EU v oblasti ochrany spotřebitele na obchodní partnery v rozvojových zemích. Dle autora mohl být zmíněný případ v rozporu s evropskou legislativou. Autor se navíc domnívá, že se Evropská unie uchyluje pod rouškou ochrany spotřebitele k protekcionismu. - Poznámky.

Mohsen Abdollahi, Shahriar Kazemi Azar

Trade in nanotechnology : can the WTO provide an objective balance between the risks and benefits?

Obchod s nanotechnologiemi : je Světová obchodní organizace schopna nalézt rovnováhu mezi riziky a přínosy?

Global trade and customs journal, Vol. 14, (2019) No. 11-12, p. 553-562

Rozvoj nanotechnologií patří mezi slibné vědní oblasti i investiční příležitosti a řada rozvinutých států nanotechnologie podporuje. Zároveň však mohou být nanotechnologie škodlivé pro zdraví. Autoři v článku diskutují o tom, jaký postoj by k tomuto tématu měla zaujmout Světová obchodní organizace - konkrétně autoři rozebírají, zda by se na obchod s nanotechnologiemi měla vztahovat Dohoda WTO o uplatňování sanitárních a fyto-sanitárních opatření a Dohoda o technických překážkách obchodu, či zda je nutné přijmout nové mezinárodní standardy. Dále autoři posuzují, zda by případná aplikace obou dohod vyvážila rizika a přínosy, které se s nanotechnologiemi pojí. - Poznámky.

Michael R. Smiszek

Twenty-five years of reasonable care under US customs law

Dvacet pět let od zavedení pojmu tzv. "náležitá péče" v americké celní legislativě

Global trade and customs journal, Vol. 14, (2019) No. 11-12, p. 483-493

"Reasonable care" (náležitá péče) je pojem, který se objevil v americkém zákoně o modernizaci celní správy (Customs Modernization Act, zkráceně Mod Act) v r. 1993. Dle ustanovení o náležitě péči mají dovozci vyšší odpovědnost za dodržování legislativy (compliance), než tomu bylo dříve. Pojem "reasonable care" je nicméně nejednoznačný. Autor se v článku zabývá interpretací tohoto pojmu (také v souvislosti s dalšími pojmy - "shared responsibility" a "informed compliance"), představuje soudní rozhodnutí, která se dotkla pojmu "náležitá péče" a článek uzavírá shrnutím poznatků, které ze soudních rozhodnutí vyplývají (mj. kdy se dovozce může dopustit pochybení či zda dovozci pomůže spolupráce s právníkem nebo jiným prostředníkem). - Poznámky.

Sha Hua

Weniger Zoll für 1700 Produkte : Handel mit den USA

Nižší cla pro 1700 produktů : obchod s USA

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 27 (7.2.2020), S. 12

USA a Čína snižují dovozní cla zavedená v rámci obchodní války. To se dotkne 1717 skupin produktů, která jsou částí zboží o celkové hodnotě 75 mld. USD, na něž byla 1. září 2019 uvalena pěti- a desetiprocentní cla. Čína má za cíl zrušení sankčních cel, uvalených Spojenými státy na čínské zboží.

Giani Pandey, Davide Rovetta, Agnieszka Smiatacz

When there is no line between your data protection and data of your company : the application of GDPR to customs law in C-496/17 Deutsche Post AG v. Hauptzollamt Köln case

Když neexistuje hranice mezi ochranou vašich osobních údajů a údaji o vaší firmě : aplikace GDPR na celní legislativu v případě C-496/17 Deutsche Post AG proti Hauptzollamt Köln

Global trade and customs journal, Vol. 14, (2019) No. 11-12, p. 494-502

Příspěvek analyzuje rozhodnutí Soudního dvora EU v případě C-496/17 (Deutsche Post AG proti Hauptzollamt Köln). Celní úřad v Kolíně zaslat Deutsche Post dopis, ve kterém požadoval sdělení daňových identifikačních čísel členů vedení Deutsche Post a zaměstnanců odpovědných za celní

záležitosti. Sdělení daňových identifikačních čísel bylo dle celních orgánů nutné k tomu, aby si Deutsche Post udržela status "oprávněný hospodářský subjekt" (OHS; Authorized Economic Operator, AEO). Soudní dvůr EU posuzoval, zda byl tento požadavek v souladu s evropskou legislativou na ochranu osobních údajů (GDPR). V článku je vedle tohoto případu diskutována obecně aplikace GDPR v celní oblasti. - Poznámky.

Podnik a podnikání

Armin Laschet ; rozhovor vedli Jan Hildebrand a Thomas Sigmund

"Dann vergeigen wir die Zukunft"

"Potom si zkazíme budoucnost"

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 17 (24.1.2020), S. 8-9

Ministerský předseda Porýní-Vestfálska Armin Laschet v rozhovoru komentuje konkurenceschopnost německých podniků, regulaci hospodářské soutěže na úrovni EU i riziko prohloubení obchodních konfliktů mezi EU a USA. Dále se vyjadřuje ke změnám v oblasti energetiky (odklon od uhlí) a k nutnosti výstavby železniční sítě. Dle politika německé podniky (zejména v automobilovém průmyslu) zapoměly na to, jak těžká konkurence v mezinárodním měřítku může být. Laschet oceňuje snahy EU v oblasti ochrany životního prostředí, dále však volá po tom, aby se Komise angažovala více i v průmyslové politice a aby byly povoleny přeshraniční fúze a vznik "evropských šampionů". Bezprostřední nebezpečí recese sice v Německu pominulo, přesto se však do budoucna objevuje řada faktorů spojených s nejistotou (odklon od uhlí, budoucnost německého automobilového průmyslu, brexit, aj.).

Kevin Knitterscheidt

Das Jahrzehnt der Entscheidungen : Stahlindustrie in Europa

Desetiletí rozhodování : ocelářský průmysl v Evropě

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 6 (9.1.2020), S. 18-19

Následující desetiletí bude pro evropský ocelářský průmysl desetiletím těžkých rozhodnutí. Zatímco v r. 2016 ohrožoval ocelářské firmy dovoz z Číny, nyní je to spíše růst nákladů na jedné straně a pokles cen na straně druhé. Aby byly ocelářské firmy schopné vyhovět cílům v oblasti klimatické politiky, budou muset ve velkém investovat (a to i přesto, že v absolutních měřítcích jsou celosvětově nejekologičtější). Ceny surovin rostou a poptávka po oceli v automobilovém průmyslu se nezvyšuje. Odvětví brzdí také roztržitost, přičemž Evropská unie byla dosud zdrženlivá vůči fúzím (v r. 2019 byla např. zakázána fúze mezi firmami Thyssen-Krupp a Tata Steel). Evropské ocelářství je nicméně tahounem v oblasti inovací, což by mohlo posloužit jako argument ve prospěch fúzí (přínosy odvětví v této oblasti uznává i Zelená dohoda pro Evropu). -- Viz i komentář na s. 28.

Eva Daniela Cvik, Radka MacGregor Pelikánová, Otakar Schlossberger

Development of share price in direct relation to the entry of the new investor in the management of business corporation

Vývoj ceny akcie v přímé souvislosti se vstupem nového investora do vedení obchodní korporace

Acta VŠFS, Vol. 13, (2019) No. 2, p. 161-185

Autoři se zabývají fluktuací cen akcií v souvislosti s odkupy akcií minoritních akcionářů. Ke zkoumání fluktuací cen jsou použity regresní metody. Motivací výkupu je snaha investora stát se majoritním akcionářem a ovládnout řízení dané firmy. Problematika se dotýká také tématu ochrany minoritních akcionářů - menšinoví akcionáři často prodávají své akcie pod cenou, přičemž zákon o obchodních korporacích č. 90/2012 Sb. obsahuje ustanovení na ochranu menšinových akcionářů, problematika smluvního převodu podílů však právně upravena není. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://www.vsfs.cz/?id=3004-archiv-archiv>

Serkan Karadas, William McAndrew, Minh Tam Tammy Schlosky

Local corruption and local stock returns

Místní korupce a návratnost akcií

Journal of financial crime, Vol. 26, (2019) No. 4, p. 1065-1077

Autoři v článku zkoumají vliv korupce v jednotlivých amerických státech na návratnost akcií firem, které v těchto státech sídlí. Posuzována byla data z let 1998-2014. Odhalen byl nepříznivý vliv místní

korupce (tj. korupce v daném státě) na akciové výnosy, přičemž později bylo zjištěno, že škodlivé účinky korupce se týkají pouze geograficky koncentrovaných podniků. - Poznámky.

Sylvie Kotíková

Přímé zahraniční investice, podnikatelské prostředí a velikost technologické mezery

Scientia et Societas, Sv. 15, (2019) č. 4, s. 3-15

Autorka kvantifikuje velikost technologické mezery mezi přímými zahraničními investicemi (PZI) a českým podnikatelským prostředím na úrovni šesti vybraných podnikatelských prostředí českých regionů v patnáctiletém časovém období (2002-2016). Provedená analýza se zabývá nejen geografickým rozložením a koncentrací těchto investic v příslušných regionech, ale také odráží zaostávání podnikatelského prostředí za technologickou úrovní zahraničních společností, včetně faktu, kde je toto zaostávání generováno - v míře zahraniční přítomnosti nebo v rozdílných produktivitách. Zkonstruovaný ukazatel relativní regionální technologické mezery (RRTG) sleduje rozdíl mezi technologickou vyspělostí regionálního českého podnikatelského prostředí a PZI. U výsledných hodnot ukazatele platí, že čím vyšších hodnot zkoumaná oblast dosahuje, tím vyšší je zde potenciál pro vytváření nepřímých efektů přelévání (spillovers). - Poznámky.

By Alan Livsey

The high cost of stranded assets

Vysoké náklady nevyužitých aktiv

Financial Times, Vol. 2020, No. 40315 (5.2.2020), p. 7

Stále přísnější cíle v oblasti klimatické politiky budou postupně nutit tradiční energetické firmy opouštět fosilní paliva. Energetické firmy budou nuceny odepisovat nevyužitá aktiva (stranded assets), tj. investice, které již byly učiněny a jež do konce své životnosti nebudou moci dosáhnout ekonomické návratnosti. Situace pravděpodobně způsobí pokles tržní hodnoty tradičních energetických firem a nejvíce dopadne na ekonomiky závislé na produkci ropy a zemního plynu, určité důsledky se však projeví všude.

Vladimír Opatrný

Živnostenský balíček má zajistit vstřícné daňové prostředí

Daně a právo v praxi, Sv. 25, (2020) č. 2, s. 40-41

Autor nejprve přibližuje obsah tzv. živnostenského balíčku, který byl představen v srpnu 2019 ministerstvem financí a ministerstvem průmyslu a obchodu. Opatření mají sloužit k usnadnění podnikání malých a středních podnikatelů a ke vzniku vstřícného daňového prostředí. Dále formuluje připomínky k některým bodům desatera záměrů, mezi něž patří podpora rodinného podnikání; jednodušší start podnikání; změny v zákonech jen dvakrát ročně; konec daňových výjimek; jednotná databáze formulářů; informační systém pro podnikatele (PES); omezení statistických průzkumů; jednodušší a nižší daně nejen pro malé firmy - paušální daň pro živnostníky, portál Moje Daně, stravenkový paušál, zvýšení limitu ročních obrátů pro uplatnění výdajových paušálů; kompenzace nákladů na zajištění činnosti spojené s výkonem exekucí; vstřícnější stavební úřad. - Odkaz. -- Více k paušální dani viz HN č. 42/2020, 28.2.2020, s. 8.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Gregor Waschinski

Finanzrisiko Pflege

Finanční riziko systému pojištění pro případ péče

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 2 (3.1.2020), S. 8-9

Německý systém pojištění pro případ dlouhodobé péče se potýká s velkými finančními problémy. Je nutná reforma, zatím ale není jasné, jak se koaliční partneři v německé vládě dohodnou. Část nákladů za dlouhodobou péči, kterou si musí její příjemci hradit sami, neustále roste. Její zastropování by vyvinulo na systém pojištění ještě větší tlak. V otázce je i zvýšení příspěvků. Jedním z dalších problémů je přílišná nákladnost některých modelů pečovatelských služeb. -- Viz i komentář na s. 16. -- O problémech při financování pečovatelských služeb ve Velké Británii viz FT z 10.2.2020, s. 19.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Pojistné rozpravy

Sv. 2019, č. 36

Investiční životní pojištění z pohledu právní teorie (s. 5-9); Životní pojištění aktuálně neslouží jako alternativa financování postaktivy (s. 10-13); Historicky osvědčený vestavěný stabilizátor pojišťovnictví ve vážném ohrožení - pojistnětechnické rezervy (s. 14-16); Judikatura posledních let v oblasti pojištění a náhrady újmy (s. 17-23); Účel dohledu v pojišťovnictví (s. 24-30); Operační riziko v pojišťovnách (s. 31-34); Světové pojišťovnictví 2018 – nejvyšší růst v Asii (s. 35-39); Socioekonomické aspekty standardu a nadstandardu ve zdravotním pojištění (s. 40-45); Pojistný zájem a možnosti jeho přenositelnosti (s. 53-64).

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství**Návrh zákona o přídatku na bydlení**

Právní rozhledy, Sv. 28, (2020) č. 3, s. II (aktualita)

Informace o návrhu nové zákonné úpravy zavádějící přídatku na bydlení. Jejím cílem je vytvoření funkčního dávkového systému pro dostupné bydlení, napravení nespravedlností a zastavení obchodu s chudobou. Příspěvek přináší charakteristiku základních principů, na kterých je návrh postaven. Nová úprava by měla ve výsledku zajistit pozitivní dopady v oblasti nákladů státu na dávkový systém a zaměstnanost. Nabytí účinnosti se momentálně očekává k 1.1.2021. -- K tématu viz také Obec & finance č. 1/2020, s. 46-47.

Tearing down the house : real estate in America**Bourání domů : realitní trh v USA**

The Economist, Vol. 434, (2020) No. 9181, p. 56-58

Poplatky realitním makléřům v USA za prodej nemovitosti jsou velmi vysoké, blýská se ale na lepší časy, mj. kvůli zvažovaným změnám v regulaci a zejména kvůli technologickému pokroku a inovacím. Objevují se tzv. "i-buyers", což jsou firmy, které značně zrychlují nákup a prodej nemovitostí za srovnatelných poplatků s tradičními makléři. Zrychlení nákupu a prodeje je umožněno díky novým technologiím a strojovému učení. -- K tématu viz i příspěvek na s. 12.

Niklas Hoyer, Martin Gerth

War es das?: die Immobilienpreise**Atlas cen nemovitostí**

WirtschaftsWoche, Jg. 2020, Nr. 7, S. 14-25

Ceny nemovitostí v Německu ještě stále stoupají, růst nájmu však polevuje. Článek přináší atlas cen domů a bytů v 50 největších německých městech a srovnání, kde se koupě ještě vyplatí a kde majitelé domů mohou uvažovat o prodeji.

Matthias Streit, Silke Kersting

Warnung vor fragilen Märkten**Varování před křehkými trhy**

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 30 (12.2.2020), S. 30-31

I přes postupné uvolňování napětí na německém realitním trhu stoupají kupní ceny bytových prostor v nepoměru k růstu nájmu. Nájmy v sedmi největších německých městech vzrostly od r. 2010 v průměru o 19-60 %, kupní ceny bytových prostor o 100-180 %. Dle znaleckého posudku Centrální komise pro nemovitosti (ZIA) jsou současné kupní ceny ospravedlnitelné za velmi specifických ekonomických a politických podmínek. Byty jsou oblíbenou investicí i za cenu záporné rentity kvůli relativně nízkým rizikům, v dané situaci však hrozí nemovitostní bublina. -- Viz také komentář na s. 29.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Wolfgang Kleinebrink

Arbeitsrechtliche Möglichkeiten einer Bindung von Auszubildenden und Ausgebildeten an das Unternehmen : Ablösesummen, Vorverträge, Vertragsstrafen und sonstige Gestaltungsoptionen
Pracovníprávní možnosti navázání učňů a vyučených na podnik : kompenzace, předběžné smlouvy, penále a jiné možnosti úprav

Der Betrieb, Jg. 73, (2020) Nr. 4, S. 170-173

Německé podniky, které poskytují studentům možnost vyučení, stále častěji narážejí na problém s nedostatkem zájemců o učňovské obory. Stejně tak mnohdy neuspějí ve snaze si vyučené studenty udržet a zaměstnat je, což by jim minimálně zčásti kompenzovalo vynaložené prostředky. Některé firmy začaly dokonce zvažovat zavedení jakéhosi odškodnění, kterého by se jim dostalo v případě, že učeň odejde ke konkurenci. Autor se problematice věnuje z pracovníprávního hlediska a výhledově uvažuje o možných opatřeních, která by nově vyučené k podniku smluvně zavázala. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M12.

Jaroslava Pfeilerová

Cestovní náhrady v roce 2020

Práce a mzda, Sv. 68, (2020) č. 2, s. 15-17

Zaměstnanec, který vykoná pracovní cestu, má nárok na cestovní náhrady, jejichž jednotlivé druhy jsou vymezeny v ustanovení § 156 zákoníku práce. Jedná se o náhradu jízdních výdajů, stravného, výdajů za ubytování a nutných vedlejších výdajů. Příspěvek informuje o změnách prováděcích předpisů upravujících cestovní náhrady od 1.1.2020 a uvádí, jak se navýšily náhrady u jízdních výdajů, pohonných hmot, sazby stravného i stravného při zahraničních cestách. -- Více k problematice viz Daně a právo v praxi č. 1/2020, s. 41-42 a Daňový a účetní TIP č. 2-3/2020, s. 5. -- Viz také Daně a právo v praxi č. 2/2020, s. 42-44 a Účetnictví č. 2/2020, s. 27-30.

Dagmar Brožová

Contribution of behavioural economics to explanation of gender wage level differences
[elektronický zdroj]

Příspěvek behaviorální ekonomie k objasnění mzdových rozdílů mezi muži a ženami

Prague economic papers, Vol. 28 (2019), No. 6, p. 748-758

Rozdíly ve výši mezd mezi oběma pohlavími se v rozvinutých zemích stále vyskytují. Příčinou je volba různých profesí, pozic či sektorů muži a ženami. Autorka se v článku snaží objasnit tuto situaci v České republice z hlediska behaviorální ekonomie. Konkrétně identifikuje odlišnosti mezi muži a ženami ve vztahu k riziku, odměňování a motivaci (vnější vs. vnitřní). Některé skutečnosti vliv vybraných faktorů ještě umocňují (např. úroveň dosaženého vzdělání). - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2020/03/Prague_Economic_Papers_6_2019_str_748-758.pdf

Richard W. Fetter

Nové parametry nejen exekučních srážek ze mzdy pro rok 2020

Národní pojištění, Sv. 51, (2020) č. 2, s. 5-9

Autor shrnuje nové parametry (limity) nejen exekučních srážek ze mzdy pro r. 2020, které se každým rokem mění v závislosti na normativu nákladů na bydlení pro jednu osobu a na výši životního minima jednotlivce, jež prochází pravidelnou valorizací. Text vysvětluje, jakým způsobem probíhá výpočet nezabavitelné částky dlužníka, která nově činí 6 608 Kč. Prostor je rovněž věnován pravidlům, dle kterých lze uplatnit částku na vyživovanou osobu nebo postupu při provádění srážek ze mzdy v případě neplacení dluhu. Nové nezabavitelné částky ovlivňují až mzdu za měsíc leden, přičemž mzda za prosinec 2019, ač vyplacena v lednu 2020, by měla být zúčtována dle pravidel platných v minulém roce.

John Ameriks, Joseph Briggs, Andrew Caplin, Minjoon Lee, Matthew D. Shapiro, Christopher Tonetti
Older Americans would work longer if jobs were flexible

Starší Američané by pracovali déle, kdyby byla zaměstnání flexibilní

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 12, (2020) No. 1, p. 174-209

Na základě dat získaných formou strategických dotazníkových šetření autoři analyzují situaci na trhu práce, v jehož rámci se soustředí na skupinu starších obyvatel USA. Z jejich závěrů vyplývá, že Američané, kteří jsou již delší dobu v důchodu, projevují silnou ochotu pracovat, přičemž zájem mají zejména o flexibilní pracovní úvazky. Nízká participace lidí v důchodovém věku je omezena spíše nedostatkem přijatelných pracovních míst na trhu práce, anebo nedůvěrou v jejich nalezení. Dle provedených šetření tedy problém nespočívá v nízké ochotě lidí pracovat a při zkoumání pracovní aktivity občanů v důchodovém věku je zapotřebí brát v úvahu zejména stranu nabídky, která je stěžejní pro tvorbu politiky, jež si klade za cíl podporovat delší aktivní pracovní život. - Poznámky.

Diane de Waziers, Erwann Kerrand, Laurence Rambert

Part-time employment and hiring difficulties in Germany [elektronický zdroj]

Zaměstnávání na částečný úvazek a obtíže při najímání pracovníků v Německu

Trésor-economics, No. 249 (2019), p. 1-8

V článku je analyzováno zaměstnávání na částečný úvazek v Německu v souvislosti s výskytem napětí na trhu práce (velmi nízká míra nezaměstnanosti a s tím se pojící obtíže zaměstnavatelů při hledání nových pracovníků). Zaměstnávání na částečný úvazek bylo podpořeno tzv. Hartzovými reformami po r. 2000. Nedobrovolné částečné úvazky se v Německu obecně vyskytují málo. Na částečný úvazek pracují ve velké míře ženy, přičemž ve srovnání s jinými zeměmi jsou tyto ženy méně ochotné pracovat na plný úvazek. Některé z nich by však měly zájem zvýšit počet odpracovaných hodin, což by mohlo řešit problémy zaměstnavatelů s nedostatkem zaměstnanců. Tyto obtíže by však mohla zmírnit i jiná opatření přijatá v nedávné době německou vládou (opatření se týkají dostupnosti předškolních zařízení, minimální mzdy či přidělování sociálních dávek). - Poznámky. Plný text dostupný z: [http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2020/02/Tresor Economics 249 2019.pdf](http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2020/02/Tresor_Economics_249_2019.pdf)

Jakub Bechný

Unemployment hysteresis in the Czech Republic [elektronický zdroj]

Hystereze na trhu práce v České republice

Prague economic papers, Vol. 28 (2019), No. 5, p. 532-546

Autor analyzuje hysterezi na pracovním trhu v ČR v letech 1999-2016. Předložen je model, dle kterého se hystereze projevuje vlivem cyklické nezaměstnanosti na NAIRU (míra nezaměstnanosti, která nezpůsobuje akceleraci míry inflace). Analýzou dat bylo zjištěno, že nárůst cyklické nezaměstnanosti o 1 p. b. přispívá k růstu NAIRU o 0,18 p. b. - Poznámky. Plný text dostupný z: [http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2020/03/Prague Economic Papers 5 2019 str 532-546.pdf](http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2020/03/Prague_Economic_Papers_5_2019_str_532-546.pdf)

Olga Bičáková

Zvýšení minimální mzdy od 1. ledna 2020

Národní pojištění, Sv. 51, (2020) č. 2, s. 31-34

Dne 1.1.2020 nabyla účinnosti novela nařízení vlády o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí. Vlivem příznivého vývoje české ekonomiky se vláda rozhodla ke zvýšení úrovně základní sazby minimální mzdy, což by mělo vést k celkovému posílení mzdy reálné. Autorka v textu shrnuje úpravy, které s sebou novela č. 347/2019 Sb. přináší: z původních 13 350 Kč byla sazba zvýšena na současných 14 600 Kč, přičemž základní hodinová sazba dozná navýšení o 7,50 Kč a to na 87,30 Kč/hod. Dále se věnuje problematice zaručených mezd, analyzuje dopady uvedených změn a hodnotí provedené kroky. Vzhledem k pozitivnímu vývoji makroekonomických ukazatelů je podle autorky zvyšování mzdy namístě a to i s ohledem na fakt, že minimální mzda v ČR byla dle databáze Eurostatu šestá nejvyšší v rámci sledovaných zemí. -- Viz také Fórum sociální politiky č. 1/2020, s. 32-33.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Práce a mzda**Sv. 68, (2020) č. 2**

Změny platových poměrů zaměstnanců ve veřejných službách a správě v roce 2020 - novela nařízení vlády č. 341/2017 Sb. (s. 9-12); Srážky ze mzdy od 1.1.2020 (s. 13-14); Cestovní náhrady v roce 2020 (s. 15-17); Skončení pracovního poměru (s. 23-27); Změny v čerpání rodičovského příspěvku v kontextu zdravotního pojištění (s. 28-30); Částka hrubého příjmu 3000 Kč v nemocenském a zdravotním pojištění v roce 2020 (s. 33-37); Obliba home-office v Evropě roste (s. 44-45); Pracovní situace z oblasti mezinárodního zdanění na portálu Práce a mzda: mezinárodní zdanění příjmů (s. 50-52).

Právo

Martin Koudelka

Advokacie 4.0

Bulletin advokacie, Sv. 2020, č. 1-2, s. 15-24

Česká advokátní veřejnost dosud nahlížela na tzv. čtvrtou průmyslovou revoluci spíše pohledem stranou stojícího pozorovatele. Odvětví tzv. "legal tech" roste však přinejmenším v zahraničí poměrně nezadržitelným tempem. Jím vyvíjené inteligentní nástroje a s nimi související příležitosti a výzvy dostihnou nejspíše dříve nebo později i českou advokacii. Jaké budou a jaké naopak nikoliv? A jak se, pokud možno, neztratit mezi konkurencí vybavenou umělou inteligencí? Článek hledá na takové otázky odpovědi. - Poznámky.

Domitilla Vanni

Are we any good at protecting our societies and economies from the threat of economic crime and misconduct? : a look at the Italian system**Daří se nám chránit naše ekonomiky a společnost proti hospodářské kriminalitě a prohřeškům? : pohled na systém v Itálii**

Journal of financial crime, Vol. 26, (2019) No. 4, p. 1006-1013

Autorka v článku představuje italskou legislativu proti hospodářské kriminalitě, popisuje činnost Evropského policejního úřadu (Europol) a zdůrazňuje potřebu větší míry harmonizace legislativy i trestů kvůli nadnárodnímu charakteru určitých oblastí hospodářské kriminality (mj. kybernetické kriminality, která v Itálii mezi formami hospodářské kriminality zaujímá třetí pozici v žebříčku). - Poznámky. -- K hospodářské kriminalitě v Itálii (a také Rusku) viz další článek na s. 1095-1106.

Michal Petr

Cenové algoritmy a odpovědnost za porušení soutěžního práva

Právní rozhledy, Sv. 28, (2020) č. 3, s. 83-91

Při on-line prodeji zboží a služeb již většina obchodníků neurčuje ceny přímo, ale prostřednictvím více či méně sofistikovaných cenových algoritmů. Cenové algoritmy mohou mít vliv na uplatňování soutěžního práva a usnadnit existenci cenových kartelů, což potvrzuje již i rozhodovací praxe. Autor se po krátkém úvodu do teorie cenových algoritmů a zakázaných dohod zaměřuje na kategorizaci situací, kdy mohou cenové algoritmy přispět k porušení soutěžního práva. Následně rozebírá problematiku tacitní koluze a digitálního soutěžního práva a zvažuje, zda není třeba přístup k tacitní koluzi změnit. Dovojuje, že v některých případech lze užitím cenových algoritmů dosáhnout protisoutěžních výsledků v podobě vyšších cen, a zvažuje odpovědnost za případné porušení soutěžního práva za pomoci těchto nástrojů. - Poznámky.

Martin Švec

Dohoda k energetické chartě jako klíčový nástroj mezinárodního energetického práva : 20. výročí jejího vstupu v platnost

Časopis pro právní vědu a praxi = Legal studies and practice journal, Sv. 27, (2019) č. 4, s. 519-538

Dohoda k energetické chartě (Energy Charter Treaty, ECT), přijatá v roce 1994, reprezentuje jeden z nejvýznamnějších nástrojů mezinárodního práva v oblasti energetiky a je příkladem toho, jak mohou

nástroje mezinárodního práva veřejného přispět k posílení energetické bezpečnosti. Autor představuje základní pilíře, na kterých je ECT postavena (obchod s energetickými materiály a produkty, jejich tranzit, podpora a ochrana investic doplněná mezinárodní arbitráží, energetická účinnost a ochrana životního prostředí). Vysvětluje význam Dohody pro posílení energetické bezpečnosti jejích smluvních států a poté analyzuje schopnost ECT čelit výzvám současnosti a dynamicky se rozvíjejícího energetického sektoru. Zaměřuje se zejména na roli ECT v energetické politice Evropské unie a na důsledky rozhodnutí SDEU ve věci Slovensko proti Achmea BV (mechanismus řešení sporů v oblasti ochrany zahraničních investic). - Poznámky.

Adéla Dítětová

Financování politiky v ČR : blížíme se k mezinárodním standardům?

Scientia et Societas, Sv. 15, (2019) č. 4, s. 50-67

Míra korupce v jednotlivých zemích je výrazně ovlivněna způsobem financování politiky. Studie rozebírá tento dílčí aspekt ovlivňující korupční jednání, právní úpravu financování a kontroly hospodaření politických stran a hnutí a volebních kampaní v ČR. Dle názoru autorky zde do r. 2017 chyběla transparentní pravidla a mechanismy kontroly financování politických stran a volebních kampaní. Text se zaměřuje na slabá místa původní právní úpravy, která ponechávala velký prostor pro napojení politiky na veřejné finance a netransparentní financování ze soukromých zdrojů, a analyzuje změny, jež přinesla nová právní úprava od 1.1.2017 (novela č. 302/2016 Sb.). Autorka zjišťuje, zda je nová právní úprava v souladu s mezinárodními standardy, resp. doporučeními Skupiny států proti korupci (GRECO), které byly formulovány v r. 2016. Dovojuje, že nová právní úprava splnila jednotlivá doporučení GRECO a vytvořila možnost politicky nezávislé kontroly financování politiky. - Poznámky.

Kateřina Staňková, Anežka Selingerová

I když úřad koná, může být nečinný

Právní rádce, Sv. 28, (2020) č. 1, s. 48-52

Autorky se věnují problematice posuzování nečinnosti správních orgánů v ČR a představují jednotlivé druhy právních prostředků ochrany proti této nečinnosti (ochrana dle správního řádu, dle soudního řádu správního a ochrana proti nečinnosti poskytovaná Ústavním soudem). Zaměřují se na podmínky využití těchto prostředků a zdůrazňují vzájemnou souvislost mezi nimi. Rozebírají možný podnět k nadřízenému správnímu orgánu k učinění opatření proti nečinnosti a rozhodnutí o nápravě, dále žalobu dle § 79 soudního řádu správního a podmínky přípustnosti této správní žaloby. V případě vyčerpání možností správního soudnictví může účastník podat ústavní stížnost (nejčastěji na zásah do práva na spravedlivý proces, zejména s ohledem na rychlost a ekonomičnost). V závěru autorky krátce dokládají praxi u správních soudů v případě zamítnutí podané žaloby na nečinnost správních orgánů. - Poznámky.

Petr Svoboda

Kritický rozbor návrhu nového stavebního zákona

Právní rozhledy, Sv. 28, (2020) č. 3, s. 98-107

Příspěvek přináší kritický rozbor způsobu přípravy a obsahu návrhu nového stavebního zákona, který připravila Hospodářská komora ČR na základě dohody s ministerstvem pro místní rozvoj z r. 2018. Autor se zaměřuje na důležité koncepční změny, které mají zásadní negativní dopad na právní ochranu veřejných zájmů a práv a zájmů vlastníků pozemků a staveb, obcí a dotčené veřejnosti ve stavebněprávních procesech. Přibližuje plán na zřízení nové soustavy státních stavebních úřadů (třístupňová státní stavební správa) a na integraci agendy dotčených správních orgánů do státní stavební správy. Dále představuje navrhované změny v oblasti územního plánování (řešení rozporů při pořizování územně plánovací dokumentace, dobrovolné plánovací smlouvy) a v oblasti řízení o povolení záměru (změna závazných stanovisek dotčených orgánů na nezávazná vyjádření, automatické povolení záměru). Zdůrazňuje, že návrh stavebního zákona je postižen zásadními koncepčními vadami, a navrhuje jeho celkové přepracování. - Poznámky.

Jana Rosůlková

Na cestě ke kyberbezpečnosti

Právní rádce, Sv. 28, (2020) č. 1, s. 26-28

Zákon o kybernetické bezpečnosti č. 181/2014 Sb., jehož cílem je zvýšit bezpečnost tuzemského kybernetického prostoru, slaví pět let svojí účinnosti. Příspěvek poukazuje na vývoj oblasti regulovaných společností, které se musí řídit pravidly zákona o kybernetické bezpečnosti, a shrnuje dopady regulace. Charakterizuje také bezpečnostní opatření zaváděná povinnými institucemi i jejich další zákonné povinnosti (např. ohlašování kybernetických bezpečnostních incidentů, revize analýzy rizik, aj.). Grafy ukazují počet bezpečnostních incidentů za období 2016-2018 v ČR, klasifikaci incidentů v r. 2018, výši investic firem do kyberbezpečnosti a pět hlavních typů bezpečnostních technologií používaných v podnicích. -- Zhodnocení praktických úskalí zákona o kybernetické bezpečnosti viz s. 29. -- Ke statistice bezpečnostních incidentů za r. 2018 viz Statistika & my č. 1/2020, s. 34-35.

Richard Pomahač

Soudní dvůr EU: právo být zapomenut : judikatura

Právní rozhledy, Sv. 28, (2020) č. 2, s. 72-73

Seznámení s rozsudkem Soudního dvora EU z 24.9.2019 ve věci C-507/17 Google v. Commission nationale de l'informatique et des libres ve vztahu ke směrnici č. 95/46/ES o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a k obecnému nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR). Francouzský úřad pro ochranu osobních údajů vyzval společnost Google, aby vyhověla žádosti fyzické osoby o odstranění odkazů na internetové stránky ze seznamu výsledků zobrazených po zadání jejího jména. Správní spor vznikl v důsledku toho, že francouzský úřad nepovažoval postup společnosti Google za dostatečný a uložil jí pokutu ve výši sto tisíc euro.

Luboš Brim

Soudní poplatek za odvolání ve věcech žalob podle zákona č. 82/1998 Sb.

Právní rozhledy, Sv. 28, (2020) č. 2, s. 61-65

Osvobození žalob na náhradu škody či jiné újmy vzešlé z výkonu veřejné moci od soudního poplatku bylo možné pokládat za cenný výtěžek napomáhající dodržování zákonnosti při postupu orgánů státu. Zákonem č. 296/2017 Sb. bylo toto osvobození vypuštěno a za návrh na zahájení řízení v dané kategorii sporů byl stanoven poplatek ve výši 2000 Kč. Soudní poplatek za odvolání ve věcech žalob podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci, nijak speciálně upraven není. Článek přináší kritickou reflexi dvou nálezů Ústavního soudu ČR, které se vyjádřily k problematice zpoplatnění podání odvolání v daných případech. - Poznámky.

Iva Fellerová Palkovská

Vykonatelnost rozsudků Soudního dvora Evropské unie

Časopis pro právní vědu a praxi = Legal studies and practice journal, Sv. 27, (2019) č. 4, s. 539-559

Příspěvek analyzuje vykonatelnost rozsudků Soudního dvora EU, coby jednu z vlastností soudních rozhodnutí, v unijním právu. Autorka zjišťuje, zda a případně jakými způsoby lze vynutit respektování soudních rozhodnutí unijních soudů jak vůči jednotlivcům, tak vůči členským státům a Unii. Nejprve definuje pojem vykonatelnost a jeho účel a právní úpravu. Dále se zabývá přímým výkonem rozsudků na plnění a poté přibližuje právní zakotvení mnoha nástrojů zajišťujících vykonatelnost rozsudků SDEU. Závěr přináší shrnutí možného použití nástrojů zajišťujících vykonatelnost těchto rozsudků. - Poznámky.

Statistika. Demografie. Sociologie

Martina Mysíková, Tomáš Želinský

On the measurement of the income poverty rate : the equivalence scale across Europe

O měření míry příjmové chudoby : ekvivalenční škála evropských států

Statistika, Vol. 2019, No. 4, p. 383-397

Bližší pohled na metodologii zjišťování míry rizika ohrožení chudobou v prostředí evropských států. Autoři se zaměřují na ekvivalenční škálu používanou k přepočtu disponibilního příjmu domácností různé velikosti na srovnatelné jednotky. Uvádějí, že od devadesátých let 20. století se používá v zemích EU

tzv. modifikovaná stupnice spotřebních jednotek OECD (ekvivalenční škála), jejíž pomocí se vymezuje ukazatel míry ohrožení chudobou (jde o podíl osob žijících v domácnostech s ekvalizovaným příjmem nižším než 60 procent mediánu ekvalizovaného příjmového rozdělení osob). Autoři poukazují na odlišnosti mezi regiony západní Evropy a regiony střední a východní Evropy a odůvodňují hypotézu o nutnosti využívání různých stupnic spotřebních jednotek mezi evropskými státy. Dále na základě statistiky EU-SILC (Životní podmínky) za r. 2016 ukazují rozdíly v citlivosti míry rizika ohrožení chudobou na ekvivalenční škálu v různých státech a porovnávají výsledky pro zmiňované evropské regiony. - Poznámky.

Miluše Kavěnová

Recent developments and challenges in energy statistics in the Czech Republic

Současný vývoj a výzvy v oblasti statistiky energetiky v České republice

Statistika, Vol. 2019, No. 4, p. 468-474

Statistika energetiky v ČR se vyvíjí v závislosti na měnících se a rostoucích požadavcích ze strany domácích i zahraničních uživatelů na podrobnější a aktuálnější statistická data. Článek přináší přehled současné situace a přístupů ke statistice energetiky jak na domácí, tak na mezinárodní úrovni. Přibližuje tradiční oblast energetické bilance ČR a formu poskytování dat, snahu o přiblížení energetické statistiky veřejnosti a odborníkům bez hlubších znalostí statistiky prostřednictvím snazší pochopitelnosti statistických dat i elektronického zveřejňování dat (Sankeyův diagram). Rozebírá také specifické úkoly v oblasti energetické statistiky na národní úrovni (např. spolupráce mezi institucemi, které se podílejí na tvorbě statistik, nové zdroje dat, soustředění výstupních dat na jednom místě a jejich centralizované poskytování). - Poznámky.

Jacek Bialek, Elzbieta Roszko-Wójtowicz

The impact of the price index formula on the consumer price index measurement

Dopad vzorce cenového indexu na měření indexu spotřebitelských cen

Statistika, Vol. 2019, No. 3, p. 246-258

Index spotřebitelských cen (Consumer Price Index, CPI) je souhrnnou mírou, která vyjadřuje, jak se během dvou časových období změnil soubor cen zboží a služeb pořizovaných domácnostmi (spotřební koš). Přírůstek CPI se používá k vyjádření inflace. V současnosti se ke zjištění CPI používá Laspeyresův cenový index. Autoři hodnotí dopad vybraného vzorce cenového indexu na měření indexu spotřebitelských cen. Prověřují odlišnosti mezi známými vzorci indexů na nižší i vyšší úrovni agregace dat a seznamují s výsledky dvou empirických studií různých cenových indexů a komparace jejich vývoje v čase (na polských, bulharských, českých a britských datech).

Jaroslav Sixta

The recovery of the input-output analysis in the Czech Republic

Oživení zájmu o analýzu vstupů a výstupů v České republice

Statistika, Vol. 2019, No. 3, p. 235-245

Problematika input-output analýzy (analýzy vstupů a výstupů) a sestavování input-output tabulek statistickými úřady má v ČR dlouholetou tradici. Od 60. let 20. století byly modely vstupů a výstupů používány v rámci centrálního plánování a při úpravách cen v době socialismu. Příspěvek rozebírá historický vývoj input-output analýzy, její využití ve statistickém systému ČSSR a později ČR a podrobněji představuje současné moderní input-output tabulky. Zaměřuje se také na současné využívání dat z těchto tabulek a jejich přínos (v hospodářství, exportu, environmentálních studiích) a na aplikaci rozšířené input-output analýzy (např. regionální input-output tabulky). - Poznámky.

Účetnictví

Mark Eshwar Lokanan

A fraud investigation plan for a false accounting and theft case

Plán vyšetřování podvodu v případě nepoctivého účetnictví a krádeže

Journal of financial crime, Vol. 26, (2019) No. 4, p. 1216-1228

Autor v článku stanovuje postup pro vyšetřování finančních podvodů, který mohou využít forenzní účetní při vyšetřování podvodů podobných případu Polly Peck International (PPI). Polly Peck

International byla původně britská firma, která expandovala do zahraničí a jež působila v řadě oborů (hotelnictví, obalové služby, elektronika, textilní průmysl). Firma byla kótována na londýnské burze, cena jejích akcií raketově rostla, postupně se však objevovaly zvěsti o používání neprůhledných účetních postupů a o manipulacích s cenami akcií. Společnost zbankrotovala v r. 1991 po odhalení závažných podvodů, kterých se dopustil podnikatel Asil Nadir působící v čele společnosti.

Matthias Schmidt

Die rechnungslegungsbezogenen Thesen des Sustainable-Finance-Beirats der Bundesregierung : Maßnahmen zur Verbesserung der Qualität und Verfügbarkeit von nichtfinanziellen Informationen
Účetní teze poradního sboru německé spolkové vlády k udržitelnosti financí : opatření ke zlepšení kvality a dostupnosti informací o nefinančních aspektech

Der Betrieb, Jg. 73, (2020) Nr. 6, S. 233-240

Poradní sbor německé spolkové vlády k udržitelnosti financí v blízké době předloží doporučení, která by měla vést ke zlepšení srovnatelnosti, dostupnosti a spolehlivosti nefinančních informací standardně vykazovaných v účetnictví firem. Tento článek zkoumá teze sborem představené v říjnu 2019, které autor analyzuje zejména z hlediska podnikového účetnictví a reálné ekonomiky. Zmiňuje možné pozitivní dopady změn nejen na národní úrovni, ale také na úrovni EU. Závěrem návrhy poradního sboru hodnotí jako vhodné a kvalitně analyticky podložené, nicméně se obává, že ani takováto opatření nebudou dostačující ve snaze docílit mezinárodně dohodnutých klimatických závazků (plynoucích např. z Pařížské klimatické dohody z r. 2015 aj.). - Poznámky. -- Shrnutí na s. M8.

Pavel Huňáček

Jak české společnosti dodržují požadavky pro vykazování IAS 36 [elektronický zdroj]

Český finanční a účetní časopis, Sv. 14 (2019), č. 4, s. 5-14

Autor v článku analyzuje výroční zprávy vybraných českých společností s cílem zjistit, zda tyto společnosti dodržují povinnosti mezinárodního účetního standardu IAS 36 Snížení hodnoty aktiv. Hodnoceno bylo celkem 32 veřejně obchodovaných společností na Burze cenných papírů Praha v letech 2015-2017. Dle autora posuzované firmy povinnosti z velké části neplní, což negativně ovlivňuje celý trh s cennými papíry. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2020/03/Cesky_finaneni_a_ucetni_casopis_4_2019_str_5-14.pdf

Jaroslav Wagner, Jana Fibírová, Aneta Křehnáčová

Vývoj manažerského účetnictví v České republice : 1989–2019 [elektronický zdroj]

Český finanční a účetní časopis, Sv. 14 (2019), č. 4, s. 57-80

Autoři popisují vývoj manažerského účetnictví před r. 1990, v 90. letech 20. století a po r. 2000. V každém období jsou identifikovány zásadní celospolečenské i oborové změny, které rozvoj manažerského účetnictví ovlivnily (ekonomická transformace, vstup do EU, možnost sestavovat účetní závěrku dle IFRS, aj.). Ústřední částí článku je literární rešerše, na základě které autoři určují změny ve využívaných technikách manažerského účetnictví v průběhu zkoumaného období. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2020/03/Cesky_finaneni_a_ucetni_casopis_4_2019_str_57-80.pdf

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Auditor

Sv. 27, (2020) č. 1

Praní peněz: rizika, dopady, opatření (s. 5-8); Opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti aneb jak předcházet praní špinavých peněz (s. 9-13); Vedení účetnictví pro klienta a další střety zájmů (s. 14-17); Vybrané povinnosti auditora a kde hledat pomoc (s. 17-18); Několik postřehů k posouzení rizika ověřovací zakázky (s. 19-22).

Veřejná správa

Niklas Potrafke

Does public sector outsourcing decrease public employment? : empirical evidence from OECD countries

Snižuje outsourcing veřejného sektoru veřejnou zaměstnanost? : empirické důkazy ze zemí OECD
CESifo Economic studies, Vol. 65, (2019) No. 4, p. 464-484

Vlády mnoha rozvinutých zemí se snaží snížit své náklady outsourcingem poskytování veřejných služeb, jinak řečeno vyčlení některé dosud státem vykonávané činnosti externí firmě, která za ni posléze přebírá odpovědnost. Autor na vzorku 26 zemí z OECD zkoumá, do jaké míry lze pozorovat vzájemný vztah mezi zmíněným outsourcingem a veřejnou zaměstnaností, přičemž se soustředí na období 2009-2015. Z jeho závěrů vyplývá, že souvztažnost se v jednotlivých zemích velmi liší, ale navzdory všeobecnému očekávání výsledky nenaznačují, že by výdaje na outsourcing veřejného sektoru negativně ovlivňovaly veřejnou zaměstnanost. - Poznámky. -- Viz i další příspěvky monotematického čísla o outsourcingu veřejného sektoru.

Jan Ségl

Národní elektronický nástroj : pohled zpět i vpřed

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 8, (2020) č. 1 (leden), s. 54-56

Národní elektronický nástroj (NEN) je systém umožňující administraci veřejných zakázek v elektronické formě a pro většinu ústředních orgánů státní správy je jeho využívání povinné. Autor přibližuje podstatu a smysl NEN i hlavní funkce systému. Poté charakterizuje výhody používání tohoto systému pro zadavatele i dodavatele. Uvádí, že v současnosti NEN pokrývá zhruba 20 % trhu veřejných zakázek. Zmiňuje také přípravu nové verze NEN a zvýšení uživatelské přívětivosti pro zadavatele.

Vlastimil Fidler

Novelizace zákona o zadávání veřejných zakázek se připravuje

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 8, (2020) č. 1 (leden), s. 4-7

Článek představuje výběr nejdůležitějších změn navrhovaných v rámci připravované novely zákona o zadávání veřejných zakázek č. 134/2016 Sb. Autor uvádí, že novela je návrhem změny technického charakteru a jejím hlavním impulzem je přiblížení současné úpravy evropské zadávací směrnici. Dále dochází k upřesnění v rámci ustanovení regulujících postup zadavatele. Autor přibližuje úpravy u předpokládané hodnoty zakázky s proměnlivou cenou; u formulací výjimek z povinnosti postupovat v zadávacím řízení; elektronické formy jistoty; použití jednacího řízení bez uveřejnění; otevírání obálek s nabídkami; řízení ve zjednodušeném režimu; přípustnosti ústní komunikace v zadávacím řízení a zaslání dokumentace ÚOHS.

Lenka Lenochová

Pakty integrity poprvé v české zadávací praxi

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 8, (2020) č. 1 (leden), s. 39

Pakty integrity jsou nástroje, které vytvořila mezinárodní nezisková organizace Transparency International s cílem posílit důvěryhodnost veřejných zadavatelů a preventivní protikorupční účinek. Jsou to psané dohody práv a povinností účastníků konkrétního výběrového řízení, k nejdůležitějším závazkům dohody patří nevyžadovat ani nenabízet žádnou formu úplatku v průběhu celého procesu veřejné zakázky, usilovat o maximální transparentnost a umožnit monitorovací organizaci dohled nad celým procesem. Příspěvek uvádí příklady konkrétní implementace paktů integrity v ČR.

Donata Riedel, Frank Sprecht

Pensionswelle trifft den Staatsdienst

Penzijní vlna zasahuje státní službu

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 3 (6.1.2020), S. 6-7

V Německu chybí ve veřejných službách více než 200 tisíc zaměstnanců. Mezera bude navíc narůstat, protože výhledově odejde 1,5 miliónu pracovníků kvůli důchodovému věku. Objevují se však i varování počty pracovníků ve státní službě již uměle nenavyšovat.

Kamil Jelínek

Podstata a specifika zadávání veřejných zakázek prostřednictvím jednacího řízení s uveřejněním

Veřejné zakázky, Sv. 2020, č. 1, s. 34-37

Příspěvek nejprve rozebírá podmínky podle § 60 zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek, které musí být splněny, aby mohl zadavatel zadávat veřejnou zakázku prostřednictvím jednacího řízení s uveřejněním. Zároveň přibližuje dvě výjimky z nutnosti naplnění těchto podmínek. Popisuje také "vícekolovost" tohoto typu zadávacího řízení, jeho postup a specifika. Autor poté upozorňuje na některé praktické výkladové problémy s ohledem na zvláštnost jednacího řízení s uveřejněním a podrobněji je rozebírá (např. minimální technické podmínky pro splnění nabídky a jejich rozsah, možnost změn či doplnění zadávací dokumentace po zahájení jednacího řízení, možnost účastníka upravovat předběžnou nabídku po dobu jednání se zadavatelem). - Poznámky.

Kamil Jelínek

Požadavky na stanovení hodnoticích kritérií

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 8, (2020) č. 1 (leden), s. 49-53

Hodnocení nabídek je jednou z nejdůležitějších fází procesu zadávání veřejných zakázek, jejíž výsledek v zásadě předurčuje, který účastník zadávacího řízení bude vybrán k uzavření smlouvy na plnění předmětu veřejné zakázky. Článek přibližuje povinnosti zadavatelů při stanovení hodnoticích kritérií dané zákonem o zadávání veřejných zakázek, případně dovozených soudní judikaturou. Rozebírá také nejednoznačné vymezení hodnoticích kritérií a jeho důsledky i problematiku vyjasnění pomocí dílčích hodnoticích kritérií. Autor zdůrazňuje, že necenová hodnoticí kritéria musí zadavatel v zadávací dokumentaci stanovit jednoznačně, jasně a srozumitelně. Odpovídající kvalitativní hodnoticí kritéria představují vhodný prostředek k ovlivnění následně poskytnuté kvality plnění.

Ondřej Závodský

Reforma majetku státu přechází po prvním kroku

Právní rozhledy, Sv. 28, (2020) č. 2, s. 73-76

Kritický komentář ke stavu správy státního majetku v ČR z pohledu bývalého náměstka ministra financí O. Závodského. Upozorňuje na plánovanou reformu hospodaření a nakládání se státním majetkem připravovanou od r. 2014 na ministerstvu financí, jejíž pozdější fáze nebyly dosud realizovány. Autor shrnuje východiska reformy (nízká efektivita evidence a sdílení informací, nepřehledné a roztržité právní prostředí, nízká efektivita využití majetku státu) a charakterizuje plánované reformní kroky, včetně novely č. 51/2016 Sb. zákona o majetku státu. Přibližuje také zamýšlené další legislativní kroky i svoji vizi řešení koncentrace státního majetku, agendy právního jednání a výkonu majetkových práv i údržby a správy budov, která zůstává nerealizována.

Petra Kašpárková, Ondřej Čurilla

Varianty nabídek a vyhrazené změny

Veřejné zakázky, Sv. 2020, č. 1, s. 40-41

Variantní nabídky a vyhrazené změny závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku dle zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek nabízejí originální řešení potřeb zadavatele sledovaných zadáním veřejné zakázky i některých praktických problémů v průběhu plnění smlouvy. Autoři charakterizují variantní řešení nabídky, vyhrazené změny závazku ze smlouvy a dodavatele vybraného k jejímu plnění a přibližují několik příkladů inovativního a funkčního využití těchto institutů.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Moderní obec : odborný časopis pro veřejnou správu

Sv. 26, (2020) č. 3

Program Soběstačná obec 2030 (s. 13); Vícefaktorová autentizace aneb Když heslo nestačí (s. 18); Jak pečovat o zaměstnance, aneb Úkoly pro management organizací veřejné správy (II) (s. 20); Obyvatelstvo Česka: jak migruje a jaká je jeho věková struktura? (s. 38-39); Které důležité změny pro obce přináší nový stavební zákon (s. 48); Novela zákona o svobodném přístupu k informacím: nástroj obrany radnic před kverulanty? (1) (s. 52).

Obec & finance : odborné periodikum pro ekonomické otázky obcí a měst a regionů**Sv. 25, (2020) č. 1**

Stavební právo se musí změnit - čím dřív, tím líp (s. 6-8); Porovnání hospodaření obcí podle krajů - za r. 2018 (s. 10-12); Dluh a úspory obcí (s. 13-14); Porušení rozpočtové kázně při realizaci dotací a jeho prevence (s. 24-25); Hodnocení kvality a efektivity sociální péče: měření neměřitelného? (dokončení) (s. 30-31); Veřejné opatrovnictví - služba státu na účet obcí? (s. 32-34); Praktické problémy při aplikaci novely o místních poplatcích (s. 42); Obec a odpovědnost za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci (8) (s. 43); Vyřizování žádosti o informace (1) - prvotní posouzení došlé žádosti o informace (s. 44-45); Obec a přídavek na bydlení - návrh zákona o přídatku na bydlení (s. 46-47).

Veřejná správa**Sv. 31, (2020) č. 2**

Srbice a Hlušovice. Rychlý rozvoj s velkým městem v zádech - suburbanizace (s. 2-3); Zaměřeno na suburbanizaci. Jak ji obce prožívají? (s. 4-5); David Koppitz: Vizí ministerstva je venkov atraktivní pro život (s. 6-9); Radim Sršeň: Není dobré hledat příkopy mezi městem a venkovem (s. 10-13); Obce chybují při vydávání obecně závazných vyhlášek (s. 14-15); Přestupkáři musí splňovat kvalifikační požadavky podle nového zákona (s. 16); Které úřady letos získají cenu za přívětivost služeb? (s. 17); Systemizace služebních a pracovních míst na rok 2020 (s. 19-20); Hodnocení projektu sekce pro státní službu za rok 2019 (s. 20-22); Integrace cizinců - nejste v tom sami! (s. 23); Marian Ležák: Luhačovice ovlivní novela zákona o místních poplatcích (s. 26-29); Jakých výsledků dosáhl projekt rozvoje veřejné správy v roce 2019? (s. 30-31); Studijní program MBA má 15 nových absolventů - manažeři bezpečnostních sborů (s. 32-33); Začalo první chorvatské předsednictví v Radě EU (s. 34); Abeceda tvorby obecně závazných vyhlášek - kouření (s. 35); Uzavření manželství (s. 36); PRINCIPY dobré (veřejné) správy (s. 37).

Veřejné finance. Rozpočet

Ruth Berchens, Eva Fischer

Der ungedeckte Scheck : von der Leyens Billionen-Plan**Nekrytý šek : z bilionového plánu předsedkyně Evropské komise Ursuly von der Leyenové**

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 10 (15.1.2020), S. 4-5

Evropská komise představila plán financování klimaticky neutrální Evropy. Uhelné regiony mají mít k dispozici miliony z rozpočtu Evropské unie. Kritici tomuto finančnímu konceptu vytýkají, že propočty nevycházejí.

Stanislava Hronová, Richard Hindls, Luboš Marek

Economic behaviour of the general government and sustainability of public finances : comparative analysis of the Czech Republic and selected EU countries**Hospodaření sektoru vládních institucí a udržitelnost veřejných financí : srovnávací analýza České republiky a vybraných států EU**

Statistika, Vol. 2019, Nr. 4, p. 350-368

Hospodaření sektoru vládních institucí se projevuje v ukazatelích jako jsou vládní příjmy, vládní výdaje, deficit a zadlužení, které jsou významným nástrojem hodnocení udržitelnosti veřejných financí a zaměření hospodářské politiky. Autoři za pomoci analýzy dat z národních účtů ukazují vývoj hospodaření sektoru vládních institucí v České republice po r. 2009 a porovnávají ho s vývojem ve vybraných státech EU (Francie, Belgie, Slovensko). Zaměřují se na dopady hospodářské krize, které vedly k významnému navýšení vládního dluhu, a na způsoby vypořádání se s krizovým poklesem a snižování deficitu vládních financí ve zkoumaných zemích. Autoři uvádějí, že snižování deficitu sektoru vládních institucí v ČR bylo doprovázeno poklesem zadlužení, což je z hlediska udržitelnosti veřejných financí důležitým jevem. - Poznámky.

Zdeněk Pikhart

Fiskální impuls a pokrizový odhad fiskálních multiplikátorů v České republice

Politická ekonomie, Sv. 67, (2019) č. 6, s. 577-592

Příspěvek se zaměřuje na zachycení a měření fiskálního impulsu a odhad velikosti vyvolaných efektů, jejichž znalost může tvůrcům hospodářské politiky pomoci v optimálním nastavení fiskální politiky v různých fázích hospodářského cyklu. V metodické části autor identifikuje input přístup k fiskálnímu impulsu (míra fiskálního impulsu se hodnotí podle změny salda sektoru vládních institucí očištěného o hospodářský cyklus a úroky z dluhu) a detailněji rozebírá možnosti a efekty očištění změny fiskálního salda o daňové progrose, zahraniční toky a úrokové platby. Navazující část se věnuje zachycení output efektu s celkovým dopadem fiskálního impulsu do reálného HDP včetně druhotných efektů v podobě reakce soukromé ekonomiky. Druhotné efekty fiskální stimulace, což představuje zejména odhad fiskálních multiplikátorů, vycházejí pro ČR (podobně jako pro hlavní světové ekonomiky) velmi nízké. Závěry ohledně nízkých multiplikačních účinků fiskální politiky byly se zahrnutím pokrizového období v ČR potvrzeny. - Poznámky.

Axel Brunetto, Colette Debever, Mounira Nakaa, Louise Rabier

Gender budgeting in France [elektronický zdroj]

Genderové rozpočtování ve Francii

Tresor-economics, No. 251 (2019), p. 1-8

V rozvinutých zemích stále přetrvávají nerovnosti mezi muži a ženami na pracovním trhu a ve vzdělávání, a to navzdory opatřením, která již byla v uplynulých letech podniknuta. Jedním z nástrojů k omezení těchto nerovností je genderové rozpočtování. Genderové rozpočtování spočívá v zohlednění cíle genderové rovnosti v rozpočtovém procesu. Posuzovány jsou účinky rozpočtových příjmů a výdajů na situaci žen a mužů. V příspěvku jsou po obecném vhledu do problematiky shrnuta opatření učiněná ve Francii (obsažení této problematiky v rozpočtovém zákoně; ustanovení zákona o genderové rovnosti dotýkající se přípravy rozpočtů; rozšíření genderového rozpočtování z místních samospráv na ústřední úroveň, aj.). - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2020/03/Tresor_Economics_251_2019.pdf

Kateřina Mandulová, Martin Černý

Obrana proti nepříznivým dotačním rozhodnutím

Právní rádce, Sv. 28, (2020) č. 1, s. 40-41

Při posuzování žádosti o dotaci nebo čerpání peněz může nastat situace, kdy finanční podpora nebude žadateli přiznána nebo bude krácena. Článek se zaměřuje na problematiku nepřiznání dotace dle zákona o rozpočtových pravidlech, soudního přezkumu zamítavého rozhodnutí poskytovatele dotace a možné náhrady škody, která kvůli nesprávnému postupu poskytovatele dotace vznikla. Věnuje se také možnostem soudní obrany podnikatele v případě porušení rozpočtové kázně a následného krácení dotace. - Poznámky.

Mesut Karakas, Taner Turan

The government spending-revenue nexus in CEE countries : some evidence for asymmetric effects [elektronický zdroj]

Vztah mezi vládními výdaji a příjmy v zemích střední a východní Evropy : důkazy o asymetrických účincích

Prague economic papers, Vol. 28 (2019), No. 6, p. 633-647

Autoři posuzují vztah mezi vládními příjmy a výdaji v zemích střední a východní Evropy (konkrétně v Chorvatsku, ČR, Maďarsku, Polsku, Rumunsku a Slovinsku) s použitím regresních technik. Existují čtyři možné hypotézy (teorie) z hlediska kauzality vládních příjmů a výdajů: "zdaň-utrat" (tax-spend), "utrat'-zdaň" (spend-tax), fiskální synchronizace a fiskální neutralita. U hodnocených zemí byly identifikovány různé vztahy - např. u České republiky se potvrdil vztah "utrat'-zdaň" (spend-tax), jenž značí, že vláda činí nejprve rozhodnutí o výdajích a až poté podle nich upraví daně. Součástí článku jsou i doporučení pro dané země, jak odstranit některé nežádoucí účinky spojené s jejich přístupy (tj. jak zefektivnit fiskální politiku). - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.697>

Zdravotnictví

Dominic Peltier-Rivest, Carl Pacini

Detecting counterfeit pharmaceutical drugs : a multi-stakeholder forensic accounting strategy **Odhalování padělaných léků : strategie založená na mnohostranném forenzním účetnictví**

Journal of financial crime, Vol. 26, (2019) No. 4, p. 1027-1047

V článku je analyzována problematika padělání léků - jsou shrnuty různé rizikové faktory padělání léků, dále je představeno několik konkrétních případů z Kanady a USA a je navržena strategie, jak lze podobným případům zabránit. Strategie by měla směřovat k různým zúčastněným stranám (stakeholders), tj. ke straně nabídky (výrobci, zprostředkovatelé, velkoobchod, lékárny), straně poptávky (nemocnice, lékaři, pacienti) i k dohledovým institucím. - Poznámky.

R. Berschens, B. Fröndhoff, T. Hoppe, S. Hua, G. Waschinski

Europas Plan gegen Corona

Evropský plán proti koronaviru

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 32 (14.2.2020), S. 8-9

Epidemie koronaviru v Číně bude mít v dlouhodobém ohledu dopad na Evropu nejen z ekonomického pohledu. Čína je producentem řady farmaceutických preparátů a účinných látek, často jediným. Zpoždění dodávek se projeví i v evropském prostoru. Dlouhodobé důsledky jsou stěží předvídatelné a závisí na dalším vývoji epidemie. Německo reaguje na zpomalení zásobování farmaky návrhem zákona, který stanovuje obchodníkům povinnost udržovat na skladě soubor určených látek v minimálním množství. -- Ke koronaviru i viz The Economist č. 9183/2020, s. 7, 14-17, 48, 57-58 a 58-59.

Životní prostředí

Kathrin Witsch

Solarstrom schafft den Durchbruch

Solární energii se podařil průlom

Handelsblatt, Jg. 2020, Nr. 26 (6.2.2020), S. 22-23

Solární energie dosahuje dostatečné rentability, aby výstavba dalších solárních zařízení mohla probíhat bez subvencí a byla konkurenceschopná i v komerční sféře. Firmy Solarstrom AG, provozovatel solárních parků, a dodavatel EnBW (Energie Baden-Württemberg AG) uzavřely jedenáctiletou smlouvu o spolupráci v dané oblasti. Pokračování trendu spolupráce dodavatelů a producentů solární energie podporuje plánovaná výstavba fotovoltaických zařízení a klesající náklady spolu s výsledným poklesem cen. Německá fotovoltaická produkce je však pod tlakem levnější energie z Číny, což od r. 2012 vedlo k bankrotu řady německých firem a poklesu počtu pracovníků v oblasti o sto tisíc na nynějších 24 tisíc.

Ostatní

Kamil Filipek, Andrzej Cwynar, Wiktor Cwynar

Does social capital influence debt literacy? : the case of Facebook users in Poland [elektronický zdroj] **Ovlivňuje společenský kapitál dluhovou gramotnost? : případ uživatelů sociální sítě Facebook v Polsku**

Prague economic papers, Vol. 28 (2019), No. 5, p. 567-588

Autoři předkládají výsledky výzkumu, v rámci kterého byl mezi polskými uživateli sociální sítě Facebook zjišťován stav dluhové gramotnosti. Východiskem byl předpoklad, že informace týkající se zadlužení bývají přístupné na sociálních sítích, ne všichni uživatelé však mají k informacím přístup, jejich úroveň dluhové gramotnosti se proto liší. Bylo zjištěno, že uživatelé disponující větším sociálním (společenským) kapitálem dosahují v testech dluhové gramotnosti lepších výsledků. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.721>

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Ekonom : týdeník Hospodářských novin**Sv. 64, (2020) č. 10**

Vyprázdněná česká diskuse o rozpočtu Evropské unie - pohled D. Nerudové (s. 8-9); Třetí a čtvrtá vlna EET přinese 2,4 miliardy (s. 10-11); ČNB nemá řešit klimatickou změnu - rozhovor s viceguvernérem ČNB Markem Morou o sazbách ČNB, možné reakci na stagflaci, regulaci hypotečního trhu, cenách nemovitostí a zelené politice (s. 20-25); Stát léta hýčkal montovny, český kapitál kvůli tomu strádal (s. 26-28) a související rozhovor s P. Zahradníkem na s. 30-31; Jaderná energetika míří k malým reaktorům (s. 38-39); Elektronické neschopenky nechodí. Firmy hledají nemocné zaměstnance i v ordinacích - praktické problémy zavádění nového systému eNeschopenek (s. 46-47).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin**Sv. 64, (2020) č. 7**

Češi spoří hodně, ale špatně - míra úspor českých domácností je 29 % hrubého národního důchodu (s. 8); Nepotřebujeme ani uhlí, ani jádro - rozhovor s ekologem Bedřichem Moldanem o zdrojích energie, zelené ekonomice a o snižování uhlíkových emisí (s. 14-21); Zákonů se přijímá méně. Česku chybí kvalitní legislativci (s. 22-23); Česko hledá zákon, který nejvíce pomůže byznysu - legislativní počín roku (s. 24-28); Miliardáři s výplatou jeden dolar ročně mají problém se zákony (s. 34-36); Stát bude prověřovat investice, v případě pochybností je zakáže - sledování investic do strategických odvětví (s. 46-47).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin**Sv. 64, (2020) č. 8-9**

Inflace je v Česku nejvyšší za osm let (s. 8); Evropě chybí jednotná identita, Velká Británie může zmizet z mapy - rozhovor s historikem J. Rychlíkem o možném rozpadu států a evropské integraci (s. 16-23); Daně 2019: příloha týdeníku Ekonom - přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2019 (s. 25-47); Byt na Airbnb versus daňové přiznání (s. 48-51); I důchodci platí daně z příjmů (s. 52-54); Nástrahy příjmů z autorských licencí (s. 55-57); Zdanění příjmů ze zahraničí (s. 58-59); Podíl na zisku: záłudnosti číhají v zahraničí (s. 60); Jak ušetřit desetitisíce na daních - slevy na daních a odečitatelné položky (s. 62-65); Evropský trend ochrany klimatu zasáhne českou ekonomiku víc než jiné země (s. 78-79).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2020, č. 10**

Vlídna tvář šilenství: panika z nákazy koronavirem přináší nový byznys, čistí vzduch a mění pořádky na pracovním trhu - téma čísla (s. 10-15); Nezavřeš směnárnu svou: centrální banka jim odebrala licence, hříšníci "v novém laku" jedou dál (s. 23); Šašek státníkem: kdo je pravděpodobný nový premiér Slovenska, voličský trucpodnik Igor Matovič? (s. 28-31); Uniknout ze zaměřovače: jedna velká banka už měla rozpracovanou strategii, jak se vyhnout bankovní dani - rozhovor s viceguvernérem ČNB Tomášem Nidetzským (s. 34-38); Česko, Amerika střední Evropy: v čem všem jsme za 30 let dohnali západní svět... a ještě trochu předechnali - esej (s. 40-42); Češi 2.0: jak se vyvinula česká společnost od pádu totality? Vyrostli jsme finančně i rozměrově (s. 43).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2020, č. 7**

Spasení Krkonoš: národní park v nejvyšších českých horách řeší, zda se postavit kůrovci. V účinném boji mu brání zákony i nedostatek peněz - životní prostředí v ČR (s. 22-25); Dobrá rada nad zlato: v Česku se opět bojuje o veřejnoprávní rozhlas a televizi, poslední velká média bez oligarchického vlivu - volby do rad veřejnoprávních médií (s. 28-29); Klub vyvolených: prudký růst cen nemovitostí kreslí tlustou dělicí čáru mezi bohatými a chudými obyvateli Česka (s. 40-42); Spekulantů a tabuizované daně: mají nemovitostní daně sloužit k naplnění obecních pokladen, nebo skutečně omezit spekulativní nákupy? (s. 43); Urputná řež o stravenky: jaký dopad může mít návrh na stravovací paušál? (s. 46-47).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2020, č. 8**

Zabijáci hotovosti: v březnu odstartuje plán na masivní podporu bezhotovostní ekonomiky. S podporou státu (s. 10-15); Spotřebitelské úvěry lámou rekordy: růst ekonomiky i nová pravidla pro hypotéky výrazně zvýšily zájem o spotřebitelské úvěry v ČR (s. 16); Seznam daňových rájů bobtná: na černou

listinu se může kvůli brexitu dostat i Velká Británie (s. 17); Méně k vědění stačí: obsah učiva se podle nové strategie do roku 2030 sníží až o polovinu. Zmizet mají nerovnosti mezi školami i dětmi a některá víceletá gymnázia zaniknou (s. 24-27); Nechci žít v zemi, která není ani chudá, ani bohatá - rozhovor s Pavlem Smutným, který je autorem myšlenky na založení Národního rozvojového fondu, kam mají největší české banky vložit peníze na investice do infrastruktury, zdravotnictví či školství (s. 34-39); Čekání na vodu: výrazné zdražování potravin v českých obchodech zastaví jen zásah shůry (s. 43); Právní aspekty kybernetické budoucnosti (s. 48-49).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2020, č. 9

Špatně pohřbený lev: stíny největšího krachu v českých dějinách ožívají. Dvacet let od pádu IPB hraje ČSOB o 23 miliard korun (s. 18-21) a Ikona české cesty: IPB měla být "Ivem ve světě financí", místo toho se stala symbolem divoké transformace (s. 22-23); Velké oči Huawei: čínské firmě se nadále daří prodávat technologie českému státu (s. 24-25); Naceněný život: odškodňování za újmu na zdraví se pojišťovněm prodražuje, úměrně s tím roste i cena pojištění (s. 30); Jak topit a nekouřit: Zelený úděl pro Evropu, tedy cesta k uhlíkové neutralitě, přináší daleko víc otázek než odpovědí - esej (s. 42-44); (Ne)teritorialita "soukromých" exekutorů: stále více se přetřásá, jak má být (a zda vůbec) měněn zákonný rámec činnosti exekutorů v Česku. Jednou z klíčových debat je úprava jejich teritoriality (s. 52-53).

Hospodářské noviny

Sv. 64, (2020) č. 29 (11.2.2020)

Ořezat zprávu o rozpočtu je moderní, tvrdí Schillerová. Skrýváte informace, oponují kritici - změny v přehledu o plnění státního rozpočtu (s. 3); České pivo a škodovky chceme kupovat i po brexitu, říká Christopher Pincher, britský státní tajemník (s. 7); Nezaměstnanost v lednu stoupla na 3,1 procenta (s. 11); Pokladnám propadnou certifikáty k EET - nutnost výměny certifikátů s končící platností (s. 12); Musíme se zbavit závislosti na dotacích a hledat zdroje jinde - budoucnost peněz z EU (s. 14) a související článek Čistými plátcí do evropského rozpočtu se staneme po roce 2030 (s. 14); Banky reagují na kroky ČNB, zvyšují úroky u vkladů (s. 15); Bitcoin je nejzábavnější způsob, jak přijít o peníze - komentář (s. 16).

Hospodářské noviny

Sv. 64, (2020) č. 33 (17.2.2020)

Robotů v Česku přibývá, ČSSD řeší, jak je zdanit (s. 2) a související komentář na s. 10; Airbnb v Praze musíme omezit co nejvíc. Místo turistů chceme byty pro lidi, říká Hříb (s. 3); Zvyšování cen v ekonomice je nejrychlejší za osm let - inflační vývoj v ČR (s. 4); Vláda bude méně poslouchat názory expertů na své ekonomické předpovědi - makroekonomické prognózy a výbor pro rozpočtové prognózy (s. 5); Američané zvýší clo na evropská letadla (s. 5); Tanec kolem emisí - automobilky a elektromobilita v EU (s. 8-9); Zájem o placení mobilem roste: peněženku i kartu nahrazují mobilní platby (s. 11).

Hospodářské noviny

Sv. 64, (2020) č. 35 (19.2.2020)

Zákon, který komplikuje život Babišovi, platí. Není namířen jen proti premiérovi, řekl Ústavní soud (s. 3) a komentář na s. 10; Obcím i krajům loni stoupl přebytek rozpočtu (s. 3); Evropská komise sází na rozvoj umělé inteligence. Česko na tom může vydělat - digitální balíček (s. 5); Havlíček chce snížit počet kontrol podnikatelů (s. 12); Mezi daňové ráje přibyla Panama či Seychely - rozšíření seznamu zemí nespolupracujících v daňové oblasti (s. 12); Peníze z korupce lidé nejlépe uloží na Kajmanských ostrovech a v USA: Česko si v indexu finančního tajemství pohoršilo. Výzkumníkům vadí, že informace o skutečných majitelích firem u nás stále nejsou veřejné - FSI value (s. 14).

Hospodářské noviny

Sv. 64, (2020) č. 36 (20.2.2020)

Bitva o evropské peníze: Babiš odmítá snížení dotací (s. 2) a komentář na s. 10; ČSSD usiluje o změnu daně z točeného piva. ANO to odmítá - zjednodušení výpočtu DPH (s. 4); Radní schválili ČT úsporný rozpočet - financování veřejnoprávní televize (s. 5); Vývoz zbraní stoupl až na 18 miliard korun (s. 12); Sazby hypoték v lednu vzrostly, průměrně o desetinu (s. 14).

Hospodářské noviny**Sv. 64, (2020) č. 39 (25.2.2020)**

Čína půjčí firmám levné peníze: vláda v Pekingu řeší dopad epidemie koronaviru na ekonomiku (s. 1); Vláda odsouhlasila hromadné žaloby, počítá ale jen se spotřebitelskými spory (s. 3); Pojišťovny zdrazují povinné ručení: škody z autonehod v posledních letech prudce vzrostly. Rizikovým řidičům se pojištění vozů výrazně prodrazí (s. 15).

Hospodářské noviny**Sv. 64, (2020) č. 45 (4.3.2020)**

HDP poroste nejpomaleji za sedm let - zpomalení české ekonomiky (s. 4); Konec odkladů. Po roce a půl míří do sněmovny pravidla lobbingu (s. 5); Zrod obchodní dohody Británie s EU provázejí ostrá slova, ale i ústupky (s. 6); Češi si oblíbili okamžité platby: možnost převádět peníze z účtu na účet v řádu desetin sekundy v Česku chyběla. Banky probudil technologický pokrok i tlak klientů (s. 10); Makléři musí mít diplom z vysoké, dostatečnou praxi či odbornou zkoušku - zákon o realitním zprostředkování č. 39/2020 Sb. (s. 14) a související komentář na s. 7.

Hospodářské noviny**Sv. 64, (2020) č. 46 (5.3.2020)**

Superhrubá mzda má brzy skončit: změna má zaměstnancům přinést o pár stovek vyšší měsíční příjem (s. 1) a komentář na s. 10; Střelba mimo terč. Zpřísnění dávek na bydlení šance na vzdělání ovlivní jen minimálně, tvrdí analýza (s. 5); Důchodová reforma prošla francouzskou dolní komorou (s. 7); Evropa má být bez emisí: Evropská komise navrhla snížení emisí v EU téměř na nulu - evropský boj proti klimatické změně (s. 11).

Účetnictví**Sv. 2020, č. 1**

Co je třeba udělat na začátku účetního období (s. 3-13); Korespondence se správcem daně: řízení o závazném posouzení (s. 15-21); Odpovědnost vedoucího za neplatnou výpověď z pracovního poměru (s. 46-49).

Unes - účetnictví neziskového sektoru**Sv. 18, (2020) č. 2**

Některá upozornění k daňovému priznání veřejně prospěšných poplatníků (s. 3-7); Novela rozpočtové skladby účinná od 1.1.2020 - přehled změn pro ÚSC s komentářem (s. 8-11); Účetnictví společenství vlastníků jednotek - 2. část (s. 12-16); Péče státu o své zaměstnance - novela vyhlášky o FKSP č. 357/2019 Sb. (s. 17-22).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Vnější vztahy a komunikace
Oddělení Informační podpora a knihovna

Přehled nových knih

Přehled nových knih

Daně.....	53
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	54
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	54
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	55
Právo.....	55
Statistika. Demografie. Sociologie.....	57
Účetnictví	57
Veřejné finance. Rozpočet	58
Ostatní	58

Daně

29535

Miloslav Hnátek

Daňové a nedaňové náklady 2020

Praha : Grada [distributor], 2020, 289 stran

Problematika uplatňování nákladů v základu daně z příjmů. Odkazy na základní předpisy a pravidla při jejich uplatňování. Abecedně uspořádaná hesla k problematice uplatňování nákladů s výkladem a příklady (od automobilu, přes daňové odpisy, náhradu škody, paušální výdaje až po heslo zmařená investice). - 3. rozšířené vydání - ISBN: 978-80-907398-2-6 (brožováno)

29534

Hana Marková

Daňové zákony : úplná znění platná k 1.1.2020

Praha : Grada, 2020, 295 stran

Úplná znění všech daňových zákonů ve znění k 1.1.2020. Do textu zákonů jsou zapracovány změny vyplývající ze zákonů, jejichž účinnost je stanovena jak k 1.1.2020, tak i event. později. Jejich přehled je společně se stručným komentářem ke změnám uveřejněn v úvodu publikace. Novelizovaný text v zákonech je zobrazen odlišným typem písma. - 31. vydání - ISBN: 978-80-271-1333-0 (brožováno)

E-9606

European Commission. Directorate-General for Taxation and Customs Union

Estimating international tax evasion by individuals : Framework contract TAXUD/2015/CC/132**Odhad mezinárodních daňových úniků fyzických osob : Rámcová smlouva TAXUD/2015/CC/132**

Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2019, 210 stran : tabulky, grafy, vzorce, rámečky
Tato studie poskytuje odhady offshore bohatství fyzických osob (pro hlavní světové ekonomiky) a odpovídající odhady mezinárodních daňových úniků (pro EU a členské státy EU). Podle literatury se metodika opírá o veřejné statistiky zveřejňované mezinárodními organizacemi. - Poznámky, přílohy. - ISBN: 978-92-76-11212-9 (brožováno)

29542

Petr Pelech, Iva Rindová

Roční zúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti za rok 2019

Olomouc : ANAG, 2019, 383 stran

Hlavní změny a základní principy ročního zúčtování za rok 2019. Výklad k ročnímu zúčtování daňových záloh a daňového zvýhodnění včetně příkladů. Přehled slev na dani a nezdanitelných částí základu daně na rok 2019 pro roční zúčtování. Nejčastější dotazy z praxe. Příklady vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Aktuální vzory tiskopisů a postupy jejich vyplnění včetně řešení nestandardních postupů při jejich vzniku. Znění souvisejících předpisů. - 24. aktualizované vydání - Tabulka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti pro roční období 2019. - ISBN: 978-80-7554-243-4 (brožováno)

29493

Norbert Walter-Borjans

Steuern - der grosse Bluff : der frühere NRW-Finanzminister berichtet von seinem Kampf gegen Steuerhinterziehung und widerlegt die Mythen, die über unser Steuersystem verbreitet werden**Daně - velký klam : bývalý ministr financí spolkové země Severní Porýní-Vestfálsko podává zprávu o svém boji proti krácení daní a vyvrací mýty, rozšířené o našem daňovém systému**

Köln : Kiepenheuer & Witsch, 2018, 287 stran : tabulky, grafy, obrázky

V knize bývalého ministra financí spolkové země Severní Porýní-Vestfálsko Norberta Waltera-Borjansa se čtenáři dozvědí proč daňové triky a daňové úniky ohrožují naši budoucnost, proč stále vážně spravedlivá daňová politika, jaký podíl na tom mají báchorky lobby pro vyhýbání se daňovým povinnostem, jak je důležité, aby se každý přiměřeně podílel na financování státu. - Poznámky. - ISBN: 978-3-462-05176-6 (brožováno)

29536

Miloslav Hnátek

Zcela legální daňové triky : pro podnikatele, svobodná povolání, pronajímatele, zaměstnance, studenty, seniory : víc vědět, víc získat

Praha : Grada [distributor], 2020, 253 stran

Daňový rádce pro podnikatele, svobodná povolání či pronajímatele. Příručka je určena také zaměstnancům, seniorům, studentům a dále všem, kteří se zajímají o optimální zdanění svých příjmů. Nabízí chytré postupy, jak v rámci zákonů snížit svoje daňové zatížení. Kapitoly: Výpočet daňové povinnosti fyzické osoby; Zdanitelné příjmy fyzické osoby a příjmy osvobozené od daně; Pojistné na sociální a zdravotní pojištění zaměstnanců a podnikatelů; Zdaňování příjmů seniorů a studentů; Uplatňování daňových nákladů v rámci podnikání; Podání daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob. - 4. rozšířené vydání - ISBN: 978-80-907398-1-9 (brožováno)

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

29543

Wu Xiaobo ; z čínštiny přeložili Zdeněk Hrdlička a Sebastian Aguas

Turbulentní dekáda : proměny čínského byznysu v letech 2008-2018 : ve velkých řekách žijí velké ryby

Praha : Mladá fronta, 2019, 357 stran : ilustrace, portréty

Proměny čínského byznysu, ekonomické situace a společnosti v uplynulých deseti letech (2008-2018). Čtivá publikace poskytuje jedinečný vhled do současné Číny, a to jak z pohledu podniků, tak spotřebitelů, ale i prostřednictvím největších kauz, které hýbaly čínskou společností. V dekadě 2008-2018 čínská ekonomika předstihla japonskou a stala se druhou největší na světě. Na zcela novou úroveň se dostala domácí spotřeba. Proměnil se způsob, jakým dnes běžní Číňané získávají informace, jak komunikují, jak nakupují, i to, jak si obstarávají běžné každodenní služby a jakým způsobem platí v obchodech. Rychlá expanze ekonomiky a neustále se zvyšující domácí spotřeba působí jako velká divoká řeka, která hledá své břehy. Její vody přinášejí velká očekávání a naděje, současně s tím však také budí velké obavy a mnoho otázek. Během postupné transformace Číny dochází ke strategickým rozporům, jako např. paradox ekonomického růstu, rozpor mezi výrobní kapacitou a zvýšenými nároky spotřebitelů, otevřenost a liberalizace na čínských trzích a centrální řízení státní správy, trendy antiglobalizace a strachu různých zemí z čínského kapitálu. - První vydání - ISBN: 978-80-204-5429-4 (vázáno)

Pojišťovnictví. Sociální péče

29550I

Marta Ženíšková, kolektiv autorů

Sociální a zdravotní pojištění od 1.1.2020. Dotazy z praxe

Praha : Svaz účetních České republiky, 2020, 64 stran

Sociální a zdravotní pojištění v roce 2019 - přehledný komentář ke změnám (změny v návaznosti na průměrnou mzdu, zavedení eNeschopenky, změny v pojištění OSVČ, změny v pojistném na zdravotní pojištění, změny v důchodovém pojištění). Výklad některých ustanovení zákona o nemocenském pojištění. Stanoviska k dotazům - odpovědi na aktuální otázky, jako např. zaokrouhlování DPH, e-neschopenka a získávání údajů o pracovní neschopnosti zaměstnanců od OSSZ, nárok na nemocenské, pojistná událost a dohadná položka, odpočet DPH u technického zhodnocení, účtování základního a dalšího členského vkladu, rezervačního poplatku v bytovém družstvu, darování nemovitosti, mzda za práci přesčas, originál pokladního dokladu aj. - ISBN: 978-80-7626-003-0 (brožováno)

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

29541

Jaroslava Pfeilerová

Cestovní náhrady podle zákoníku práce : praktický průvodce 2020

Olomouc : ANAG, 2020, 207 stran

Komentář sedmé části zákoníku práce (zák. č. 262/2006 Sb.), ve které jsou upraveny povinnosti zaměstnavatele k náhradám výdajů v souvislosti s výkonem práce. Podrobně jsou popsány povinnosti zaměstnavatele při poskytování cestovních náhrad, práva zaměstnanců, dobrovolná plnění, poskytování cestovních náhrad jednatelům a ostatním členům orgánů právnických osob, cizincům, ale také postupy při daňovém posouzení poskytnutých náhrad z hlediska zaměstnavatele i z hlediska zaměstnance. Výklad je doplněn příklady z praxe. Komentář obsahuje upozornění na nejčastější pochybení, která se v této oblasti vyskytují, upozornění na možné sankce kontrolních orgánů a na související judikaturu. Právní stav publikace je k 1.1.2020. - 2. aktualizované vydání - ISBN: 978-80-7554-244-1 (brožováno)

Právo

29530

Vladimír Sládeček

Obecné správní právo

Praha : Wolters Kluwer, 2019, 510 stran

Výklad je v učebnici rozvržen do následujících oddílů: Veřejná správa a správní právo - základní pojmy; Prameny správního práva a vnitřní předpisy; Tvorba práva ve veřejné správě, publikace právních předpisů; Správní akt jako základní forma činnosti veřejné správy; Postupy při vydávání správních aktů a jejich přezkum, správní uvážení a neurčité právní pojmy, použití analogie; Opatření obecné povahy, veřejnoprávní smlouvy a další formy činnosti správy; Správní právo trestní; Správní dozor a obdobné činnosti veřejné správy; Organizace veřejné správy; Samospráva; Kompetenční spory a jejich rozhodování; Kontrola veřejné správy (Ústavní soud, parlamentní kontrola, petice a stížnosti, veřejný ochránce práv, soudní kontrola, Nejvyšší kontrolní úřad, kontrola orgánů státního zastupitelství); Evropské aspekty správního práva; Ochrana práv ve veřejné správě. Výklad doplňují judikáty a odkazy na literaturu. Právní stav publikace je k 1.8.2019. - 4., aktualizované vydání - ISBN: 978-80-7598-564-4 (vázáno)

29532

Andrej Lobotka

Umělá inteligence z pohledu antidiskriminačního práva a GDPR

Praha : Wolters Kluwer, 2019, xiii, 179 stran

Problémy diskriminace ze strany algoritmického rozhodování pomocí systémů umělé inteligence, které se stávají každodenní součástí společnosti (s využitím v medicíně, administrativě, při vyhledávání informací atd.). Způsoby obrany proti takto vzniklé diskriminaci. První část knihy nabízí obecný výklad používaných pojmů – od algoritmu až po umělou inteligenci, a důvody, proč dochází ze strany algoritmu k diskriminačnímu rozhodování. Různé diskriminační praktiky jsou ukázány i na konkrétních případech. Následující část vysvětluje, co to je diskriminace, jak je možné ji odhalit a zároveň jak se proti ní účinně bránit. S tím souvisí i problematika týkající se GDPR, která je zde podrobně vysvětlena. Závěrečné kapitoly nastiňují první snahy o samoregulaci systémů umělé inteligence např. na konkrétních principech společností, jako jsou Intel, Microsoft a IBM, ve vztahu k používání umělé inteligence. - Vydání první - ISBN: 978-80-7598-581-1 (brožováno)

Úplné znění zákonů (ÚZ)

29540/1351

Cestovní náhrady. Další náležitosti. Odměňování v podnikatelské sféře : redakční uzávěrka 6.1.2020

29540/1350

Daň silniční. Daň z nemovitých věcí. Daň z nabytí nemovitých věcí : redakční uzávěrka 6.1.2020

29280/1343

Daň z přidané hodnoty : aktuální text zákona o DPH : směrnice Rady EU o společném systému DPH, informace a sdělení Generálního finančního ředitelství : redakční uzávěrka k 16.12.2019

29540/1346

Daně z příjmů. Evidence tržeb : zákon o daních z příjmů k 1.1.2020 : novelizovaný zákon o evidenci tržeb ve znění k 1.2.2020 a 1.5.2020 : zákon o rezervách, vyhlášky, pokyny a sdělení MF a GFŘ, přehled smluv o zamezení dvojího zdanění : redakční uzávěrka 1.1.2020

29280/1344

Insolvence. Exekuční řád. Veřejné dražby : insolvenční zákon, zákon o insolvenčních správcích : všechny vyhlášky k zákonům : redakční uzávěrka 16.12.2019

29540/1345

Obce, kraje, hl. m. Praha, úředníci obcí a krajů, obecní policie : redakční uzávěrka 1.1.2020

29540/1354

Odměňování státních zaměstnanců : katalog správních činností, platové poměry státních zaměstnanců, služební hodnocení, osobní příplatek, vybraná ustanovení zákoníku práce, vybraná ustanovení zákona o státní službě: redakční uzávěrka 13.1.2020

29540/1353

Odměňování zaměstnanců ve veřejných službách a správě : změny katalogu prací, změny platových poměrů zaměstnanců ve veřejných službách a správě ... : redakční uzávěrka 13.1.2020

29280/1341

Poplatky : místní poplatky, soudní poplatky, správní poplatky, některé další poplatky : redakční uzávěrka 16.12.2020

29540/1349

Spotřební daně. Líh. Energetické daně : redakční uzávěrka 6.1.2020

29280/1342

Trestní předpisy : trestní zákoník, trestní řád, ochrana svědka, výkon trestu odnětí svobody ... : redakční uzávěrka 16.12.2019

29540/1347

Účetnictví podnikatelů. Audit : zákon o auditorech : redakční uzávěrka k 1.1.2020

29540/1348

Vzorový účtový rozvrh, rozvaha a výsledovka 2020 : s vazbou na řádky rozvahy a výsledovky a s vazbou na vzorový účtový rozvrh : syntetické účty ke směrné účtové osnově, rozvaha a výsledovka v plném a zjednodušeném rozsahu /

29540/1352

Zdravotní pojištění : zákon o veřejném zdravotním pojištění, zákon o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, zákony o zdravotních pojišťovnách, nařízení vlády a vyhlášky : redakční uzávěrka 13.1.2020

Statistika. Demografie. Sociologie

29492

Steffen Mau ; translated by Sharon Howe

The metric society : on the quantification of the social**Metrická společnost : o sociální kvantifikaci**

Cambridge : Polity Press, 2019, vii, 205 stran

V dnešním světě jsou čísla na vzestupu. Rychle se objevují společnosti, kterým dominují hodnocení hvězdičkami, skóre, lajky a seznamy, protože údaje se shromažďují prakticky ve všech aspektech našeho života. Od každoročního hodnocení univerzit, ratingových agentur a technologií pro sledování fitness až po naše kreditní skóre a zdravotní stav, vše a každý je měřen a hodnocen. V této knize nabízí Steffen Mau kritickou analýzu tohoto stále rozšířenějšího jevu. Zatímco původním záměrem kvantifikace může být budování důvěry a transparentnosti, Mau ukazuje, jak se metriky ve skutečnosti staly formou sociálního kondicionování. Všudy přítomný jazyk hodnocení a bodování výrazně změnil naše vnímání hodnoty a stavu. A co víc, díky kvantifikaci se naše schopnost konkurence a srovnávání výrazně rozšířila - nyní se můžeme měřit s ostatními prakticky ve všech oblastech. Vzestup kvantifikace vytvořil a posílil sociální hierarchie, transformující kvalitativní rozdíly do kvantitativních nerovností, které hrají rozhodující roli při utváření životních šancí jednotlivců. Tato analýza zhoubného dopadu kvantifikace osloví studenty a vědce napříč společenskými vědami, jakož i kohokoli, koho se týká kult čísel a jeho dopad na dnešní životy a společnosti. - Přeloženo z německého originálu *Das metrische Wir : über die Quantifizierung des Sozialen* (2017). - ISBN: 978-1-5095-3041-0 (brožováno)

Účetnictví

29539

Jaroslav Jindrák

Sbírka souvztažností k účtům směrné účtové osnovy se vzorovou účtovou osnovou pro podnikatele s opravami pro rok 2020 : příručka pro účetní a jiné ekonomické pracovníky

[Olomouc] : ANAG, ©2019, 298 stran

Sbírka souvztažností rozpracovává vyhlášku MF č. 500/2002 Sb., ve znění vyhlášek pozdějších, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, a České účetní standardy 001-024. Její součástí je vzorová Směrná účtová osnova s účtovými třídami a skupinami. Výběr účetních případů umožní odvodit účtovací předpis i pro další účetní případy obdobné povahy. Uvedeny jsou všechny aktuální změny pro rok 2020. - Pod názvem: Závěrka v.o.s. - ISBN: 978-80-907468-1-7 (brožováno)

29533

Jana Skálová

Účetní a daňové souvislosti přeměn obchodních společností

Praha : Wolters Kluwer, 2019, 227 stran : tabulky

Ucelený pohled na provázanost obchodněprávní úpravy s účetnictvím společností a daňovou stránkou přeměn obchodních společností (fúze, převod jmění na společníka, rozdělení, odštěpení, změna právní normy a přemístění sídla do jiného členského státu EU). Po úvodním vymezení základních pojmů a přehledu české právní úpravy jsou první kapitoly věnovány popisu společných právních a účetních souvislostí přeměn (příprava, časový průběh, účetní závěrka, ocenění jmění, zahajovací rozvaha). Následuje výklad společných daňových souvislostí přeměn (povinnosti na dani z příjmů právnických osob, výpočet výplaty vlastního kapitálu, daňový řád, DPH). Na tuto část navazují další části věnované fúzím, rozdělení, převzetí jmění jedním společníkem, změně právní formy, přeshraniční přeměně. Závěrečná kapitola nabízí pohled na podnikové akvizice dle mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS). Právní stav publikace je k 1.9.2019. - 3. vydání - ISBN: 978-80-7598-570-5 (vázáno)

Veřejné finance. Rozpočet

29494

Alberto Alesina, Carlo Favero, Francesco Giavazzi

Austerity : when it works and when it doesn't**Úsporná opatření : kdy fungují a kdy ne**

Princeton and Oxford : Princeton University Press, ©2019, xii, 276 stran : tabulky, grafy, vzorce

Fiskální úspory jsou velmi kontroverzní. Oponenti argumentují, že mohou spustit sestupné růstové spirály a mařit své vlastní záměry. Zastánci tvrdí, že rozpočtové schodky je třeba za všech okolností řešit razantně. Autoři knihy odhalují, že neexistuje pouze jediné úsporné opatření, nýbrž že možností je mnoho. Při pohledu na tisíce fiskálních opatření přijatých šestnácti vyspělými ekonomikami od konce 70. let minulého století, posuzuje kniha relativní účinnost zvýšení daní a výdajových škrťů na snižování dluhu. Prokazuje, že škrty ve výdajích mají mnohem menší náklady, pokud jde o ztráty na výstupu, než zvýšení daní. Autoři rovněž ukazují, že úsporná opatření nejsou nutně polibkem smrti pro politické kariéry, jak se často věří, a nabízejí nový pohled na nedávné případy evropských úspor po finančních krizích. - Poznámky. - ISBN: 978-0-691-17221-7 (vázáno)

29529I

Ministerstvo financí

Státní rozpočet České republiky na rok 2020 : schválený Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR dne 4. prosince 2019

Praha : Ministerstvo financí ČR, leden 2020, 2 sv. : tabulky

Obsah 1. svazku je rozdělen do dvou částí. Část I., Znění zákona č. 335 ze dne 4. prosince 2019 o státním rozpočtu ČR na rok 2020. Část II., Další vybrané dokumenty: usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR č. 843 z 39. schůze ze dne 4. prosince 2019 - doprovodné usnesení; Usnesení vlády ČR ze dne 16. září 2019 č. 652; Makroekonomický rámec a fiskální politika; Zpráva ke státnímu rozpočtu ČR na rok 2020; Rozpočty územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad regionů soudržnosti; Tabulková část. Svazek 2. obsahuje strukturu rozpočtů kapitol podle druhů a odvětví. - Čj. MF-31 950/2019/1101-1. - (brožováno)

Ostatní

29531

Ivana Bakešová, Ondřej Kučera, Martin Lavička

Dějiny Čínské lidové republiky : [1949-2018]

Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2019, 444 stran : ilustrace, fotografie

Knihy přehledně představuje dějiny a politický vývoj nejlidnatějšího státu světa a zároveň nastupující světové mocnosti. Analyzuje jak vnitropolitický vývoj ČLR od jejího vzniku v roce 1949, tak i vnější vlivy, které tuto zemi zásadním způsobem ovlivňovaly a formovaly. Úvodní pasáž stručně připomíná dějiny státu před rokem 1949. Následuje popis revolučního vývoje ČLR v letech 1949-1978 a dále období reformní Číny v letech 1979-2018. Další kapitola mapuje historii česko(slovensko)- čínských vztahů. Publikace se zaměřuje na historické okolnosti pozitivních i negativních aspektů současného vývoje Číny (události na náměstí Brány nebeského klidu, problematické postavení národnostních menšin, vládní kurz "ekonomika především", rozdíl mezi životní úrovní občanů, životní prostředí aj.). - Vydání první - Chronologický přehled dějin ČLR. - ISBN: 978-80-7422-596-3 (vázáno)

Odbor Vnější vztahy a komunikace Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Čtvrtek:

9:00 - 12:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfcz.cz

Informace pro veřejnost:

<http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

Intranet:

<http://knihovna.mfcz.cz/oknihovne.php>